

Закон

за пазарите на финансови инструменти

(Приет от XL народно събрание на 14 юни 2007 г., обнародван в „Държавен вестник“, бр. 52 от 29 юни 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г.; изм., бр. 69 от 2008 г.; изм., бр. 24, 93 и 95 от 2009 г.; изм., бр. 43 от 2010 г.; изм., бр. 77 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 21, 38 и 103 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 70 и 109 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 22 и 53 от 2014 г.; изм., ДВ, бр. 14 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2015 г.)

Част първа

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Глава първа

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ И ПОНЯТИЯ

Чл. 1. (1) С този закон се уреждат:

1. дейността на инвестиционните посредници и регулираните пазари на финансови инструменти;
2. изискванията към лицата, които управляват и контролират лицата по т. 1, както и към лицата, които притежават квалифицирано участие в лицата по т. 1;
3. държавният надзор за осигуряване спазването на този закон.

(2) Целта на този закон е:

1. осигуряване защита на инвеститорите във финансови инструменти, включително чрез създаване на условия за повишаване на тяхната информираност за пазара на финансови инструменти;
2. създаване на условия за развитието на справедлив, открит и ефективен пазар на финансови инструменти;
3. поддържане на стабилността и на общественото доверие в пазара на финансови инструменти.

Чл. 2. Регулирането и надзорът върху дейностите и лицата по чл. 1 се извършват от Комисията за финансов надзор, наричана по-нататък „комисията“, и от заместник-председателя на комисията, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, наричан по-нататък „заместник-председателя“.

Чл. 3. Предмет на този закон са следните финансови инструменти:

1. ценни книжа;
2. инструменти, различни от ценни книжа:
  - а) инструменти на паричния пазар;
  - б) дялове на предприятия за колективно инвестиране;

в) опции, фючърси, суапове, форуърдни договори с фиксиран лихвен процент и други деривативни договори върху ценни книжа, валута, лихвени проценти, доходи или други деривативни инструменти, индекси или финансови показатели, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез доставка или чрез парично плащане;

г) опции, фючърси, суапове, форуърдни договори с фиксиран лихвен процент и други деривативни договори върху стоки, задълженията по които трябва да бъдат изпълнени чрез парично плащане или задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане по искане на една от страните (извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора);

д) опции, фючърси, суапове и други деривативни договори върху стоки, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез доставка, когато те се търгуват на регулиран пазар и/или на многостранна система за търговия;

е) (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) опции, фючърси, суапове, форуърдни договори и други деривативни договори върху стоки, извън посочените по буква „д“, задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез доставка, които не са търговски ценни книжа и които съгласно чл. 38, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1287/2006 на Комисията от 10 август 2006 година за прилагане на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на задълженията за водене на регистри за инвестиционните посредници, отчитането на сделките, прозрачността на пазара, допускането на финансови инструменти за търгуване, както и за определените понятия за целите на посочената директива, наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 1287/2006“ имат характеристиките на други деривативни финансови инструменти в зависимост от това дали подлежат на клиринг и сетълмент, включително чрез признати клирингови къщи, или се използват като обезпечение при маржин-покупки или къси продажби;

ж) деривативни финансови инструменти за прехвърляне на кредитен риск;

з) договори за разлики;

и) (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) опции, фючърси, суапове, форуърдни договори с фиксиран лихвен процент, както и всякакви други деривативни договори във връзка с изменения на климата, товарни тарифи, цени на квоти за търговия с емисии, проценти на инфлация и други официални икономически статистически показатели, задълженията по които трябва да бъдат изпълнени чрез парично плащане или задълженията по които могат да бъдат изпълнени чрез парично плащане по искане на една от страните (извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора), както и всякакви други деривативни договори, свързани с активи, права, задължения, индекси и показатели извън посочените по този член, които имат характеристиките на другите деривативни финансови инструменти в зависимост от това дали се търгуват на регулиран пазар, подлежат на клиринг и сетълмент, включително чрез признати клирингови къщи, или се използват като обезпечение при мар-

жин-покупки или къси продажби, както и деривативните договори съгласно чл. 38, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1287/2006.

Чл. 4. (1) Този закон не се прилага за дейността на:

1. застрахователи по чл. 1 от Директива 73/239/ЕИО на Съвета относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно достъпа до и упражняването на пряка застрахователна дейност, различна от животозастраховане, лицата по чл. 1 от Директива 2002/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно животозастраховането и лицата, които извършват дейност по презастраховане и ретроцесия съгласно Директива 64/225/ЕИО на Съвета относно премахването на ограниченията относно свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги по отношение на презастраховането и ретроцесията;

2. лица, които предоставят инвестиционни услуги единствено за своите предприятия майки, за своите дъщерни дружества или за други дъщерни дружества на техните предприятия майки;

3. лица, които предоставят инвестиционни услуги инцидентно във връзка с извършвана от тях друга дейност на професионална основа, когато тази дейност е регулирана от закони или други регулаторни разпоредби или от етичен кодекс, които не забраняват предоставянето на тези услуги;

4. лица, които не предоставят инвестиционни услуги и не извършват други инвестиционни дейности освен търговия с финансови инструменти за собствена сметка и които не са маркет-мейкъри и не търгуват с финансови инструменти за собствена сметка извън регулирания пазар или многостранна система за търговия на организирана, периодична и систематична основа, като осигуряват система за търговия, достъпна за трети лица, с цел да търгуват с тях;

5. лица, които предоставят инвестиционни услуги, свързани единствено с администриране на схеми с участие на работниците и служителите;

6. лица, които предоставят инвестиционни услуги, които включват едновременно само администриране на схеми с участие на работниците и служителите и предоставяне на инвестиционни услуги само за техните предприятия майки, за техните дъщерни дружества или за други дъщерни дружества на техните предприятия майки;

7. членове на Европейската система на централните банки, други органи на държавите членки, изпълняващи такива функции, и други държавни органи, на които е възложено или които участват в управлението на държавния дълг;

8. предприятия за колективно инвестиране и пенсионните фондове, независимо от това дали са регулирани на ниво Европейска общност или не, както и техните депозитари и лицата, които ги управляват;

9. (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) лица, търгуващи за собствена сметка с финансови инструменти или предоставящи инвестиционни услуги, свързани с деривативни финансови инструменти върху стоки или деривативни договори по чл. 3, т. 2, буква „и“, на клиенти от основния им предмет на дейност, когато

тази дейност в рамките на групата е допълнителна по отношение на основния им предмет на дейност и основният им предмет на дейност не е предоставяне на инвестиционни услуги по смисъла на този закон и на приложение I, раздели „А“ и „Б“ към Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и не е предоставяне на банкови услуги по смисъла на приложение I към Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.), наричана по-нататък „Директива 2013/36/ЕС“;

10. лица, които предоставят инвестиционни консултации при извършването на друга професионална дейност, която не се регулира от този закон, когато предоставянето на такива консултации не подлежи на отделно възнаграждение;

11. (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) лица, чиято основна дейност е търгуване за собствена сметка със стоки и/или деривативни финансови инструменти върху стоки; изключението не се прилага, когато тези лица са част от група, чиято основна дейност е предоставянето на други инвестиционни услуги по смисъла на този закон и на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и не е предоставяне на банкови услуги по смисъла на Закона за кредитните институции и Директива 2013/36/ЕС;

12. (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) юридически лица, които предоставят инвестиционни услуги и/или извършват инвестиционни дейности, които се изразяват само в търгуване за собствена сметка на пазарите на финансови фючърси или опции или други деривативни финансови инструменти и на паричния пазар само с цел хеджиране на позиции на пазарите на деривативни финансови инструменти, или които търгуват за сметка на други участници на тези пазари, или определят цени за тях и които са гарантирани от клирингови членове на същите пазари, когато отговорността за изпълнението на договорите, сключени от такива лица, се поема от клирингови членове на същите пазари, освен в случаите по чл. 8, ал. 6.

(2) Правата, предоставени по този закон, не обхващат предоставянето на услуги като страна по договори с държавни органи, обслужващи държавен дълг, с членове на Европейската система на централните банки, изпълняващи своите функции в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност и с Устава на Европейската система на централните банки, или които изпълняват подобни функции в съответствие с националното законодателство.

Глава втора

УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТ

Раздел I

Общи положения

Чл. 5. (1) Инвестиционен посредник е лице, което по занятие предоставя една или повече инвестиционни услуги и/или извършва една или повече инвестиционни дейности.

(2) Инвестиционни услуги и дейности са:

1. приемане и предаване на нареждания във връзка с един или повече финансови инструменти, включително посредничество за сключване на сделки с финансови инструменти;

2. изпълнение на нареждания за сметка на клиенти;

3. сделки за собствена сметка с финансови инструменти;

4. управление на портфейл;

5. предоставяне на инвестиционни консултации на клиент;

6. поемане на емисии финансови инструменти и/или предлагане за първоначална продажба на финансови инструменти при условията на безусловно и неотменимо задължение за записване/придобиване на финансовите инструменти за собствена сметка;

7. предлагане за първоначална продажба на финансови инструменти без безусловно и неотменимо задължение за придобиване на финансовите инструменти за собствена сметка;

8. организиране на многостранна система за търговия.

(3) Инвестиционните посредници могат да предоставят и следните допълнителни услуги:

1. съхраняване и администриране на финансови инструменти за сметка на клиенти, включително попечителска дейност (държане на финансови инструменти и на пари на клиенти в депозитарна институция) и свързаните с нея услуги като управление на постъпилите парични средства/предоставените обезпечения;

2. предоставяне на заеми за извършване на сделки с един или повече финансови инструменти, при условие че лицето, което предоставя заема, участва в сделката при условия и по ред, определени с наредба;

3. консултации на дружества относно капиталовата структура, промишлената стратегия и свързани с това въпроси, както и консултации и услуги, свързани със сливания и покупка на предприятия;

4. предоставяне на услуги, свързани с чуждестранни средства за плащане, доколкото те са свързани с предоставяните инвестиционни услуги;

5. инвестиционни изследвания и финансови анализи или други форми на общи препоръки, свързани със сделки с финансови инструменти;

6. свързани с поемане на емисии финансови инструменти;

7. по ал. 2 и т. 1–6 във връзка с базовия актив на деривативни финансови инструменти по чл. 3, т. 2, букви „г“, „д“, „е“ и „и“, доколкото са свързани с предоставянето на услуги по т. 1–6 и по ал. 2.

Чл. 6. (1) Предоставяне на инвестиционни услуги и извършване на инвестиционни дейности по занятие може да осъществява само акционерно дружество или дружество с ограничена отговорност със седалище и адрес на управление на територията на Република България, получило лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник от комисията при условията и по реда на закона и на актовете по прилагането му.

(2) Предоставяне на една или повече инвестиционни услуги и извършване на една или повече инвестиционни дейности по занятие може да се осъществява и от банка, която е получила лиценз за извършване на такива услуги и дейности от Българската народна банка.

Чл. 7. (1) (Доп. – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Инвестиционните посредници, с изключение на банките, не могат да извършват по занятие други търговски сделки освен тези по ал. 2 и 3.

(2) Инвестиционните посредници, които извършват инвестиционни услуги и дейности по чл. 5, ал. 2, т. 3 и 6, могат да извършват и сделки с чуждестранни средства за плащане, ако са получили лиценз при условията и по реда на действащото законодателство.

(3) (Нова – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Инвестиционните посредници, които имат право да извършват инвестиционни дейности по чл. 5, ал. 2, т. 3, може да оферират пряко за собствена сметка, а инвестиционните посредници, които имат право да извършват инвестиционни услуги по чл. 5, ал. 2, т. 2 – да оферират за сметка на клиенти, в търгове за двудневен спот при условията и по реда на Регламент (ЕС) № 1031/2010 на Комисията от 12 ноември 2010 г. относно графика, управлението и други аспекти на търга на квоти за емисии на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността (ОВ, L 302/1 от 18 ноември 2010 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1031/2010“, след разрешение от комисията, издадено по реда на чл. 13, ал. 4.

(4) (Нова – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Инвестиционните посредници, които искат да извършват дейност по ал. 3 за сметка на клиенти, трябва да:

1. притежават начален капитал не по-малко от 1 000 000 лв.;

2. поддържат собствен капитал най-малко равен на размера по т. 1 по всяко време след издаване на разрешението.

(5) (Нова – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Инвестиционните посредници, получили разрешение по реда на чл. 13, ал. 4, извършват дейността по ал. 3 при спазване изискванията на Регламент (ЕС) № 1031/2010.

Чл. 8. (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Инвестиционните посредници, с изключение на тези по ал. 2, 3, 5 и 6, трябва да разполагат с начален капитал не по-малко от 1 500 000 лв. Инвестиционните посредници, в чийто лиценз е включено извършването на дейността по чл. 5, ал. 2, т. 8, трябва да разполагат с начален капитал не по-малко от 1 500 000 лв.

(2) Инвестиционен посредник, който не извършва нито една от инвестиционните услуги и дейности по чл. 5, ал. 2, т. 3 и 6, но който държи пари или финансови инструменти на клиенти и който предлага една или повече от услугите по чл. 5, ал. 2, т. 1, 2 или 4, трябва да разполага с начален капитал не по-малко от 250 000 лв.

(3) Инвестиционен посредник, в чийто лиценз не е включено държането на пари или финансови инструменти на клиенти и не извършва инвестиционните услуги и дейности по чл. 5, ал. 2, т. 3 и 6, трябва да разполага с начален капитал не по-малко от 100 000 лв.

(4) За целите на ал. 2 и 3 поддържането на позиции във финансови инструменти извън търговския портфейл с цел инвестиране на собствен капитал не се смята за извършване на дейност по чл. 5, ал. 2, т. 3.

(5) Инвестиционен посредник, който не е лицензиран да предоставя допълнителни услуги по чл. 5, ал. 3, т. 1 и който предоставя само една или повече от инвестиционните услуги по чл. 5, ал. 2, т. 1, 2, 4 и/или 5, и който няма право да държи пари или финансови инструменти на клиенти, и за който поради тази причина не могат да възникнат задължения към клиенти, трябва да отговаря на едно от следните изисквания:

1. да разполага с начален капитал в размер не по-малко от 100 000 лв.;

2. да има застраховка „Професионална отговорност“, валидна на цялата територия на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, или друга съизмерима гаранция, която покрива вредите, които могат да настъпят вследствие на виновно неизпълнение на задълженията му, свързани с неговата дейност като инвестиционен посредник; минималната застрахователна сума на застраховката е в размер на левовата равностойност на 1 000 000 евро – за всяка застрахователна претенция, и левовата равностойност на 1 500 000 евро – за всички застрахователни претенции за една година;

3. да е налице комбинация от изискванията, посочени в т. 1 и 2, която да осигурява ниво на покритие, аналогично на това по т. 1 или 2.

(6) Местни дружества по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 4 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 575/2013“, които за извършваната от тях дейност желаят да бъдат лицензирани по реда на този закон и да се ползват от правата по чл. 15, ал. 4, трябва да разполагат с начален капитал в размер не по-малко от 100 000 лв.

(7) Началният капитал на инвестиционните посредници, с изключение на тези по ал. 5 и 6, се състои от един или повече от елементите, посочени в чл. 26, параграф 1, букви „а“ – „д“ от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(8) Не по-малко от 25 на сто от капитала по ал. 1–6 трябва да бъде внесен при подаване на заявлението за издаване на лиценз, а останалата част – в 14-дневен срок от получаване на писмено уведомление по чл. 14, ал. 4.

(9) Инвестиционните посредници издават само безналични акции с право на един глас. Ако инвестиционният посредник е дружество с ограничена отговорност, всеки съдружник има толкова гласове в общото събрание, колкото е неговият дял в капитала.

Чл. 8а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Инвестиционният посредник трябва да притежава собствен капитал, който е адекватен на поетите от него рискове, свързани с дейността му, и определен при спазване изискванията на този закон, актовете по прилагането му и Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) Инвестиционен посредник, лицензиран да предоставя инвестиционни услуги по чл. 5, ал. 2, т. 3 и 6, е длъжен да отговаря на изисквания за ликвидност съгласно този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 г. и актовете по прилагането им.

(3) Други изисквания към инвестиционните посредници относно капитала, капиталовата адекватност и ликвидност, видовете капиталови буфери, които трябва да поддържат, условията и редът за тяхното формиране и актуализиране, както и за освобождаване от задължението за поддържане на капиталови буфери, условията и редът за освобождаване от изискванията за ликвидност, за воденето на отчетност и оповестяването на информация от инвестиционните посредници, както и надзорът за спазването на тези изисквания се определят с наредба, както и с Регламент (ЕС) № 575/2013. С наредбата могат да бъдат определени и финансовите инструменти, които инвестиционните посредници могат да държат за собствена сметка, в случаите, когато извършват инвестиционни услуги по чл. 5, ал. 2, т. 2.

(4) Инвестиционният посредник е длъжен да отстрани посочените от заместник-председателя непълноти и други несъответствия с приложимите нормативни изисквания, включително с Международните стандарти за финансово отчитане, допуснати в отчетите за капиталова адекватност и ликвидност, както и във финансовите отчети, регистри и други счетоводни документи в определен от заместник-председателя разумен срок.

Чл. 9. Годишният финансов отчет на инвестиционния посредник се завежда от регистриран одитор. Резултатите от извършената от одитора проверка на годишния финансов отчет се отразяват в отделен доклад по образец, утвърден от заместник-председателя, който се включва в годишния отчет.

Чл. 10. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да образува фонд „Резервен“, средствата в който не могат да бъдат по-малко от 10 на сто от капитала.

Когато средствата във фонд „Резервен“ спаднат под този минимален размер, дружеството е длъжно да ги възстанови в срок до една година.

(2) До попълването на фонд „Резервен“ инвестиционният посредник отнася в него най-малко една пета от печалбата след облагането ѝ с данъци и преди изплащането на дивиденди. Дружеството може да използва за попълване на фонда и други източници, предвидени в устава или с решение на общото събрание.

(3) (Отм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.).

Чл. 10а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Заместник-председателят извършва преглед на правилата, стратегиите, процесите и механизмите, въведени от инвестиционния посредник съгласно този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им, като отчита техническите критерии за надзорен преглед и оценка, и оценява рисковете, на които е изложена или предизвиква дейността на инвестиционния посредник. Редът, начинът и техническите критерии за извършване на прегледа и оценката се определят с наредба.

Чл. 11. (1) Инвестиционният посредник се управлява съвместно най-малко от две лица, които отговарят на изискванията по ал. 2. Те могат да упълномощават трети лица за извършване на отделни действия.

(2) Лице, което е член на управителния или контролния орган на инвестиционния посредник или управлява дейността му, трябва да:

1. притежава висше образование и професионален опит, необходим за управление на дейността на инвестиционния посредник съобразно заявените по чл. 5, ал. 2 и 3 услуги и дейности;

2. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер;

3. не е било член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

4. не е обявявано в несъстоятелност или да не се намира в производство за обявяване в несъстоятелност;

5. не е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до трета степен включително или по сватовство до трета степен с друг член на управителен или контролен орган на дружеството и да не се намира във фактическо съпружеско съжителство с такъв член;

6. не е лишено от право да заема материалноотговорна длъжност;

7. (доп. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20 декември 2013 г.) не е било през последната една година преди акта на съответния компетентен орган член на управителен или контролен орган на дружество, на което е бил отнет лицензът за извършване на дейност, подлежаща на лицензионен режим от комисията или от Българската народна банка или от съответен орган на друга държава, освен в случаите, когато лицензът е бил отнет по искане на дружеството, както и ако актът за отнемане на издадения лиценз е бил отменен по надлежния ред;

8. (доп. – ДВ, бр. 77 от 2011 г., доп. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20 декември 2013 г., изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) не са му налагани административни наказания през последните три години за извършено грубо нарушение на този закон, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Регламент (ЕС) № 575/2013 или актовете по прилагането им или съответното законодателство на друга държава;

9. (доп. – ДВ, бр. 77 от 2011 г., доп. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20 декември 2013 г., изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) не са му налагани административни наказания през последните три години за нарушения на този закон, на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им или съответното законодателство на друга държава, които се квалифицират като системни;

10. (доп. – ДВ, бр. 77 от 2011 г., доп. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20 декември 2013 г.) не е освобождавано от длъжност в управителен или контролен орган на дружество по този закон, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране или Закона за дружествата със специална инвестиционна цел или съответното законодателство на друга държава въз основа на приложена принудителна административна мярка, освен в случаите, когато актът на комисията е бил отменен по надлежния ред.

(3) Член на управителен или контролен орган на инвестиционен посредник, както и лице, оправомощено да го управлява или представлява, трябва да бъде лице, което се ползва с добра репутация и не застрашава управлението на инвестиционния посредник, интересите на инвеститорите и не възпрепятства инвестиционния надзор.

(4) Изискванията на ал. 2–3 се прилагат и за физическите лица, които представляват юридически лица – членове на управителните и контролните органи на инвестиционния посредник.

(5) Изискванията на ал. 2–3 се прилагат и за всички други лица, които могат да сключват самостоятелно или съвместно с друго лице сделки за сметка на инвестиционния посредник.

(6) Обстоятелствата по ал. 2, т. 3–10 се удостоверяват с декларация.

(7) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Лицата по ал. 2 и 5 подлежат на одобряване от заместник-председателя преди вписването им в търговския регистър, а лицата по ал. 4 – преди определянето им за представители на юридическите лица – членове на управителните и контролните органи на инвести-

ционния посредник. Заместник-председателят се произнася в 15-дневен срок от подаване на заявлението с приложения към него документи, удостоверяващи спазването на определените изисквания за тези лица. За целите на ал. 2 заместник-председателят извършва и справка в базата данни за административните санкции, поддържана от Европейския банков орган (ЕБО). Заместник-председателят отказва да издаде одобрение, ако някое от тези лица не отговаря на изискванията на този закон или ако с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения може да навреди на сигурността на дружеството или на неговите операции.

(8) Професионален опит по смисъла на ал. 2, т. 1 е налице, ако лицето е работило не по-малко от:

1. една година в предприятия от небанковия финансов сектор или в банки, при положение че задълженията му са били свързани с основната дейност на тези предприятия, или

2. три години в държавни институции или други публичноправни субекти, чиито основни функции включват управление и контрол на държавни или международни публични финансови активи или управление, контрол и инвестиране на парични средства по фондове, създадени с нормативен акт.

3. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) шест месеца в банки и/или предприятия по т. 1 и една година и 6 месеца в държавни институции и/или публичноправни субекти по т. 2.

(9) Комисията прилага принудителната административна мярка по чл. 118, ал. 1, т. 5, когато лице по ал. 2–5 престане да отговаря на изискванията на ал. 2 или 3.

Чл. 11а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) В състава на управителния и контролния орган се включват лица с необходимите знания, умения и професионален опит, съответстващи на спецификата на осъществяваните от инвестиционния посредник дейности и основните рискове, на които той е или може да бъде изложен.

(2) Членовете на управителния и контролния орган на инвестиционния посредник отделят достатъчно време, за да осигурят надлежното изпълнение на възложените им функции.

(3) Членове на управителния и контролния орган на инвестиционния посредник могат да бъдат и лица, които участват в управлението на други юридически лица, ако това не възпрепятства ефективното изпълнение на задълженията им в управлението на инвестиционния посредник. Ограниченията за участие едновременно в управлението на инвестиционния посредник и на други лица, както и условията и редът за освобождаване от тези ограничения се определят с наредба.

Чл. 11б. (Нов – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.; предишен чл. 11а – – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Лице, което притежава квалифицирано участие в инвестиционен посредник, трябва да има добра репутация, професиона-

лен опит и финансова стабилност съобразно квалифицираното си участие и при спазване на другите изисквания, установени в този закон.

Чл. 12. Изискванията, на които трябва да отговарят физическите лица, които по договор непосредствено извършват сделките с финансови инструменти и предоставят инвестиционни консултации, както и редът за придобиване и отнемане на правото да упражняват такава дейност се определят с наредба.

Раздел II

Издаване и отнемане на лиценз

Чл. 13. (1) За извършване по занятие на една или повече услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 от лица, които не са банки, се изисква да е издаден лиценз от комисията.

(2) За издаване на лиценз по ал. 1 се подава заявление по образец, към което се прилагат:

1. уставът или дружественият договор;
2. данни за капитала по чл. 8;
3. програма за дейността на дружеството, включваща данни за дейността, която дружеството предвижда да извършва, както и за неговата вътрешна организация;
4. данни за лицата по чл. 11;
5. общи условия, приложими към договорите с клиентите;
6. правилата за личните сделки с финансови инструменти на членовете на управителните и контролните органи на инвестиционния посредник и на служителите на инвестиционния посредник;
7. (доп.– ДВ, бр. 43 от 2010 г.) данни за лицата, които притежават пряко или непряко квалифицирано участие в дружеството – заявител, както и за броя на притежаваните от тях гласове; лицата представят писмени декларации по определен от заместник-председателя образец относно действителните им собственици и произхода на средствата, от които са направени вноските срещу записаните акции, включително дали средствата не са заемни, и заплатените от тях данъци през последните 5 години;
8. данни за други лица, с които заявителят се явява свързано лице;
9. други документи и данни, определени с наредба.

(3) В случаите, когато инвестиционен посредник иска да извършва услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3, които не са включени в неговия лиценз, той трябва да подаде заявление до комисията за разширяване обхвата на лиценза, към което прилага документите по ал. 2, т. 1, 2, 3 и 5, както и други документи и сведения, определени с наредба.

(4) (Нова – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Когато инвестиционен посредник иска да извършва дейността по чл. 7, ал. 3, той трябва да подаде заявление до комисията, към което прилага документите по ал. 2, т. 1, 2,

3 и 5, както и други документи и сведения, определени с наредба. Заявлението може да бъде подадено едновременно със заявлението по ал. 2, като в този случай комисията се произнася по подадените заявления с отделни решения.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) В случаите, когато пазарен оператор иска да бъде лицензиран да организира многостранна система за търговия и лицата, които управляват дейността на многостранната система за търговия, са едни и същи с лицата, които управляват дейността на регулирания пазар, смята се, че тези лица отговарят на изискванията на чл. 11, ал. 2 и 3.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Комисията издава лиценз на пазарен оператор за организиране на многостранната система за търговия, ако той отговаря на съответните изисквания по тази глава, с изключение на чл. 14, ал. 4, т. 1 и чл. 16, ал. 1, т. 7.

Чл. 14. (1) (Изм. – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Комисията се произнася по заявлението по:

1. член 13, ал. 2 и 3 – в срок до три месеца от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи – в срок един месец от получаването им;

2. член 13, ал. 4 – в срок до един месец от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи – в срок един месец от получаването им;

3. член 13, ал. 4, подадено едновременно със заявление по чл. 13, ал. 2 и 3 – в срок до три месеца от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи – в срок един месец от получаването им.

(2) Въз основа на представените документи комисията установява дали са спазени изискванията за издаване на искания лиценз, съответно за разширяване обхвата на издаден лиценз. Ако представените данни и документи са непълни, неточни, несъобразени с нормативните изисквания или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността им, комисията изпраща съобщение за констатираните непълноти и несъответствия или за исканата допълнителна информация и документи.

(3) В случаите по чл. 111, ал. 1 и 2 комисията изисква мнението на съответния компетентен орган, като срокът по ал. 1 започва да тече от датата на получаване на поисканото мнение. Комисията се произнася не по-късно от 6 месеца от получаване на заявлението и поисканите по реда на ал. 2 допълнителни сведения и документи.

(4) Срокът по ал. 1 и 3 се смята за спазен, ако в съответния срок комисията уведоми писмено заявителя, че ще издаде лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник, съответно ще разшири обхвата на издадения лиценз, ако в 14-дневен срок от получаване на уведомлението заявителят удостовери, че:

1. встъпителната вноска във Фонда за компенсиране на инвеститорите е внесена;

2. изискуемият капитал по чл. 8 е изцяло внесен.

Чл. 15. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (Доп. – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Комисията издава лиценз за предоставяне на инвестиционни услуги и извършване на инвестиционни дейности по занятие, съответно за разширяване на обхвата на издаден лиценз или разрешение по чл. 7, ал. 3 само ако прецени, че заявителят отговаря на изискванията на този закон на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да не издаде лиценз, съответно да откаже разширяване на обхвата на издаден лиценз, за част от заявените услуги и дейности по чл. 5, ал. 2, за които прецени, че заявителят не отговаря на изискванията на този закон на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им.

(3) Лицензът по ал. 1 определя изчерпателно инвестиционните услуги и дейности, които лицето има право да извършва. Лицензът може да включва право за извършване на една или повече от услугите по чл. 5, ал. 3. Лицензът не може да бъде издаден само за предоставяне на услугите по чл. 5, ал. 3.

(4) Лицензът по ал. 1 дава право на извършване на посочените в него услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 в рамките на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство чрез учредяване на клон или при условията на свободното предоставяне на услуги, освен ако комисията изрично е разрешила извършването им и в трети държави.

(5) Комисията може да издаде лиценз за извършване на услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 на територията на Република България чрез клон на юридическо лице от трета държава, при условие че:

1. лицето има право по националното си законодателство да извършва тези услуги и дейности, и

2. органът, контролиращ пазара на финансови инструменти в държавата, където лицето е регистрирано, упражнява надзор върху него на консолидирана основа.

(6) Когато е предвидено в международен договор, по който Република България е страна, комисията може да признае лиценза за извършване на услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3, издаден на юридическо лице от трета държава.

(7) Лицето от трета държава има правата и задълженията на инвестиционен посредник, за който Република България е държава членка по произход, доколкото в закона не е предвидено друго.

(8) (Нова – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Комисията уведомява за издадения лиценз на инвестиционен посредник Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП).

Чл. 16. (1) Комисията отказва издаването на лиценз, съответно разширяването на обхвата на издаден лиценз, ако:

1. (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) капиталът на заявителя не отговаря на изискванията на чл. 8 и 8а;

2. някой от членовете на управителния или на контролния орган на дружеството или от лицата по чл. 11, ал. 2, 4 и 5 не отговаря на изискванията на този закон, ако с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения може да навреди на сигурността на дружеството или на неговите операции;

3. лице, което притежава пряко или непряко квалифицирано участие в заявителя, с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения може да навреди на сигурността на дружеството или на неговите операции;

4. общите условия по чл. 13, ал. 2, т. 5 не осигуряват в достатъчна степен интересите на инвеститорите;

5. заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание;

6. лицата, които притежават пряко или непряко квалифицирано участие в дружеството – заявител, са направили вноски със заемни средства;

7. не бъде внесена встъпителната вноска във Фонда за компенсирание на инвеститорите;

8. поради свързаност между заявителя и други лица могат да възникнат съществени затруднения за упражняването на ефективен надзор от комисията;

9. нормативните актове, приложими в трета държава, регулиращи дейността на свързано със заявителя лице, или трудности при тяхното прилагане създават пречки за ефективното упражняване на надзорните функции на комисията, съответно на заместник-председателя;

10. от съдържанието на програмата за дейността или от други документи на заявителя е видно, че основната част от дейността ще бъде осъществявана на територията на друга държава членка, а искането за получаване на лиценз от комисията е с цел да се избегнат по-строгите изисквания към инвестиционните посредници в държавата членка, на чиято територия заявителят възнамерява да извършва дейност;

11. (нова – ДВ, бр. 43 от 2010 г.) по нейна преценка дейността, която заявителят възнамерява да извършва, не осигурява необходимата му надеждност и финансова стабилност;

12. (нова – ДВ, бр. 43 от 2010 г.) по нейна преценка размерът на притежаното имущество на лицата, записали 10 и над 10 на сто от капитала, и/или развиваната от тях дейност по своя мащаб и финансови резултати не съответстват на заявеното за придобиване акционерно участие в заявителя и създават съмнение относно надеждността и пригодността на тези лица при необходимост да окажат капиталова подкрепа на заявителя;

13. (нова – ДВ, бр. 43 от 2010 г.) произходът на средствата, с които лицата, записали 10 и над 10 на сто от капитала, са направили вноски, не е ясен и законен;

14. (предишна т. 11 – ДВ, бр. 43 от 2010 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) заявителят не отговаря на другите изисквания, установени със закона с Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 43 от 2010 г.) В случаите по ал. 1, т. 1, 2, 4, 6 и 14 комисията отказва издаването на лиценз само ако заявителят не е отстранил несъответствията и не е представил изискуемите документи в определения от нея срок, който не може да бъде по-малък от един месец.

(3) Освен в случаите по ал. 1 комисията може да откаже издаването на лиценз на инвестиционен посредник от трета държава да извършва услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 на територията на Република България чрез клон, ако прецени, че осъществяваният върху този инвестиционен посредник надзор на консолидирана основа от съответния компетентен орган в държавата по седалището му не съответства на изискванията, установени с този закон и актовете по прилагането му.

(4) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Комисията може да откаже издаването на лиценз, ако не могат да се идентифицират действителните собственици на акционер с квалифицирано участие.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Отказът на комисията да издаде лиценз се мотивира писмено.

(6) (Нова – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Комисията отказва издаването на разрешение по чл. 7, ал. 3 в случаите по ал. 1, т. 1, 5, 10, 11 и 14. За отказа се прилагат съответно ал. 2 и 5.

Чл. 17. В случаите на отказ заявителят може да подаде ново заявление за получаване на лиценз за извършване на услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 не по-рано от 6 месеца от влизането в сила на решението за отказ.

Чл. 18. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Лице, което не притежава лиценз за извършване на услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 съгласно изискванията на този закон, не може да използва в своето наименование, в рекламната си или друга дейност думи на български или на чужд език, означаващи извършване на дейност като инвестиционен посредник.

(2) Не се издава лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник на заявител с наименование, което наподобява наименованието на съществуващ в страната инвестиционен посредник.

Чл. 19. Агенцията по вписванията вписва в търговския регистър дружеството, съответно правото да се извършват услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 в неговия предмет на дейност, след като ѝ бъде представен издаденият от комисията лиценз.

Чл. 20. (1) Комисията отнема издадения лиценз, ако инвестиционният посредник:

1. не започне да извършва разрешените услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 в срок 12 месеца от издаването на лиценза или изрично се откаже от издадения лиценз;

2. е представил неверни данни, които са послужили като основание за издаване на лиценз, или е използвал други неправомерни способности за получаване на лиценз;

3. престане да отговаря на условията, при които е издаден лицензът;

4. (доп. – ДВ, бр. 77 от 2011 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) и/или лица по чл. 11 са извършили и/или са допуснали извършването на нарушение по чл. 32, ал. 1 и 2 от Закона за Комисията за финансов надзор, по чл. 35, ал. 1, по чл. 8 – 11 от Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти или друго грубо нарушение на този закон, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им;

5. не е изпълнил приложената принудителна мярка по този закон или в случаите по чл. 77о, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

(2) Комисията може да отнеме издадения лиценз, ако:

1. инвестиционният посредник не е извършвал разрешените услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 повече от 6 месеца;

2. (изм. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20 декември 2013 г.; изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) инвестиционният посредник престане да отговаря на изискванията за капиталова адекватност или ликвидност на закона, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им;

3. финансовото състояние на инвестиционния посредник е трайно влошено и той не може да изпълнява задълженията си;

4. (доп. – ДВ, бр. 77 от 2011 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) инвестиционният посредник и/или лица по чл. 11 са извършили и/или са допуснали извършването на системни нарушения на този закон, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им;

5. от осъществяваната дейност на посредника е видно, че основната част от дейността се извършва на територията на друга държава членка, а е получен лиценз от комисията с цел да се избегнат по-строгите изисквания към инвестиционните посредници в другата държава членка.

(3) (Нова – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Комисията може да отнеме разрешението по чл. 7, ал. 3, ако инвестиционният посредник:

1. не започне да извършва дейност съгласно издаденото разрешение по чл. 7, ал. 3 в срок 12 месеца от издаването му, изрично се откаже от издаденото разрешение или не извършва дейност съгласно разрешението повече от една година;

2. е представил неверни данни, които са послужили като основание за издаване на разрешението;

3. престане да отговаря на изискванията за издаване на разрешението или за извършване на дейността съгласно издаденото разрешение и в продължение на три месеца не се приведе в съответствие с тези изисквания;

4. извърши и/или допусне извършването на грубо нарушение или на системни нарушения на изискванията за осъществяване на дейността съгласно разрешението.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Комисията уведомява писмено дружеството в 7-дневен срок от вземането на решение за отнемане на лиценза.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) След влизане в сила на решението за отнемане на лиценза комисията незабавно отправя искане до Агенцията по вписванията за образуване на производство за ликвидация на дружеството, а когато то има и друг предмет на дейност – за заличаване на тази част от предмета му на дейност, или до компетентния съд за откриване на производство по несъстоятелност, и предприема необходимите мерки за уведомяване на обществеността.

(6) (Нова – ДВ, бр. 21 от 2012 г., предишна ал. 5 – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Комисията уведомява за решението за отнемане на лиценза ЕОЦКП.

(7) (Нова – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) В случаите по ал. 3 се прилагат съответно ал. 4 и 5 и чл. 21–23.

Чл. 21. (1) Инвестиционният посредник е длъжен в 7-дневен срок от решението на общото събрание за неговото прекратяване или за отказ от дейността, при изтичане на срока, за който е учреден, както и при настъпването на други основания за прекратяване, предвидени в неговия устав или дружествен договор, да поиска от комисията отнемане на издадения лиценз.

(2) Заедно с искането по ал. 1 инвестиционният посредник представя и план за уреждане на отношенията му с клиентите. Планът включва прехвърляне на клиентските финансови инструменти, пари и други активи при посочен от клиентите инвестиционен посредник, който е дал съгласие.

(3) Когато условието по ал. 2, изречение второ не е налице, планът трябва да предвижда прехвърляне на клиентските финансови инструменти, пари и други активи в депозитарна институция, включително чрез откриване на нови сметки на отделните клиенти.

(4) Разходите по осъществяване на плана за уреждане на отношенията с клиентите са за сметка на инвестиционния посредник.

(5) (Доп. – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) Комисията отнема лиценза на инвестиционния посредник след уреждане на отношенията му с неговите клиенти и след представяне на удостоверение, издадено от Фонда за компенсиране на

инвеститорите, за липса на задължения на инвестиционния посредник към фонда.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Агенцията по вписванията образува производство по ликвидация, съответно заличава от предмета на дейност на дружеството извършването на услугите и дейностите по чл. 5, ал. 2 и 3, след отнемане на лиценза за извършване на дейност като инвестиционен посредник и получаване на искането по чл. 20, ал. 5.

Чл. 22. (1) Извън случая по чл. 21, ал. 1, в срок три работни дни от узнаване за вземането на решение за отнемане на лиценза инвестиционният посредник уведомява своите клиенти за това решение и за възможността да посочат друг инвестиционен посредник, при който да се прехвърлят техните финансови инструменти, пари и други активи.

(2) В срок 5 работни дни от изтичането на срока по ал. 1 инвестиционният посредник прехвърля клиентските финансови инструменти, пари и други активи при условията на чл. 21, ал. 2, изречение второ, ал. 3 и 4.

(3) С вземане на решението за отнемане на лиценза комисията може да задължи инвестиционния посредник да извърши действията по ал. 2 в по-кратък срок. Заместник-председателят може да задължи инвестиционния посредник по реда на чл. 118–121 да предприеме и други конкретни мерки за защита на интересите на неговите клиенти.

(4) За действията си по ал. 2 и 3 инвестиционният посредник уведомява:

1. своите клиенти – в срок три работни дни от извършването им;
2. комисията – в срок три работни дни от изтичане на срока по ал. 2 или от изтичане на срока, определен с решението по ал. 3.

Чл. 23. (1) Инвестиционният посредник няма право да извършва услугите и дейностите по чл. 5, ал. 2 и 3 след отнемане на издадения му лиценз, както и след съдебното решение за откриване на производство по несъстоятелност.

(2) Заместник-председателят може да разпореди извършването на проверки и да прилага принудителни административни мерки по чл. 118 до заличаването на дружеството от търговския регистър, а когато то има друг предмет на дейност – до окончателното уреждане на отношенията с неговите клиенти.

(3) Всички документи и друга информация, свързани с извършените от инвестиционния посредник услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 и чл. 7, ал. 2, се съхраняват за срок 5 години:

1. от инвестиционния посредник, когато той не се заличава от търговския регистър, като срокът започва да тече от отнемането на лиценза;
2. от друго лице, за което се уведомява комисията, като срокът започва да тече от заличаването на инвестиционния посредник от търговския регистър; уведомяването се извършва от инвестиционния посредник, чийто лиценз е отнет, в 14-дневен срок от отнемането на лиценза.

Раздел III

Изисквания към организацията на инвестиционния посредник. Квалифицирано участие

Чл. 24. (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Инвестиционният посредник изгражда и поддържа вътрешна организация в съответствие с естеството, обхвата и сложността на извършваната от него дейност, като прилага и осигурява:

1. организационна структура с ясно зададени, прозрачни и последователни нива на отговорност;

2. подходящи системи за вътрешен контрол, включително надеждни административни процедури;

3. квалифициран персонал, материално, техническо и програмно осигуряване;

4. условия за извършването на инвестиционните услуги и дейности, непрекъснато и редовно, и в съответствие с изискванията на този закон и актовете по прилагането му;

5. условия за предотвратяване и установяване на конфликти на интереси, а когато такива конфликти възникнат – за справедливо третиране на клиентите, разкриване на информация и предотвратяване увреждането на интересите на клиентите;

6. условия за спазване на съществуващите правила за лични сделки в инвестиционния посредник;

7. условия за съхраняване на цялата информация за извършените услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3;

8. условия в случаите, когато държи финансови инструменти и парични средства на клиенти, за спазване изискванията на чл. 34;

9. условия за незабавно и точно изпълнение на клиентски нареждания, както и за изпълнение на идентични нареждания по реда на постъпването им;

10. условия за запазване на клиентския интерес в случаите на обединяване на нареждания;

11. ефективни стратегии и политики за установяване, управление, наблюдение, оценка и докладване на рисковете, на които е изложен или може да бъде изложен и за водене на счетоводна отчетност;

12. ефективни правила за ограничаване на риска при възлагане на изпълнението на важни оперативни функции или услуги по чл. 5, ал. 2 и 3 на трето лице;

13. ефективни процедури за контрол и защита на информационните системи;

14. политики и практики за възнагражденията на лицата, които работят за инвестиционния посредник, като изискванията към политиката за възнагражденията и нейното оповестяване се определят с наредба;

15. подходящи и ефективни процедури за подаване на вътрешни сигнали от служителите на инвестиционния посредник за нарушения в инвестиционния посредник, които следва да осигурят:

а) защита от несправедливо третиране на служителите на инвестиционния посредник, които подават сигнали за нарушения;

б) защита на личните данни в съответствие със Закона за защита на личните данни за лицето, което подава сигнала за нарушение, както и на личните данни на лицата, за които се сигнализира, че са извършили нарушението;

в) гарантиране на поверителност във всички случаи за лицата, които подават сигнали за нарушения, освен ако нарушаването на поверителността се налага в предвидени от закон случаи при последващо досъдебно или съдебно производство.

(2) Инвестиционният посредник прилага системи за вътрешен контрол, административни и счетоводни процедури, които позволяват по всяко време проверка за съответствието на дейността на инвестиционния посредник с правилата, приети в съответствие с този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им.

(3) Стратегиите и политиките по ал. 1, т. 11 за установяване, управление, наблюдение и докладване на рисковете, на които е изложен или може да бъде изложен инвестиционният посредник, включват и рисковете, породени от макроикономическата среда, в която инвестиционният посредник действа при съответната фаза на икономическия цикъл.

(4) Вътрешната организация по ал. 1 се определя с правила, приети от управителния орган на инвестиционния посредник, чието минимално съдържание се определя с наредба. Правилата трябва да осигуряват изпълнение на идентични клиентски нареждания по реда на постъпването им. Инвестиционният посредник извършва периодичен преглед на правилата най-малко веднъж годишно, а при необходимост – и на по-кратък период от време.

(5) Инвестиционният посредник определя подходящи съотношения между постоянните и променливите възнаграждения на лицата, които работят за инвестиционния посредник, като променливите елементи на възнагражденията не надхвърлят 100 на сто от постоянните елементи.

Чл. 24а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Управителният, съответно контролният орган на инвестиционния посредник, в зависимост от вътрешното разпределение на функциите:

1. отговаря за ефективното и надеждно управление на инвестиционния посредник в съответствие с нормативните изисквания, включително за подходящото разпределение на задълженията и отговорностите при определяне на организационната структура, за приемането на правилата по чл. 24 и за контрола за тяхното изпълнение, както и за предотвратяване и установяване на конфликтите на интереси;

2. одобрява и контролира изпълнението на стратегическите цели на инвестиционния посредник и на стратегията относно риска и вътрешното управление;

3. осигурява целостта и непрекъснатото функциониране на системите за счетоводно и финансово отчитане, включително финансови и оперативни контроли, и съответствие на дейността с нормативните изисквания и приложимите стандарти;

4. ръководи и контролира изпълнението на изискванията съгласно този закон относно разкриването и предоставянето на информация;

5. отговаря за упражняването на ефективен контрол спрямо висшия ръководен персонал;

6. контролира и периодично оценява ефективността на системите за управление в инвестиционния посредник, като при необходимост предприема необходимите мерки за отстраняване на констатираните несъответствия.

(2) Инвестиционните посредници, които извършват дейност на територията на Република България, предоставят на комисията информацията по чл. 435, параграф 2, буква „в“ от Регламент (ЕС) № 575/2013 в срок три дни от датата на нейното оповестяване.

(3) Критериите, на които инвестиционният посредник трябва да отговаря, за да се смята за значим с оглед на размера, вътрешната организация, характера, обхвата и сложността на извършваната от него дейност, се определят с наредба.

(4) Инвестиционните посредници, които са значими с оглед на размера, вътрешната организация и характера, обхвата и сложността на извършваната от тях дейност:

1. създават комитет по възнагражденията;

2. създават комитет по риска;

3. изпълняват други изисквания, определени с наредбата по ал. 3.

Чл. 24б. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Инвестиционният посредник е длъжен да разполага с отдел за вътрешен контрол, който функционира независимо и осъществява постоянен контрол за спазване от страна на лицата, на които е възложено управлението на инвестиционния посредник, и от всички други лица, които работят по договор за инвестиционния посредник, на този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им. Структурата, организацията, правомощията и взаимоотношенията на отдела за вътрешен контрол с другите органи и лица, работещи за инвестиционния посредник, се определят с правила, приети от управителния орган на инвестиционния посредник.

Чл. 24в. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) В случай на подадено от клиент лимитирано нареждане с предмет акции, допуснати до търговия на регулиран пазар, което не се изпълнява незабавно съгласно действащите пазарни условия, инвестиционният посредник е длъжен, освен ако клиентът даде изрично

други нареждания, да улесни възможно най-ранното изпълнение на подаденото нареждане, като го оповести публично по начин, достъпен и за другите участници на пазара.

(2) Задължението по ал. 1 се смята за изпълнено от инвестиционния посредник с предаване на лимитираното нареждане на регулиран пазар и/ или многостранна система за търговия.

(3) В наредба може да бъде предвидено, че инвестиционният посредник може да не спази задължението по ал. 1, ако обемът на нареждането не съответства на нормалния пазарен обем.

Чл. 24г. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Съхраняваната от инвестиционния посредник информация за сключените сделки с финансови инструменти за сметка на клиент трябва да съдържа данни най-малко за самоличността на клиента и за предприетите действия по изпълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма.

(2) Инвестиционният посредник съхранява информацията за извършените услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 най-малко 5 години.

Чл. 24д. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) С разрешение на заместник-председателя:

1. инвестиционен посредник, който не извършва нито една от инвестиционните услуги и дейности по чл. 5, ал. 2, т. 3 и б и който изпълнява нареждания на клиенти във връзка с финансови инструменти, може да държи такива инструменти за собствена сметка;

2. могат да бъдат ограничени изискванията към инвестиционен посредник за поддържането на вътрешен план за възстановяване при влошено финансово състояние;

3. инвестиционен посредник, който е значим, може да бъде освободен от изискването за създаване на комитет по риска;

4. инвестиционен посредник може да определи различно ниво на съотношение между постоянните и променливите елементи на възнагражденията от това по чл. 24, ал. 5;

5. инвестиционен посредник може да бъде освободен от ограничения за участие едновременно в управлението на инвестиционния посредник и на други лица.

(2) С решение на комисията по предложение на заместник-председателя могат да бъдат освободени инвестиционни посредници от едно или повече от задълженията им във връзка с поддържането на капиталови буфери.

(3) Условието и редът за издаването на разрешенията по ал. 1 и на решението по ал. 2, както и редът за издаване на разрешенията и одобренията по Регламент (ЕС) № 575/2013 се определят с наредба.

Чл. 25. (1) Преобразуване на инвестиционен посредник може да бъде извършено само след предварителното одобрение от комисията.

(2) За издаване на одобрение по ал. 1 се подава заявление до комисията, към което се прилагат документи и данни, определени с наредба.

(3) Комисията издава или отказва да издаде одобрение по ал. 1 в срок един месец от получаване на заявлението, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи – от получаването им. Член 14, ал. 2 се прилага съответно.

(4) Комисията отказва да издаде одобрение, ако преобразуването по ал. 1 не отговаря на изискванията на закона, заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание или не са осигурени интересите на клиентите на инвестиционния посредник.

(5) Агенцията по вписванията вписва в търговския регистър промяната по ал. 1, след като ѝ бъде представено издаденото от комисията одобрение.

(6) Инвестиционният посредник уведомява заместник-председателя за всяка промяна в общите си условия по чл. 13, ал. 2, т. 5. Към уведомлението се предоставя пълният текст на общите условия и протоколът на управителния орган за тяхното приемане. Ако приетите промени не отговарят на изискванията на този закон и актовете по прилагането му, заместник-председателят има право да изиска в едномесечен срок от представянето на общите условия отстраняване на установените непълноти, несъответствия и противоречия.

Чл. 25а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Инвестиционният посредник изготвя и предоставя в комисията вътрешен план за възстановяване, съдържащ действия и мерки, които той може да предприеме при значително влошаване на финансовото му състояние. Заместник-председателят може да издаде мотивирана препоръка за промяна на плана за възстановяване. Изискванията към плана за възстановяване се определят с наредба.

Чл. 25б. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, изпадне във финансови затруднения, които могат да доведат до повишаване на системния риск и/или да застрашат стабилността на пазара на финансови инструменти, комисията приема план за контролирано реструктуриране.

(2) Условията и редът за приемането и прилагането на плана по ал. 1 се определят с наредба.

Чл. 26. (Изм. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) (1) Всяко физическо или юридическо лице или лица, действащи съгласувано, които са взели решение да придобият пряко или непряко квалифицирано участие в инвестиционен посредник, трябва да уведомят писмено заместник-председателя преди придобиването.

(2) Изискването на ал. 1 се прилага и за всяко физическо или юридическо лице или лица, действащи съгласувано, които са взели решение да увеличат впоследствие пряко или непряко квалифицираното си участие, така че то да достигне или да премине праговете от една пета, една трета или една втора от капитала или от гласовете в общото събрание на инвестиционен посредник или

така, че в резултат на това увеличение инвестиционният посредник да стане тяхно дъщерно дружество.

Чл. 26а. (Нов – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) (1) Всяко физическо или юридическо лице, което е взело решение да прехвърли пряко или непряко участие, така че да не притежава повече квалифицирано участие в инвестиционен посредник, трябва да уведоми писмено заместник-председателя, преди да извърши прехвърлянето. Изискването по изречение първо се прилага и в случаите, когато в резултат на прехвърлянето правото на глас или участието на това лице в капитала на инвестиционния посредник ще спадне под една втора, една трета или една пета или инвестиционният посредник ще престане да е дъщерно дружество на това лице.

(2) Лицата, чието участие в инвестиционен посредник спадне под праговете съгласно ал. 1 в резултат от действие на трето лице или на друго обстоятелство, за което те не са знаели и не са могли да узнаят преди намаляване на тяхното участие, са длъжни незабавно, след като узнаят за това, да уведомят заместник-председателя.

(3) Към уведомлението по ал. 1 и 2 лицата прилагат данни за участието, което имат или ще имат преди и след прехвърлянето, както и други данни и документи, определени с наредба.

Чл. 26б. (Нов – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) (1) Лицата по чл. 26 подават до заместник-председателя уведомление, в което посочват участието в капитала, съответно в гласовете от общото събрание, които възнамеряват да придобият, както и участието, което ще имат след придобиването. Към уведомлението лицата прилагат и други данни и документи, определени с наредба.

(2) Заместник-председателят в срок два работни дни от получаване на уведомлението и на всички изискуеми данни и документи съгласно ал. 1 изпраща на лицето писмено потвърждение за извършеното от него уведомление, в което посочва датата, на която изтича срокът за произнасяне по уведомлението.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) В случаите, когато към уведомлението по ал. 1 не са приложени всички необходими данни и документи, заместник-председателят изпраща в срока по ал. 2 писмено съобщение за това на лицето, в което се посочват данните и документите, които трябва да бъдат приложени.

(4) Заместник-председателят извършва оценка на придобиването въз основа на уведомлението в срок до 60 работни дни от датата на писменото потвърждение по ал. 2.

Чл. 26в. (Нов – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) (1) Ако представените документи са непълни, неточни, несъобразени с нормативните изисквания или са необходими допълнителна информация или доказателства за верността на представените данни, заместник-председателят в срока за извършване на оценката, но не по-късно от края на 50-ия работен ден от този

срок, изпраща съобщение за констатираните непълноти и несъответствия или за исканата информация и документи.

(2) Срокът за извършване на оценката от заместник-председателя спира да тече за периода от датата на поискване на информацията и документите съгласно ал. 1 до получаване на отговор от лицето. Спирането на срока не може да бъде за по-дълъг период от 20 работни дни.

(3) Спирането на срока за извършване на оценката от заместник-председателя може да бъде за период до 30 работни дни в случаите, когато лицето е:

1. със седалище или постоянен адрес, или подлежи на регулиране извън Европейския съюз, или

2. (изм. – ДВ, бр. 77 от 2011 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) физическо или юридическо лице, което не подлежи на надзор съгласно Директива 2004/39/ЕО, Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ, L 302/32 от 17 ноември 2009 г.), наричана по-нататък „Директива 2009/65/ЕО“, Директива 92/49/ЕИО, Директива 2002/83/ЕО, Директива 2005/68/ЕО и Директива 2013/36/ЕС.

(4) Извън случаите по ал. 1–3 всяко последващо изискване на допълнителна информация от лицето във връзка с извършване на оценката от заместник-председателя не води до спиране на срока.

Чл. 26г. (Нов – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 43 от 2010 г.) В случаите на придобиване или увеличаване на квалифицирано участие по чл. 26 заместник-председателят може да издаде забрана за извършване на придобиването, ако установи, че не са изпълнени изискванията на чл. 26д или ако информацията, предоставена от лицето, е непълна, заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание или ако не може да се идентифицират действителните собственици на акционер с квалифицирано участие, застрашено е стабилното управление и сигурността на инвестиционния посредник или не са осигурени по друг начин интересите на клиентите на инвестиционния посредник.

(2) Заместник-председателят уведомява писмено лицето за решението си по ал. 1 в срок два работни дни от вземане на решението и в рамките на срока по чл. 26б, ал. 4, като прилага и мотивите за решението си.

(3) По искане на лицето или по инициатива на заместник-председателя мотивите за издаване на решението по ал. 1 се оповестяват публично.

(4) Ако не издаде забрана съгласно ал. 1, заместник-председателят може да определи срок, в който да бъде извършено придобиването, както и да удължи при необходимост този срок.

(5) Ако в срока по чл. 26б, ал. 4 заместник-председателят не издаде забрана за извършване на придобиването и не уведоми за това лицето писмено, лицето може да придобие заявеното участие в инвестиционния посредник.

(6) Лицата, придобили или увеличили квалифицираното си участие, преди заместник-председателят да се произнесе по подаденото уведомление, съответно преди изтичането на срока за произнасяне, или въпреки забраната за извършване на придобиването, както и в случаите, когато не са подали уведомление по чл. 26 преди придобиването, нямат право да упражняват правото си на глас в общото събрание на инвестиционния посредник.

(7) Ограничението по ал. 6 не се прилага, ако лице, придобило или увеличило квалифицираното си участие, без да е спазило изискването на чл. 26, ал. 1, уведоми в срок 7 работни дни от придобиването заместник-председателя за това и заместник-председателят е потвърдил придобиването при спазване изискванията на закона.

(8) В случай че лица, притежаващи квалифицирано участие в инвестиционния посредник, могат да навредят на стабилното управление и сигурността на инвестиционния посредник, заместник-председателят може да наложи временна или окончателна забрана за упражняването на право на глас от тези лица в общото събрание на инвестиционния посредник.

Чл. 26д. (Нов – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) (1) Заместник-председателят извършва оценка на придобиването, съответно на увеличаването на квалифицираното участие, с оглед осигуряване на стабилното и благоразумното управление на инвестиционния посредник.

(2) При извършване на оценката заместник-председателят отчита очакваното влияние на лицето върху инвестиционния посредник и преценява дали лицето е подходящо и финансово стабилно. Преценката се извършва при прилагане на следните критерии:

1. репутация на лицето;
2. репутация и професионален опит на лицата, които ще ръководят дейността на инвестиционния посредник в резултат на придобиването;
3. финансовата стабилност на лицето във връзка с видовете дейности, които инвестиционният посредник извършва или предвижда да извършва;
4. (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) дали инвестиционният посредник ще е в състояние да изпълни или да продължи да изпълнява изискванията на този закон Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им, на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати и по-конкретно дали групата, част от която той ще стане след придобиването, има структура, която позволява да бъде упражняван ефективен надзор и ефективен обмен на информация между компетентните органи и определяне и разпределение на отговорностите между тях;
5. дали могат да бъдат направени обосновани предположения, че във връзка с придобиването е или предстои да бъде извършено изпиране на пари или финансиране на тероризма по смисъла на Закона за мерките срещу изпирането на пари или на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, или че ще бъде увеличен рискът от такова действие.

(3) Заместник-председателят може да издаде забрана за извършване на придобиването само ако има основателни причини да смята, прилагайки критериите по ал. 2, че лицата не са подходящи или ако информацията, която лицето е представило, е непълна.

Глава трета

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

Раздел I

Отношения с клиенти

Чл. 27. (1) Инвестиционният посредник извършва услугите и дейностите по чл. 5, ал. 2 и 3 за сметка на клиента въз основа на писмен договор с него.

(2) При извършване на услугите и дейностите по чл. 5, ал. 2 и 3 инвестиционният посредник е длъжен да действа честно, справедливо и като професионалист в съответствие с най-добрите интереси на своите клиенти, както и да ги уведомява за рисковете от сделките с финансови инструменти.

(3) Инвестиционният посредник е длъжен да уведомява своите клиенти за съществуващата система за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти, включително за нейния обхват и за гарантирания размер на клиентските активи, а при поискване да предостави данни относно условията и реда за компенсиране.

(4) Информацията, която инвестиционният посредник дава на клиентите си, както и на потенциални клиенти, включително в рекламните си материали и публичните изявления на членовете на управителните и контролните органи на посредника и на лицата, работещи по договор за него, трябва да е разбираема, вярна, ясна и да не е подвеждаща. Рекламните материали на инвестиционния посредник трябва ясно да са означени като такива.

(5) Инвестиционният посредник предоставя по подходящ начин и при спазване на ал. 4 на своите клиенти или на потенциални клиенти следната информация:

1. данни за инвестиционния посредник и за предлаганите от него услуги, включително дали извършва дейност или сключва сделки с финансови инструменти за своя сметка;

2. финансовите инструменти – предмет на предоставяните от посредника инвестиционни услуги, и предлаганите инвестиционни стратегии;

3. предупреждение за рисковете, свързани с инвестиции в инструментите по т. 2 или по отношение на конкретни инвестиционни стратегии;

4. местата на изпълнение на сделките;

5. видовете разходи за клиента и техния размер;

6. други обстоятелства, определени с наредба.

(6) Информацията по ал. 5 се предоставя на клиента по начин, който му позволява да разбере естеството и рисковете на инвестиционната услуга и на предлагания конкретен финансов инструмент, осигуряващ вземането впоследствие на основано на информираност инвестиционно решение. Тази информация може да се предоставя в стандартизирана форма.

(7) Инвестиционният посредник е длъжен да предоставя на клиентите си достатъчно информация за предоставената услуга, включително за разходите за сделките и услугите, предоставени за сметка на клиента, когато това е приложимо.

Чл. 28. (1) При извършване на услуги по чл. 5, ал. 2, т. 4 и 5 инвестиционният посредник изисква от клиента, съответно от потенциалния клиент, информация за неговите финансови възможности, инвестиционни цели, знания, опит относно услугите по чл. 5, ал. 2, т. 4 и 5 и за готовността му да рискува, както и да актуализира тази информация. Инвестиционният посредник няма право да извършва услугите по чл. 5, ал. 2, т. 4 и 5 за клиент, който не е предоставил информацията по изречение първо.

(2) При предоставяне на услугите по ал. 1 инвестиционният посредник се ръководи от получената по ал. 1 информация.

(3) При предоставяне на инвестиционни услуги, различни от посочените в ал. 1, инвестиционният посредник изисква от клиента, съответно от потенциалния клиент, информация за неговите знания и опит по отношение на предоставяната услуга, както и да актуализира тази информация.

(4) Въз основа на информацията по ал. 3 инвестиционният посредник преценява дали предлаганата инвестиционна услуга е подходяща за клиента, съответно за потенциалния клиент. Ако въз основа на получената по ал. 3 информация инвестиционният посредник прецени, че предлаганата инвестиционна услуга няма да е подходяща, той предупреждава за това писмено клиента, съответно потенциалния клиент.

(5) В случай че клиентът, съответно потенциалният клиент, не предостави информацията по ал. 3 или предоставената информация е недостатъчна за извършване на преценката по ал. 4, инвестиционният посредник е длъжен писмено да уведоми клиента, съответно потенциалния клиент, че не може да прецени дали предлаганата инвестиционна услуга е подходяща за него.

(6) Инвестиционният посредник, предоставящ инвестиционни услуги по чл. 5, ал. 2, т. 1 и/или 2, може да предоставя такива услуги на клиент, без той да предостави информацията по ал. 3, ако:

1. предмет на услугите са акции, които са допуснати до търговия на регулиран пазар или на еквивалентен пазар на трета държава съгласно списък на Европейската комисия, облигации или други дългови ценни книжа, с изключение на тези облигации или други дългови ценни книжа, които закрепят деривативен инструмент, инструменти на паричния пазар, дялове на колективни инвестиционни схеми и други некомплексни финансови инструменти;

2. услугата се предоставя по инициатива на клиента или на потенциален клиент;

3. клиентът или потенциалният клиент е уведомен писмено, че инвестиционният посредник няма да спазва задълженията по ал. 4;

4. инвестиционният посредник спазва изискванията за третиране на конфликт на интереси.

(7) Изискванията по ал. 1–6 не се прилагат, когато инвестиционната услуга се предлага като част от финансов продукт, който се регулира от правото на Европейската общност или от общи европейски стандарти във връзка с кредитни институции или потребителски кредити относно оценка на риска за клиентите и/или изискванията за предоставяне на информация.

Чл. 29. (1) При извършване на услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 инвестиционният посредник предприема всички необходими действия за установяване на потенциалните конфликти на интереси между:

1. инвестиционния посредник, включително лицата по чл. 11, ал. 2 и 5, всички други лица, които работят по договор за него, и свързаните с него чрез контрол лица, от една страна, и клиентите му, от друга страна;

2. отделните му клиенти.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Ако въпреки прилагането на правилата по чл. 24, ал. 4 продължава да съществува риск за интересите на клиента, инвестиционният посредник не може да извършва дейност за сметка на клиент, ако не го е информирал за общото естество и/или източници на потенциалните конфликти на интереси.

Чл. 30. (1) Инвестиционният посредник изпълнява нареждането на клиента в най-добър интерес на клиента. Инвестиционният посредник е изпълнил това си задължение, ако е положил разумни усилия да установи най-добрата за клиента цена съгласно условията на нареждането, размер на разходите, вероятност за изпълнение, както и всички други обстоятелства, свързани с изпълнението на нареждането. При конкретни инструкции от страна на клиента инвестиционният посредник трябва да изпълни поръчката, следвайки тези инструкции.

(2) Инвестиционният посредник приема, актуализира и уведомява клиентите си за политиката за изпълнение на клиентски нареждания, осигуряваща изпълнение на задълженията по ал. 1, както и за съществени промени в тази политика.

(3) Политиката по ал. 2 включва информация за местата за изпълнение на клиентските нареждания (вид финансов инструмент), предимствата и недостатъците на всяко място на изпълнение (според обема, цената и разходите на изпълнение) и за местата, на които посредникът може да постигне най-добро изпълнение. В политиката за изпълнение се включват най-малко местата за изпълнение, които позволяват на инвестиционния посредник да получава

постоянно най-добрите възможни резултати за изпълнението на нарежданията на клиентите си.

(4) Инвестиционният посредник не може да изпълнява нареждания за сметка на клиенти, ако те не са дали своето предварително съгласие със следваната политика от посредника.

(5) Инвестиционният посредник е длъжен да изпълнява клиентските нареждания съобразно приетата политика за изпълнение и своевременно да уведомява клиента за промени в тази политика.

(6) Когато политиката за изпълнение на нареждания предвижда възможност нареждания на клиенти да се изпълняват и извън регулиран пазар или многостранна система за търговия, нарежданията могат да бъдат изпълнявани по този начин само ако клиентите на посредника са предварително уведомени и са дали изрично съгласие за това.

(7) По искане на клиент инвестиционният посредник е длъжен да докаже, че е изпълнил нарежданията съобразно обявената политика по ал. 2.

(8) Инвестиционният посредник следи за ефективността на политиката за изпълнение на нареждания и в случаите, когато е възможно, отстранява установените от него нередовности. Инвестиционният посредник извършва периодична проверка дали включените в политиката за изпълнение на нареждания места за изпълнение осигуряват най-доброто изпълнение на нареждането на клиентите, както и дали се налагат промени.

Чл. 31. (1) Инвестиционен посредник, извършващ инвестиционни услуги по чл. 5, ал. 2, т. 1, 2 и 3, може да сключва сделки с приемливи насрещни страни, без да е длъжен да спазва изискванията по чл. 27, ал. 4 и 7, чл. 28, 30 и чл. 33, ал. 2 по отношение на конкретните сделки или съответната допълнителна услуга, пряко свързана с тези сделки.

(2) Всеки субект, определен като приемлива насрещна страна по този закон, може изрично да поиска да не се смята за такава страна изцяло или за конкретна сделка.

Чл. 32. (1) Инвестиционен посредник, извършващ инвестиционни услуги по чл. 5, ал. 2 или допълнителни услуги за сметка на трето лице съгласно нареждане от друг посредник, има право да получи информацията за третото лице, събрана от този посредник.

(2) Инвестиционният посредник, по чието нареждане се извършват услугите по ал. 1, носи отговорност за пълнотата и точността на предоставената информация.

(3) Инвестиционен посредник, извършващ инвестиционни услуги по чл. 5, ал. 2, има право да получи и да се позове на препоръките, предоставени на трето лице от другия посредник по отношение на услугата.

(4) Инвестиционният посредник, по чието нареждане се извършват услугите по ал. 3, носи отговорност за правилността на препоръките, предоставени на клиента.

(5) Инвестиционният посредник по ал. 1 и 3 носи отговорност за изпълнението на нареждането, по което е сключена сделка въз основа на получените информация и препоръки по ал. 1 и 3.

(6) Инвестиционен посредник не може да прехвърля изпълнение на инвестиционни и допълнителни услуги за сметка на клиент към друг посредник, както и изпълнението на важни оперативни функции на трето лице, ако по този начин ще се осуети осъществяването на ефективен вътрешен контрол или възможността на комисията да реализира надзорните си функции.

(7) Случаите, в които инвестиционният посредник може да прехвърля важни оперативни функции и изпълнението на инвестиционни услуги за сметка на клиент към друг посредник, се определят с наредба.

Чл. 33. (1) Инвестиционният посредник завежда в специален дневник по реда на постъпването им всички нареждания на своите клиенти.

(2) Инвестиционният посредник е длъжен да изпълнява незабавно, честно и точно приетите клиентски нареждания, включително да спазва реда на постъпване на идентични нареждания.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Дневникът по ал. 1 се води на хартиен и/или на магнитен носител.

(4) За всяка сделка се отбелязват името или наименованието на страните по нея, времето на сключване, както и други данни, определени с наредба.

(5) Инвестиционният посредник е длъжен да регистрира в съответен дневник по реда на сключването им сделките с финансови инструменти не по-късно от края на работния ден.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Инвестиционният посредник поддържа архив на всички сделки, услуги и дейности, извършени от него, и документиращите системите и процесите, които използва за изпълнение изискванията на този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им по начин, който позволява на комисията и на заместник-председателя при упражняване на надзорните си функции да установят, че инвестиционният посредник изпълнява задълженията си, включително по отношение на клиентите и потенциалните клиенти.

Чл. 34. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да отдели своите финансови инструменти и парични средства от тези на клиентите си. Инвестиционният посредник не отговаря пред кредиторите си с финансовите инструменти и паричните средства на своите клиенти, както и с ценни книжа, които са базови спрямо депозитарни разписки.

(2) Инвестиционният посредник не може да съхранява при себе си паричните средства на своите клиенти.

(3) Инвестиционният посредник депозира паричните средства на своите клиенти във:

1. централна банка;
2. кредитна институция;

3. банка, лицензирана в трета държава;

4. (изм. – ДВ, бр. 77 от 2011 г.) колективна инвестиционна схема, получила разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 2009/65/ЕО, или друго предприятие за колективно инвестиране, което подлежи на надзор от компетентния надзорен орган в държава членка, ако отговаря на следните условия:

а) основната ѝ/му инвестиционна цел е да поддържа определена средна нетна стойност на активите (нетна печалба) или нетна стойност на активите, равна на привлечения от инвеститорите капитал плюс печалба;

б) инвестира набраните парични средства изключително в инструменти на паричния пазар с най-висок възможен кредитен рейтинг, даден от агенция за кредитен рейтинг, чийто падеж или остатъчен срок до падежа е не повече от 397 дни, или в инструменти с постоянна доходност, близка до тази на предходните инструменти, или в инструменти, чийто среден остатък до падежа е 60 дни; допълнително може да инвестира паричните средства в банкови депозити;

в) осигурява ликвидност на същия ден или сетълмент на следващия ден.

(4) Инвестиционният посредник може да депозира паричните средства на своите клиенти в лицата по ал. 3, с които се явява свързано лице само ако клиентите са дали писмено съгласие за това.

(5) Инвестиционният посредник съхранява финансовите инструменти на своите клиенти в депозитарна институция по клиентски сметки към сметката на инвестиционния посредник или по сметки, открити към сметката на трето лице, при условия и по ред, определени с наредба.

(6) Инвестиционният посредник редовно уведомява клиентите си за наличностите и операциите по сметките за парични средства и за финансовите инструменти, които съхранява, и за условията на договорите за тяхното съхраняване.

(7) Освен в случаите, определени с наредба, инвестиционният посредник няма право да използва:

1. за своя сметка паричните средства и финансовите инструменти на своите клиенти;

2. за сметка на свой клиент парични средства или финансови инструменти на други клиенти;

3. за сметка на клиент свои парични средства или финансови инструменти.

(8) Съхранението и регистрацията на държавни ценни книжа, емитирани на вътрешния пазар, се осъществява при условията и по реда на Закона за държавния дълг и актовете по прилагането му.

Чл. 35. (1) При осъществяване на дейността си инвестиционният посредник е длъжен да пази търговската тайна на своите клиенти, както и техния търговски престиж.

(2) Членовете на управителните и контролните органи на инвестиционния посредник и лицата, работещи по договор за него, не могат да разгласяват,

освен ако не са оправомощени за това, и да ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица факти и обстоятелства, засягащи наличностите и операциите по сметките за финансови инструменти и за пари на клиенти на инвестиционния посредник, както и всички други факти и обстоятелства, представляващи търговска тайна, които са узнали при изпълнение на служебните и професионалните си задължения.

(3) Всички лица по ал. 2 при встъпване в длъжност или започване на дейност за инвестиционния посредник подписват декларация за спазване на тайната по ал. 2.

(4) Разпоредбата на ал. 2 се прилага и за случаите, когато посочените лица не са на служба или дейността им е преустановена.

(5) Освен на комисията, на заместник-председателя и на оправомощени длъжностни лица от администрацията на комисията, както и на регулирания пазар, на който е член – за целите на контролната им дейност и в рамките на заповедта за проверка, инвестиционният посредник може да дава сведения по ал. 2 само:

1. със съгласието на своя клиент, или
2. по решение на съда, издадено при условията и по реда на ал. 6 и 7.

(6) Съдът може да постанови разкриване на сведенията по ал. 2 по искане на:

1. прокурора – при наличие на данни за извършено престъпление;
2. министъра на финансите или оправомощено от него длъжностно лице – в случаите на чл. 143, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;
3. директора на териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, когато:

а) се представят доказателства, че проверяваното лице е осуетило извършването на ревизия или проверка или не води необходимата отчетност, както и ако в нея има съществени непълноти;

б) с акт на компетентен държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетната документация на проверяваното лице;

4. (изм. – ДВ, бр. 38 от 2012 г., в сила от 19 ноември 2012 г.) Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и директорите на териториалните ѝ дирекции;

5. директора на Агенцията за държавна финансова инспекция, когато с акт на орган на агенцията е установено, че:

а) ръководството на проверяваната организация или лице осуетява извършването на финансова инспекция;

б) в проверяваната организация или лице не се води счетоводна отчетност или тя е непълна или недостоверна;

в) има данни за липси или престъпления;

г) е необходимо налагането на запори върху банкови сметки за обезпечаване на установени при финансова инспекция вземания;

д) с акт на държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетна документация на проверяваната организация или лице;

6. (изм. – ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 1 декември 2009 г.) директора на Агенция „Митници“ и началниците на митниците, когато:

а) с акт на митнически орган е установено, че проверяваното лице е осуетило извършването на митническа проверка или не води необходимата отчетност, както и ако тя е непълна или недостоверна;

б) с акт на митнически орган е установено митническо нарушение;

в) е необходимо налагането на запори върху банкови сметки за обезпечаване на установено от митнически орган вземане, събирано от него, както и за обезпечаване на глоби, законни лихви или други;

г) с акт на държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетната документация на проверявания от митническия орган обект;

7. (Изм. – ДВ, бр. 69 от 2008 г.; изм. – ДВ, бр. 53 т 2014 г., изм. – ДВ, бр. 14 от 2015 г.) директора на Главна дирекция „Национална полиция“ или директора на областна дирекция на Министерството на вътрешните работи – за целта на разследването по образувано наказателно производство;

8. (Изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г.) председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ или оправомощено от него длъжностно лице – когато това е необходимо за защита на националната сигурност;

9. (нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 1 януари 2014 г.) изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или упълномощено от него длъжностно лице – в случаите по чл. 143е, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(7) Районният съдия се произнася по искането с мотивирано решение в закрито заседание не по-късно от 24 часа от постъпването му, като определя срока за разкриване на сведенията по ал. 2. Решението на съда не подлежи на обжалване.

(8) (Изм. – ДВ, бр. 109 от 2007 г., изм. – ДВ, бр. 69 от 2008 г.; изм. – ДВ, бр. 93 от 2009 г.) По писмено искане на директора на Националната следствена служба, на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ или на главния секретар на Министерството на вътрешните работи инвестиционните посредници предоставят информация за наличностите и движението по сметките на дружествата с над 50 на сто държавно и/или общинско участие.

(9) При наличие на данни за организирана престъпна дейност или за изпиране на пари главният прокурор или оправомощен от него заместник може да поиска от инвестиционните посредници да предоставят сведенията по ал. 2.

Чл. 36. (1) Инвестиционният посредник осигурява възможност за своите професионални клиенти по раздел I от приложението да се ползват от по-висока степен на защита, която се предоставя на непрофесионалните клиенти. Инвестиционният посредник уведомява професионалния клиент по раздел I от приложението преди началото на предоставяне на инвестиционни услуги, че въз основа на получената от клиента информация той се смята за професионален клиент и по отношение на него ще се прилагат правилата за професионалните клиенти, освен ако инвестиционният посредник и клиентът не уговорят друго.

(2) Инвестиционният посредник уведомява професионалния клиент по раздел I от приложението, че има право да поиска промяна в условията на договора с цел осигуряване по-висока степен на защита за клиента.

(3) Инвестиционният посредник осигурява по-висока степен на защита за клиент по раздел I от приложението по негово искане, когато клиентът прецени, че не може правилно да оцени и управлява рисковете, свързани с инвестирането във финансови инструменти.

(4) По-високата степен на защита по ал. 3 се предоставя въз основа на писмено споразумение между инвестиционния посредник и клиента по раздел I от приложението, в което изрично се посочват конкретните услуги, дейности, сделки, финансови инструменти или други финансови продукти, във връзка с които на клиента ще се осигурява по-висока степен на защита.

(5) По-високата степен на защита по ал. 3 осигурява на клиента по раздел I от приложението, че няма да се смята за професионален клиент за целите на приложимия режим към дейността на инвестиционния посредник.

Чл. 37. (1) Клиентите, извън тези по раздел I от приложението, включително държавните органи и частните индивидуални инвеститори, могат да поискат спрямо тях да не се прилагат правилата за извършване на дейност от инвестиционните посредници, които осигуряват по-висока степен на защита за клиентите.

(2) Инвестиционният посредник може да третира клиент по ал. 1 като професионален клиент, ако са налице критериите по т. 1 на раздел II от приложението и е спазена процедурата по т. 2 на раздел II от приложението. За клиент, за който са изпълнени условията по изречение първо, не се смята, че притежава знанията и опита на клиентите по раздел I от приложението.

(3) Инвестиционният посредник не прилага съответните правила, които осигуряват по-висока степен на защита за клиентите, само ако въз основа на оценката му за опита, уменията и знанията на клиента може да направи обосновано заключение, че съобразно характера на сделките или услугите, които клиентът възнамерява да ползва или да сключва, клиентът може да взема самостоятелни инвестиционни решения и да преценява рисковете, свързани с тях.

(4) Оценката по ал. 3 може да се извършва съгласно условията и реда за оценка, предвидени за лицата, които управляват дейността на инвестицион-

ните посредници, застрахователите или кредитните институции, съгласно правото на Европейската общност. В случаите, когато клиентът по ал. 2 няма самостоятелен управителен орган, на оценка подлежи лицето, което има право да сключва самостоятелно сделки за сметка на юридическото лице.

(5) Когато клиент на инвестиционния посредник е определен като професионален клиент въз основа на процедура и съобразно критерии, аналогични на тези по раздел II от приложението, този член не се прилага.

(6) Инвестиционният посредник прилага подходящи писмени вътрешни процедури и политики за определяне на клиентите като професионални.

(7) Клиентите на инвестиционния посредник, определени като професионални съгласно ал. 1–6, са длъжни да уведомяват инвестиционния посредник за всяка промяна в данните, послужили като основание за определянето им като професионални клиенти.

(8) В случаите, когато инвестиционният посредник в хода на извършваната от него дейност установи, че клиент, определен като професионален съгласно ал. 1–6, е престанал да отговаря на условията по т. 1 от раздел II на приложението, при които е определен като професионален клиент, инвестиционният посредник предприема необходимите мерки за прилагане на по-високата степен на защита по отношение на този клиент съгласно вътрешните процедури и политики по ал. 6.

Раздел II

Разкриване на информация от инвестиционните посредници

Чл. 38. (1) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) Инвестиционният посредник уведомява комисията за сключените от него сделки с финансови инструменти, допуснати до търговия на регулиран пазар, при първа възможност, но не по-късно от края на работния ден, следващ деня на сключване на сделката.

(2) Уведомлението по ал. 1 може да се извърши пряко от инвестиционния посредник или от трето лице, действащо от негово име. Уведомлението по ал. 1 може да се извърши и чрез система за търговия или чрез отделна система за отчетност, одобрени от заместник-председателя, или чрез регулирания пазар или многостранната система за търговия, посредством чиято търговска система е сключена сделката. В случаите по изречение второ, когато уведомяването за сделките се извършва директно от системата, ал. 1 не се прилага.

(3) Комисията предоставя информацията по ал. 1 на компетентната институция по отношение на най-относимия пазар за тези финансови инструменти. Комисията предоставя тази информация, когато я е получила в качеството си на компетентен орган на приемащата държава, и на компетентния орган на държавата по произход, освен ако компетентният орган заяви, че не желае да получава тази информация.

(4) Инвестиционният посредник, който сключва извън регулиран пазар и многостранна система за търговия сделки с акции, допуснати до търговия на

регулиран пазар, е длъжен да оповести публично информация за вида, емисията, броя и единичната цена на финансовите инструменти – предмет на сделката, за валутата на сделката, датата и часа на сключването ѝ, като посочи, че сделката е сключена извън регулиран пазар и многостранна система за търговия.

(5) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Оповестяването по ал. 4 трябва да бъде извършено при разумни търговски условия по един от следните начини:

1. публикуване на информацията чрез технически средства на регулирания пазар, на който акциите се търгуват, в случай че този пазар допуска такова оповестяване;

2. технически средства на многостранната система за търговия, на която акциите се търгуват;

3. публикуване на информацията на интернет страницата на инвестиционния посредник или по друг общодостъпен начин.

(6) Оповестяването по ал. 4 трябва да бъде извършено:

1. до три минути от сключването на сделката, ако сделката е сключена в рамките на търговската сесия на най-относимия пазар или в рамките на обичайните часове за търговия на инвестиционния посредник;

2. преди откриването на следващата търговска сесия на най-относимия пазар или незабавно след началото на обичайните часове за търговия на инвестиционния посредник, ако този момент настъпва по-рано, извън случаите по т. 1.

Чл. 38а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Всички инвестиционни посредници, с изключение на инвестиционните посредници по чл. 8, ал. 5, оповестяват ежегодно, поотделно за Република България, държавите членки и третите държави, в които имат дъщерни дружества или са установили клонове, следната информация на консолидирана основа:

1. наименование/я, описание на дейностите и географско местоположение;

2. размер на оборота;

3. брой служители на пълен работен ден (еквивалентна база);

4. финансов резултат от дейността преди данъчно облагане;

5. начислени данъци върху финансовия резултат от дейността;

6. получени държавни субсидии, ако има такива;

7. доходност на активите, получена като отношение на нетната печалба към общото балансово число.

(2) Информацията по ал. 1 подлежи на независим финансов одит и се публикува като приложение към годишния финансов отчет на индивидуална или когато е приложимо, на консолидирана основа.

Чл. 38б. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Инвестиционният посредник уведомява Национална агенция по приходите за сделките по придобиване на акции на публични дружества от дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим и техните действителни собственици по сми-

съла на Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, свързаните с тях лица и техните действителни собственици.

(2) Задължението по ал. 1 се изпълнява от инвестиционния посредник по електронен път в 7-дневен срок от сключването на сделката.

Чл. 39. (1) Инвестиционният посредник уведомява комисията за:

1. откриване или закриване на клон;
2. изменение на наименованието, вписано в издадения лиценз, както и за изменение на седалището или адреса на управление;
3. изменения и допълнения в устава или дружествения договор и в другите документи, които са послужили като основание за издаване на лиценза на инвестиционния посредник;
4. промени в състава на лицата по чл. 11;
5. други обстоятелства, определени с наредба.

(2) Задължението по ал. 1 се изпълнява от инвестиционния посредник в 7-дневен срок от вземането на решението, от внасянето или узнаването на изменението или допълнението, а в случаите, когато обстоятелството подлежи на вписване в търговския регистър – от вписването.

Чл. 40. (1) (Изм. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) Инвестиционният посредник уведомява комисията за всяко придобиване или прехвърляне на участие съгласно чл. 26 и чл. 26а в срок един ден от узнаването.

(2) Инвестиционният посредник предоставя на заместник-председателя два пъти годишно – към 30 юни и 31 декември, в 10-дневен срок от посочените дати списък на лицата, които притежават пряко или непряко квалифицирано участие, както и данни за притежаваните от тях гласове в общото събрание.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) Когато установи, че лице, притежаващо участие в инвестиционен посредник съгласно чл. 26, с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения може да навреди на сигурността на дружеството или на неговите операции, заместник-председателят може да издаде забрана за лицето да упражнява правото си на глас в общото събрание на инвестиционния посредник.

Чл. 41. (1) Чуждестранни лица, имащи право по националното си законодателство да извършват услугите и дейностите по чл. 5, ал. 2, които при условията на чл. 15, ал. 5 и 6 или като клиенти на инвестиционен посредник, за който Република България е държава по произход, са придобили финансови инструменти на свое име, но за сметка на други чуждестранни лица, са длъжни да идентифицират клиентите си и извършените за тяхна сметка сделки пред комисията в срок три работни дни от писменото искане.

(2) Задълженията за периодично уведомяване на комисията от чуждестранните лица по ал. 1, придобили ценни книжа на свое име, но за сметка на други чуждестранни лица, се определят с наредба.

Чл. 42. (1) Одиторът на инвестиционния посредник уведомява незабавно комисията за всяко обстоятелство, което му е станало известно при извършване на одита и което се отнася до инвестиционния посредник и съставлява съществено нарушение на този закон и на актовете по прилагането му, или може да повлияе неблагоприятно върху осъществяването на дейността на инвестиционния посредник, или представлява основание за отказ за изразяване на мнение, основание за изразяване на резерви или основание за изразяване на отрицателно мнение.

(2) Одиторът на инвестиционния посредник уведомява комисията и за всяко обстоятелство по ал. 1, което му е станало известно при извършването на одит на свързано лице с инвестиционния посредник.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 не се прилагат ограниченията за разкриване на информация, предвидени в закон, в подзаконов нормативен акт или в договор.

Чл. 43. Други изисквания към дейността на инвестиционните посредници, насочени към защита на интересите на клиентите и стабилността на пазара за финансови инструменти, включително за определена вътрешна организация и предотвратяване конфликти на интереси, предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби, за водене на отчетност, за обработка и съхранение на информация, за сключване и изпълнение на договори с клиенти, за тяхното съдържание и за разкриване на информация пред клиенти, се определят с наредба.

Раздел III

Оповестяване на оферти

Чл. 44. (1) Инвестиционен посредник, който действа като систематичен участник по отношение на акции, допуснати до търговия на регулиран пазар и за които съществува ликвиден пазар, е длъжен да публикува своите оферти за тези акции.

(2) В случай че за акциите няма ликвиден пазар, инвестиционният посредник по ал. 1 предоставя оферти само при поискване от клиент.

(3) Инвестиционният посредник по ал. 1 приема, оповестява и спазва правила, които по обективен и недискриминационен начин уреждат:

1. начина за определяне на клиентите, които могат да получават оферти по ал. 1 и 2, еднакъв за всички клиенти;

2. условията, при които може да откаже установяването или да прекрати отношения с клиенти по т. 1;

3. ограничения относно броя на сделките на един клиент;

4. ограничения относно общия брой на сделките на всички клиенти за определен период от време, ако броят и/или обемът на нарежданията на клиентите значително надвишават установените норми.

(4) Инвестиционният посредник по ал. 1 може да откаже да встъпи в или да прекрати съществуващи търговски отношения с инвеститори по търговски

съображения, като кредитен статус на инвеститора, риск от неизпълнение на задълженията по сделката от насрещната страна и окончателен сетълмент на сделката.

Чл. 45. (1) За конкретна акция офертата включва:

1. вид на офертата;
2. цена „купува“ и/или „продава“ за размер, не по-голям от стандартния пазарен размер за съответния клас акции;
3. размер на офертата.

(2) Цените на акциите по ал. 1 се съобразяват с пазарните условия за съответната акция. Акциите се групират в класове на базата на средноаритметичната стойност на поръчките, изпълнени на пазара за всеки клас акции. Стандартният пазарен размер за всеки клас акции е средноаритметичната стойност на нарежданията, изпълнени на пазара на този клас акции, включени в него. Пазарът за всеки клас акции се състои от всички нареждания за тези акции, изпълнени в Европейския съюз, с изключение на акциите, чийто размер е по-голям от обичайния пазарен размер за тях.

(3) Инвестиционен посредник по чл. 44, ал. 1 има право да определя размера или размерите, в рамките на които ще отправя оферти, при условие че те са близки до цените по сравними оферти за същите акции, обявени на регулиран пазар, многостранна система за търговия или от друг систематичен участник.

(4) Инвестиционният посредник по чл. 44, ал. 1 е длъжен да съхранява информация за офериранияте цени за период, не по-кратък от една година от отправяне на офертата.

(5) (Доп. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Комисията, когато е компетентна институция на най-относитимия пазар за определени акции, определя ежегодно и оповестява класа акции, към които принадлежат, като взема предвид средната аритметична стойност на изпълнените нареждания за тази емисия акции. Комисията публикува информацията на интернет страницата си и я предоставя на ЕОЦКП.

Чл. 46. (1) Систематичните участници са длъжни да оповестяват периодично, по достъпен начин и при разумни търговски условия офертите си периодично и непрекъснато по време на обичайните часове за търговия на инвестиционния посредник по някой от начините, посочени в чл. 38, ал. 5.

(2) Систематичните участници имат право по всяко време да осъвременяват офертите си.

(3) При изключителни пазарни условия систематичен участник може да оттегли офертите си.

Чл. 47. (1) Систематичните участници са длъжни да изпълняват съобразно изискванията на чл. 30 подадените от непрофесионални клиенти нареждания за акции, по отношение на които посредникът е систематичен участник, по офериранияте цени към момента на получаване на нареждането.

(2) Систематичният участник изпълнява нареждания на професионални клиенти за акции, по отношение на които е систематичен участник, по офериранияте цени към момента на получаване на нареждането.

(3) Систематичният участник може да сключва сделки за сметка на свои професионални клиенти и при по-добра цена от офериранията, ако цената е близка до пазарните условия и нарежданията са в размер, по голям от размера, обичайно изпълняван за сметка на непрофесионални клиенти.

(4) Систематичният участник може да изпълнява нареждания на професионални клиенти при цена, различна от офериранията, по отношение на сделки с предмет няколко ценни книжа или по отношение на нареждания, които не са направени по текуща пазарна цена.

Чл. 48. (1) Систематичен участник може да изпълни нареждане на клиент на обща стойност, по-голяма от общата стойност на единствената публикувана от него оферта или на офертата с най-висока обща стойност, но по-ниска от стандартния пазарен размер, в пълен размер на офериранията цена, ако не са налице предпоставките по чл. 47, ал. 2–4.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Систематичен участник, който е публикувал оферти на различна обща стойност и получи нареждане от клиент между посочените стойности, може да изпълни нареждането по една от офериранияте цени при спазване изискванията на чл. 24в и чл. 33, ал. 2, ако не са налице предпоставките по чл. 47, ал. 2–4.

Чл. 49. Този раздел се прилага за систематични участници, които търгуват само в рамките на стандартния пазарен размер.

Чл. 50. (1) Други изисквания към дейността на инвестиционните посредници – систематични участници, се определят с наредба.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Член 24в, ал. 3, чл. 33, ал. 6, чл. 38, ал. 2, 3 и 4, чл. 44, 45, чл. 47, ал. 3 и 4 и чл. 49 се прилагат при спазване изискванията на Регламент (ЕО) № 1287/2006.

Раздел IV

Многостранна система за търговия

Чл. 51. (1) Инвестиционен посредник, който организира многостранна система за търговия, е длъжен заедно със спазване изискванията на чл. 24, ал. 1 и чл. 27, ал. 2 да приеме и прилага ясни и задължителни за всички участници в многостранната система за търговия правила за законосъобразна, честна и организирана търговия и обективни критерии за изпълнение на нарежданията.

(2) Инвестиционният посредник по ал. 1 е длъжен да осигури и поддържа необходимите отношения за улесняване на сетълмента на сделките, сключени чрез организираната от него многостранната система за търговия.

(3) Инвестиционният посредник по ал. 1 е длъжен да приеме и да прилага ясни правила относно:

1. изискванията към участниците в многостранната система за търговия;

2. инструментите, които могат да бъдат търгувани чрез организираната от него многостранна система за търговия, включително гарантиращите наличието на публично достъпна информация, осигуряваща вземането на информирано инвестиционно решение от участниците в системата, съобразно вида на участниците и търгуваните чрез системата инструменти;

3. сетълмента на сделките, сключени чрез многостранна система за търговия, и информиране на участниците в системата за задълженията им във връзка със сетълмента на сключените от тях сделки.

(4) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Изискванията на чл. 24в, чл. 27, ал. 2 и 4–7, чл. 28, 30 и чл. 33, ал. 2 не се прилагат за сделки, сключени чрез многостранна система за търговия съгласно правилата на системата, както и в отношенията между участниците в системата и между тези лица и организатора на многостранната система за търговия във връзка с ползването на многостранна система за търговия. Участниците в системата не са освободени от спазването на посочените изисквания в отношенията си с клиенти, когато за тяхна сметка сключват сделки чрез такава система.

(5) Заместник-председателят може да приложи принудителна административна мярка на основанията, посочени в чл. 118, за временно или окончателно спиране на търговията с определен финансов инструмент чрез организираната многостранна система за търговия от инвестиционния посредник по ал. 1.

(6) В случаите, когато ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, се търгуват и на многостранна система за търговия без съгласието на емитента, той не е длъжен да разкрива предвидената в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и в актовете по прилагането им финансова информация по отношение на тази многостранна система.

(7) За организиране на многостранна система за търговия на държавни ценни книжа на територията на Република България се изисква предварително одобрение от министъра на финансите и управителя на Българската народна банка на правилата за допускане до търговия, на критериите за изпълнение на поръчките, регистрацията и сетълмента на държавните ценни книжа.

Чл. 52. (1) Инвестиционният посредник по чл. 51, ал. 1 трябва да упражнява контрол за спазването от участниците в организираната от него многостранна система за търговия на правилата по чл. 51, ал. 1 и 3, както и да поддържа вътрешна организация, която позволява упражняването на такъв контрол.

(2) Инвестиционният посредник по чл. 51, ал. 1 е длъжен незабавно да уведоми комисията за:

1. извършените от участници в организираната от него многостранна система за търговия нарушения на правилата по чл. 51, ал. 1 и 3;

2. създадените от лица по т. 1 предпоставки за извършване на нарушения на правилата по чл. 51, ал. 1 и 3;

3. действията на лица по т. 1, които съставляват пазарна злоупотреба.

Чл. 53. (1) Инвестиционният посредник по чл. 51, ал. 1 е длъжен да оповестява публично и при разумни търговски условия непрекъснато в обичайните часове за търговия на организираната от него многостранна система за търговия текущите цени „купува“ и „продава“, както и количеството на направените оферти чрез системата за акции, търгувани на регулиран пазар.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Заместник-председателят може да освободи инвестиционния посредник по чл. 51, ал. 1 от задължението по ал. 1 по отношение на нареждания с обем, по-голям от обикновения пазарен обем за този вид акции, както и в други случаи според модела на пазара и вида на нарежданията при условията на чл. 18–20 на Регламент (ЕО) № 1287/2006.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Инвестиционният посредник по чл. 51, ал. 1 е длъжен да оповестява публично и при разумни търговски условия информация за емисията, броя и единичната цена на търгувани на регулиран пазар акции – предмет на сделката, за валутата на сделката, датата и часа на сключването ѝ при спазване изискванията на чл. 27 и 30 на Регламент (ЕО) № 1287/2006.

(4) Изискването на ал. 3 не се прилага, когато за конкретна сделка могат да бъдат приложени одобрени от заместник-председателя правила за отложено оповестяване на информация, включително за сделки с обем, по-голям от обикновения пазарен обем за този вид акции, като в този случай се прилагат сроковете, предвидени в тези правила.

(5) Изискването на ал. 3 не се прилага за сделки, които се оповестяват публично чрез средствата на регулиран пазар.

Чл. 54. (1) Инвестиционният посредник по чл. 51, ал. 1 уведомява комисията за сключените чрез организираната от него многостранна система за търговия сделки с финансови инструменти най-късно до края на следващия работен ден.

(2) Уведомленията по ал. 1 трябва да съдържат за всяка сделка:

1. вид и емисия на финансовия инструмент;
2. вид сделка;
3. брой на финансовите инструменти – предмет на сделката;
4. единична цена;
5. дата и час на сключване на сделката;
6. данни за страните по сделката;
7. друга информация, определена с наредба.

(3) Комисията регулярно или при поискване предоставя на Министерството на финансите и на Българската народна банка информация относно сделки с държавни ценни книжа, извършени на многостранна система за търговия.

Чл. 55. (1) Инвестиционен посредник по чл. 51, ал. 1, който възнамерява да предоставя дистанционен достъп до организираната от него многостранна система за търговия на участници, установени на територията на друга дър-

жава членка, предварително уведомява комисията за държавата членка, в която възнамерява да извършва тази дейност.

(2) Комисията предоставя информацията по ал. 1 на съответния компетентен орган на приемащата държава в едномесечен срок от получаването ѝ, като при поискване предоставя и информация за установените на територията на тази държава членка участници в организираната многостранна система за търговия от инвестиционния посредник по чл. 51, ал. 1.

Чл. 56. Инвестиционен посредник, който организира многостранна система за търговия в друга държава членка, може да предоставя дистанционен достъп до организираната от него многостранна система за търговия на участници, установени на територията на Република България.

Чл. 57. (1) Инвестиционен посредник по чл. 51, ал. 1 има право да използва централен съконтрагент, клирингова къща или система за сетълмент на друга държава членка с цел осигуряване на клиринг и сетълмент на сделки, сключени чрез организираната от него система, след предварително одобрение от заместник-председателя. По отношение на търговията с държавни ценни книжа, емитирани на вътрешния пазар, заместник-председателят издава такова одобрение след предварително съгласие на министъра на финансите и на управителя на Българската народна банка.

(2) За издаване на одобрение по ал. 1 се подава заявление, към което се прилагат документи и данни, определени с наредба.

(3) Заместник-председателят издава или отказва да издаде одобрение по ал. 1 в срок един месец от получаване на заявлението, а когато са поискани допълнителни сведения и документи – в срок един месец от получаването им. Член 14, ал. 2 се прилага съответно.

(4) Заместник-председателят отказва да издаде одобрение, ако действието по ал. 1 би попречило на функционирането на организираната от инвестиционния посредник многостранна система за търговия, не е осигурен бърз и ефективен сетълмент или техническите условия не позволяват доброто функциониране на системата.

Чл. 58. Други изисквания към дейността на инвестиционните посредници, свързана с организирането на многостранна система за търговия, се определят с наредба.

Чл. 59. Изискванията на този раздел се прилагат и за пазарния оператор, когато организира многостранна система за търговия.

Раздел V

Извършване на дейност от инвестиционни посредници в държава членка

Чл. 60. (1) Инвестиционен посредник, който има лиценз за извършване на услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 и възнамерява да създаде клон в държава членка, наричана по-нататък „приемащата държава“, трябва предварително

да уведоми за това комисията. Всички клонове, създадени от инвестиционния посредник в приемащата държава, се смятат за един клон.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа:

1. посочване на приемащата държава, в която инвестиционният посредник възнамерява да създаде клон, както и неговия адрес;

2. програма за дейността, включваща информация за услугите и дейностите по чл. 5, ал. 2 и 3, които инвестиционният посредник ще извършва в приемащата държава, както и организационната структура на клона;

3. името на управителя на клона.

(3) Комисията предоставя на съответния компетентен орган на приемащата държава информацията по ал. 2 в срок един месец от уведомяването по ал. 1, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи – в срок един месец от получаването им, както и информация за действащата в страната система за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти, в която инвестиционният посредник участва. Комисията уведомява незабавно инвестиционния посредник за предоставянето на информацията по изречение първо.

(4) Комисията може да откаже в срока по ал. 3 да предостави информацията по ал. 2 на съответния компетентен орган на приемащата държава с решение, ако административната структура или финансовото състояние на инвестиционния посредник не осигуряват интересите на инвеститорите, за което уведомява незабавно инвестиционния посредник. Комисията предоставя на инвестиционния посредник мотивите за своето решение в срок до три месеца от получаване на цялата информация по ал. 2.

(5) Инвестиционният посредник може да създаде клон и да започне да извършва дейност на територията на приемащата държава след получаване на уведомление от съответния компетентен орган на приемащата държава, съответно след изтичане на два месеца от уведомяването по ал. 3 на съответния компетентен орган на приемащата държава, ако в този срок не е получил уведомление.

(6) Инвестиционният посредник, който е създал клон на територията на приемаща държава, уведомява писмено комисията за всяка промяна в данните и документите по ал. 2 най-малко един месец преди осъществяване на промяната.

(7) Комисията уведомява съответния компетентен орган на приемащата държава за промените по ал. 6, както и за всяка промяна, свързана с действащата в страната система за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти, в която инвестиционният посредник участва.

Чл. 61. (1) Инвестиционен посредник, който възнамерява да извършва разрешените услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 в приемаща държава при условията на свободно предоставяне на услуги, без да открива клон на територията ѝ, предварително уведомява за това комисията.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа:

1. посочване на приемащата държава, в която инвестиционният посредник възнамерява да извършва дейност;

2. програма за дейността, включваща данни за услугите и дейностите по чл. 5, ал. 2 и 3, които инвестиционният посредник ще извършва в приемащата държава.

(3) Комисията предоставя информацията по ал. 2 на съответния компетентен орган на приемащата държава в едномесечен срок от получаването ѝ, като уведомява за това инвестиционния посредник.

(4) Инвестиционният посредник може да започне да извършва дейност на територията на приемащата държава, след като бъде уведомен от комисията за предоставянето на информацията по ал. 3.

(5) Инвестиционният посредник уведомява писмено комисията за всяка промяна в данните и документите по ал. 2 най-малко един месец преди осъществяване на промяната. Комисията уведомява съответния компетентен орган на приемащата държава за промените по изречение първо.

Чл. 62. (1) Комисията, съответно заместник-председателят, упражнява надзор върху дейността на инвестиционния посредник, извършвана в приемащата държава чрез клон или при условията на свободното предоставяне на услуги.

(2) Когато съответният компетентен орган на приемащата държава уведоми комисията за извършени нарушения от инвестиционния посредник по ал. 1, комисията, съответно заместник-председателят, предприема необходимите мерки и уведомява за това компетентния орган на приемащата държава.

(3) Комисията, съответно заместник-председателят, при упражняване на надзорните си правомощия може да извърши проверка на място в клона на инвестиционния посредник, след като предварително уведоми съответния компетентен орган на приемащата държава.

Чл. 63. Комисията незабавно уведомява съответния компетентен орган на приемащата държава за отнемането на издадения на инвестиционния посредник лиценз за извършване на дейност.

Чл. 63а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) При постъпило искане от компетентния орган на приемащата държава членка за определяне на клон на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, като значим комисията съвместно с компетентния орган на приемащата държава членка или с консолидиращия надзорен орган, ако има такъв, взема решение за определяне на даден клон като значим в срок два месеца от получаване на искането.

(2) Определянето на клон на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, за значим не засяга правомощията и функциите на комисията и на заместник-председателя по този закон.

(3) Комисията предоставя на компетентния орган на приемащата държава членка информацията по чл. 72к, ал. 2, т. 3 и 4 и изпълнява задълженията по чл. 72, ал. 1, т. 3 в сътрудничество с компетентния орган на държавата членка по произход.

(4) При възникване на извънредна ситуация съгласно чл. 72д, ал. 1 комисията уведомява централните банки – членове на Европейската система на централните банки, Европейския съвет за системен риск (ЕССР) и органите по чл. 25, ал. 10 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Чл. 63б. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Комисията предоставя на компетентните органи на приемащата държава членка, в която е открит значим клон на инвестиционен посредник, лицензирани в Република България:

1. информация за резултатите от оценките на риска за тези инвестиционни посредници и където е приложимо – по чл. 72б, ал. 1, т. 1;

2. решенията по чл. 118, ал. 1, т. 10–22 и ал. 3, доколкото са от значение за съответния клон.

(2) Комисията консултира компетентните органи на приемащите държави членки, в които са открити значими клонове на инвестиционни посредници, лицензирани в Република България, относно оперативните планове за възстановяване на ликвидността, ако това е от значение за оценка на ликвидния риск, произтичащ от експозиции, деноминирани в местната парична единица в приемащата държава членка.

Чл. 63в. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е създал значим клон в друга държава членка и чл. 72ж–72и не се прилагат, комисията създава и председателства надзорна колегия от компетентни органи от тези държави членки с цел улесняване на сътрудничеството по чл. 63а, ал. 3 и 4 и по чл. 11ба. Надзорната колегия се създава и извършва дейността си въз основа на писмени правила, определени от комисията след консултация със съответните компетентни органи.

(2) Комисията определя компетентните органи, които ще участват във всяко заседание или дейност на надзорната колегия, като отчита значението на тези органи за надзорната дейност, която ще бъде планирана или координирана, включително възможното въздействие върху финансовата стабилност в съответните държави членки съгласно чл. 12, ал. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор и чл. 63а, ал. 3 и 4.

(3) Комисията предоставя предварително на всички членове на надзорната колегия информацията относно организацията на заседанието, основните въпроси, които ще се обсъждат, и действията, които ще се разглеждат. Комисията предоставя своевременно на всички членове на надзорната колегия и цялата информация относно взетите на тези заседания решения и предприетите мерки.

Раздел VI

**Извършване на дейност в Република България
от инвестиционни посредници със седалище в държава членка**

Чл. 64. Инвестиционен посредник, чието седалище е в държава членка и който е получил лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник в съответствие с правото на Европейската общност от съответния компетентен орган на тази държава членка, наричан по-нататък „инвестиционен посредник от държава членка“, може да извършва дейността, за която му е издаден лиценз, на територията на Република България чрез клон или при условията на свободното предоставяне на услуги. Допълнителни услуги могат да се предоставят само заедно с инвестиционна услуга и/или дейност. Всички клонове, създадени от инвестиционния посредник в Република България, се смятат за един клон.

Чл. 65. (1) В срок два месеца от получаването на информация от съответния компетентен орган за инвестиционен посредник от държава членка, който възнамерява да създаде клон на територията на Република България, комисията уведомява инвестиционния посредник за получаването на информацията.

(2) Инвестиционният посредник от държава членка може да създаде клон и да започне дейност на територията на Република България след получаване на уведомление от комисията по ал. 1, съответно след изтичането на срока по ал. 1, ако в този срок не е получил уведомление.

Чл. 66. Инвестиционен посредник от държава членка, който възнамерява да извършва разрешените услуги и дейности по чл. 5, ал. 2 и 3 на територията на Република България при условията на свободно предоставяне на услуги, без да създава клон, може да започне да извършва дейност, след като комисията получи информация от съответния компетентен орган относно програмата за дейността на инвестиционния посредник в Република България и системата за компенсиране на инвеститорите, в която посредникът членува.

Чл. 67. (1) Инвестиционният посредник от държава членка е длъжен да спазва изискванията на закона и актовете по прилагането му, които са приложими за неговата дейност, включително да съхранява цялата информация за извършваните услуги и дейности на територията на Република България.

(2) Инвестиционният посредник от държава членка е длъжен да представя в комисията и да публикува на български език в Република България всички документи и информация съгласно изискванията на този закон и актовете по прилагането му.

(3) При извършване на дейност в Република България инвестиционният посредник от държава членка трябва да използва наименованието, под което извършва дейност в държавата членка, където е неговото седалище, като посочи държавата членка по произход.

(4) Инвестиционни посредници, лицензирани в друга държава членка, имат право на достъп до централен съконтрагент и системи за клиринг и сетълмент на територията на Република България при същите условия, както и инвестиционните посредници, лицензирани в Република България. Централният съконтрагент и операторите на системи за клиринг и сетълмент имат право да откажат достъп по изречение първо само при наличието на законово основание за това.

Чл. 68. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Комисията, съответно заместник-председателят, упражнява надзор върху дейността на инвестиционния посредник от държава членка, извършвана чрез клон в Република България, за спазване изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 7, чл. 24в, ал. 1 и 3, чл. 24г, чл. 27, 28, 30, 33, 38 и раздел III от тази глава, както и на актовете по прилагането им.

(2) Компетентният орган на държавата членка, в която инвестиционният посредник по чл. 64 е получил лиценз, при упражняване на надзорните си правомощия може да извършва проверки на място в клона на инвестиционния посредник, след като предварително уведоми комисията.

Раздел VII

Надзор на консолидирана основа

Чл. 68а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Комисията може да поиска от консолидиращия надзорен орган, ако има такъв, или от компетентния орган от държавата членка по произход определен клон на инвестиционен посредник, различен от инвестиционен посредник по чл. 95 от Регламент (ЕС) № 575/2013, лицензиран в държава членка, чрез който осъществява дейност в Република България, да се смята за значим. В искането се посочват причините за определяне на клона за значим, като изрично се отбелязва и следната информация:

1. дали пазарният дял на съответния клон на инвестиционния посредник от гледна точка на държаните клиентски активи надвишава две на сто в Република България;

2. възможното въздействие от спирането или прекратяването на дейността на инвестиционния посредник върху пазарната ликвидност, платежните системи и системите за клиринг и сетълмент в Република България, и

3. размерът и значението на съответния клон, като се взема предвид броят на клиентите му спрямо финансовата система на Република България.

(2) Комисията съвместно с компетентния орган на държавата членка по произход и с консолидиращия надзорен орган, ако има такъв, вземат решение за определяне на даден клон като значим в срок два месеца от постъпване на искането.

(3) Ако в срока по ал. 2 не бъде постигнато съвместно решение, Комисията взема самостоятелно решение в срок два месеца от изтичане на срока по ал. 2.

Комисията предоставя решението на консолидиращия надзорен орган и на компетентния орган от държавата членка по произход.

(4) Решенията по ал. 2 и 3 се мотивират, като в тях се посочват становищата на консолидиращия надзорен орган и/или на компетентния орган от държавата членка по произход.

(5) Определянето на клон на инвестиционен посредник от държава членка за значим не засяга правомощията и функциите на комисията и на заместник-председателя по този закон.

(6) Комисията, съответно заместник-председателят сътрудничат на компетентния орган от държавата членка по произход при изпълнение на задълженията му съгласно чл. 112, параграф 1, буква „в“ от Директива 2013/36/ЕС.

Чл. 68б. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато в Република България е създаден значим клон на инвестиционен посредник със седалище в друга държава членка, Комисията се консултира с компетентните органи на държавата членка по произход относно оперативните планове за възстановяване на ликвидността, ако това е от значение за оценка на ликвидния риск, произтичащ от експозиции, деноминирани в местната парична единица.

(2) Когато компетентните органи на държавата членка по произход не са консултирали комисията или когато в резултат на консултацията комисията смята, че оперативните планове за възстановяване на ликвидността не са адекватни, тя може да се обърне към ЕБО и да поиска съдействие в съответствие с чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331/12 от 15 декември 2010 г.), наричан по-нататък Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Чл. 69. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Комисията осъществява надзор на консолидирана основа върху инвестиционните посредници, групите, финансовите холдинги финансовите холдинги със смесена дейност или на холдингите със смесена дейност, които имат за дъщерно дружество инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, освен ако в закон е предвидено друго.

(2) Група е налице, когато предприятието майка е инвестиционен посредник и има за дъщерни дружества други инвестиционни посредници, кредитни институции и/или финансови институции.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 70 от 2013 г.) В обхвата на надзора на консолидирана основа съгласно този раздел се включват и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, и управляващите дружества по начина и в степента, в която са включени финансовите институции.

(4) (Нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Инвестиционните посредници, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност или холдингите със смесена дейност, които са обект на надзор на консолидирана основа от

страна на комисията, въвеждат вътрешни правила, процедури и механизми за спазване изискванията на чл. 11а, чл. 24, ал. 1, т. 1, 2, 11–14, ал. 2, 4 и 5, чл. 24а, 25а и 25б и в дъщерните си дружества, включително в тези, които не са обхванати от този закон. Правилата, процедурите и механизмите трябва да са последователни и добре интегрирани и да позволяват дъщерните дружества да изготвят всякакви данни и информация от значение за целите на надзора.

(5) (Нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност предоставят цялата необходима информация на комисията за установяване спазването на изискванията на този закон и на актовете по прилагането му и на Регламент (ЕС) № 575/2013, както и за разследване на нарушения на тези изисквания.

(6) (Нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Когато инвестиционен посредник, който е институция майка от Европейския съюз, или инвестиционен посредник, контролиран от финансов холдинг майка от Европейския съюз или от финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, докаже пред комисията, че прилагането на изискванията за въвеждане на правила, процедури и механизми по ал. 5 е незаконосъобразно съгласно законодателството на третата държава, в която е установено съответното дъщерно дружество, те не се прилагат за това дъщерно дружество.

Чл. 70. (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Комисията осъществява надзор на консолидирана основа в случаите, когато:

1. инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е институция майка в държава членка или институция майка от Европейския съюз;

2. предприятието майка на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е финансов холдинг майка в държава членка, финансов холдинг майка от Европейския съюз, финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз или финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка;

3. предприятието майка на инвестиционен посредник и на кредитна институция, лицензирани в Република България, е финансов холдинг майка в държава членка, финансов холдинг майка от Европейския съюз, финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз или финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка, когато инвестиционният посредник е с по-голямо балансово число от кредитната институция.

(2) Когато финансов холдинг майка в държава членка, финансов холдинг майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка е учреден в Република България и е предприятие майка на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, както и на още една или повече институции, лицензирани в други държави членки, надзорът на консолидирана основа се осъществява от комисията.

(3) Алинея 2 не се прилага, когато предприятията майки на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, и на институция или институ-

ции, лицензирани в друга или други държави членки, обхващат повече от един финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност със седалища в различни държави членки и които имат във всяка от тези държави членки за дъщерни дружества кредитни институции. В този случай консолидираният надзор се упражнява от компетентния орган, лицензирал кредитната институция с най-голямо балансово число.

(4) Когато финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност е предприятие майка на повече от една институции, лицензирани в Европейски съюз, и нито една от тези институции не е лицензирана в държавата членка, в която финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност е учреден, надзорът на консолидирана основа се осъществява от комисията, ако институцията с най-голямо балансово число е инвестиционен посредник, лицензиран в Република България. Този инвестиционен посредник се смята за контролиран от финансов холдинг майка от Европейския съюз или от финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз.

(5) По споразумение с компетентните органи на съответните държави членки комисията може да не приложи условията по ал. 2–4, ако прилагането им е неподходящо с оглед участващите институции и относителната значимост на тяхната дейност в отделните държави. В споразумението се определя компетентният орган, който ще осъществява надзор на консолидирана основа. Преди сключване на споразумението комисията дава възможност на инвестиционния посредник, който е предприятие майка, съответно на финансов холдинг майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка, учредени в Република България, или на инвестиционния посредник, който се явява институцията с най-голямо балансово число, в определен от нея срок да изрази своето мнение.

(6) По искане на компетентен орган комисията може да участва в консултации и да подписва споразумения относно определянето на компетентен орган, който ще осъществява надзор на консолидирана основа съгласно ал. 5. В този случай комисията може да започне да осъществява надзор на консолидирана основа, без да са налице условията по ал. 2–4.

(7) Комисията уведомява Европейската комисия и ЕБО за сключените споразумения по ал. 6, съгласно които тя ще осъществява надзор на консолидирана основа.

Чл. 71. (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Лицата, избрани за членове на управителния или на контролния орган на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност, трябва да бъдат с добра репутация и да притежават професионален опит, необходим за управление на дейността на холдинга. Член 11а се прилага съответно.

Чл. 72. (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) В случаите, когато е консолидиращ надзорен орган съгласно този раздел, в допълнение на задълженията съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013 комисията:

1. координира събирането и разпределението на относима или съществена информация в условията на действащо предприятие и в извънредни ситуации;

2. планира и координира надзорната дейност в сътрудничество със съответните компетентни органи;

3. планира и координира надзорната дейност в сътрудничество със съответните компетентни органи, а при необходимост – и с централните банки, при подготовката на действия в случай на извънредна ситуация, включително неблагоприятно развитие на състоянието на финансовите пазари, като при възможност се използват установени канали за връзка при управлението на кризи.

(2) Планирането по ал. 1, т. 3 включва мерките по чл. 72к, ал. 2, т. 4 и чл. 72л, ал. 1, изготвянето на съвместни оценки, изпълнението на планове за непредвидени обстоятелства и информирание на обществеността.

(3) В случаите, когато съответните компетентни органи не сътрудничат на комисията в степената, необходима за изпълнението на задълженията ѝ по ал. 1, тя може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО.

Чл. 72а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Извън случаите по чл. 69 и 70, когато в надзора на консолидирана основа попада инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, и компетентният орган, който осъществява надзора на консолидирана основа, не изпълнява разпоредби на националното си законодателство, въвеждащи изискванията на чл. 112, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС, комисията може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО.

Чл. 72б. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) В случаите, когато съгласно чл. 69 и 70 комисията е консолидиращ надзорен орган или когато не е, но в надзора на консолидирана основа попада инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, който е дъщерно дружество на институция майка от Европейския съюз, на финансов холдинг майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, комисията предприема необходимите действия в рамките на своите правомощия за постигането на съвместно решение с другите компетентни органи относно:

1. прилагането на нормативните изисквания за определяне на адекватността на собствения капитал на групата институции на консолидирано ниво по отношение на финансовото състояние и рисковия профил на тази група, както и на изискуемото ниво на собствения капитал за прилагането на чл. 118, ал. 1, т. 11 към всяко лице от групата институции и на консолидирана основа; в този случай решението се взема в срок 4 месеца, след като комисията, когато е консолидиращ надзорен орган, представи на останалите заинтересовани компетентни органи доклад, съдържащ оценка на риска на групата институции, съответно в срок 4 месеца, след като съответният компетентен орган, упражняващ надзор на консолидирана основа, представи аналогична информация;

2. мерките за третиране на всички важни въпроси и съществени констатации, свързани с надзора върху ликвидността, както и с адекватността на организацията и третирането на рисковете и във връзка с необходимостта

от специфични за конкретната институция изисквания за ликвидност; в този случай решението се взема в срок един месец, след като комисията, когато е органът, упражняващ надзор на консолидирана основа, представи доклад, съдържащ оценка на профила на ликвидния риск на групата институции, съответно в срок един месец, след като съответният консолидиращ надзорен орган представи аналогична информация.

(2) При вземането на решение по ал. 1 се отчита оценката на риска на дъщерните дружества, извършена от компетентните органи.

(3) Решението по ал. 1 се изготвя в писмена форма, мотивира се подробно и се предава от комисията, когато тя е консолидиращ надзорен орган, на компетентния орган, упражняващ надзор спрямо институцията майка от Европейския съюз. В случай на разногласие, по искане на някой от останалите заинтересовани компетентни органи, комисията се консултира с ЕБО. Комисията може да се консултира с ЕБО и по своя инициатива.

Чл. 72в. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) В случай че компетентните органи не достигнат до съвместно решение в сроковете по чл. 72б, решението се взема на консолидирана основа от комисията, когато тя е консолидиращ надзорен орган, след отчитане оценката на риска на дъщерните дружества, извършена от съответните компетентни органи. Ако в сроковете по чл. 72б, ал. 1 някой от компетентните органи е отнесъл въпроса до ЕБО, комисията взема решението си съобразно решението на ЕБО по чл. 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

(2) В случаите, когато комисията упражнява надзор на индивидуална или подконсолидирана основа спрямо дъщерни дружества на институция майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка от Европейския съюз, или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, при вземане на решения по ал. 1 тя взема предвид становищата и препоръките, дадени от консолидиращия надзорен орган, както и решението на ЕБО по чл. 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 г.

(3) Решенията по ал. 1 и 2 се изготвят в писмена форма, мотивират се подробно, като отчитат оценката на риска, становищата и резервите на другите компетентни органи. Комисията предоставя решението по ал. 1 на съответните компетентни органи и на институцията майка от Европейския съюз.

Чл. 72г. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Комисията прилага съвместните решения по чл. 72б, както и решенията на другите компетентни органи, аналогични на решенията по чл. 72в.

(2) Решенията по чл. 72б и 72в се преразглеждат ежегодно или при извънредни обстоятелства, ако компетентен орган, отговарящ за надзора върху дъщерни дружества на институция майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка от Европейския съюз, или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, отправи писмено и обосновано искане

към комисията за актуализиране на решение по ал. 1. В този случай преразглеждането се извършва съвместно с компетентния орган, отправил искането.

Чл. 72д. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) При възникване на извънредна ситуация, включително в случаите по чл. 18 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, или при неблагоприятно развитие на пазарите, което може да застраши ликвидността на пазара и стабилността на финансовата система в Република България или в друга държава членка, в която са лицензирани дружества от групата или са установени значими клонове, комисията, когато е консолидиращ надзорен орган, информира незабавно ЕБО и органите по чл. 25, ал. 1, т. 3 и 4 и ал. 10 от Закона за Комисията за финансов надзор, като им предоставя цялата информация от значение за изпълнението на техните функции.

(2) Ако за целите на надзора на консолидирана основа, упражняван от комисията, е необходима информация, която вече е била предоставена на друг компетентен орган, за да се предотврати повторното ѝ предоставяне на заинтересованите компетентни органи, комисията я изисква от съответния компетентен орган, когато това е възможно.

Чл. 72е. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) За целите на надзора на консолидирана основа комисията сключва писмени споразумения за координация и сътрудничество с компетентните органи за надзор в съответните държави членки. Комисията може да поеме отговорност за изпълнението на допълнителни надзорни задачи, когато това е предвидено в съответното споразумение.

(2) Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е дъщерно дружество на институция от държава членка, комисията може въз основа на споразумение по чл. 28 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 с компетентния орган на институцията майка от Европейския съюз да му делегира отговорността за надзора върху инвестиционния посредник – дъщерно дружество.

(3) Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е дружество майка на институция в държава членка, комисията може въз основа на споразумение по чл. 28 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 със съответния компетентен орган да поеме отговорност за надзора над институцията – дъщерно дружество.

(4) Комисията уведомява ЕБО за сключването и съдържанието на споразуменията по ал. 2 и 3.

Чл. 72ж. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Комисията, когато е консолидиращ надзорен орган, създава надзорни колегии на компетентните органи за улесняване изпълнението на функциите по чл. 72–72г и осигурява подходящо ниво на координация и сътрудничество, а при необходимост – и участие на съответните компетентни органи на трети държави, когато е целесъобразно, при спазване на изискванията за поверителност и на правото на Европейския съюз. В надзорните колегии могат да участват и компетентните органи, отговарящи за надзора върху дъщерни дружества на институция майка от Европей-

ския съюз, на финансов холдинг майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, компетентните органи на приемащата държава членка, в която са установени значими клонове, при необходимост – и централните банки от Европейската система на централните банки (ЕСЦБ).

(2) Комисията може да участва в надзорни колегии, създадени от други компетентни органи, когато те са консолидиращи надзорни органи съгласно Директива 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 575/2013.

(3) За създаването и дейността на надзорните колегии комисията, след консултации с другите компетентни органи, сключва с тях писмени споразумения по чл. 72е.

(4) Надзорните колегии по ал. 1 създават необходимите условия и ред за:

1. обмен на информация между компетентните органи и ЕБО в съответствие с чл. 21 от Регламент (ЕС) № 1093/2010;

2. постигане на съгласие по възлагане на задачи и делегиране на правомощия на доброволна основа;

3. определяне на план за извършване на надзорни проверки, основан на оценка на риска на групата;

4. повишаване ефективността на надзора чрез премахване на излишното дублиране на надзорни изисквания, включително във връзка с исканията за информация по чл. 72д и чл. 72к, ал. 5;

5. последователно прилагане на предвидените в този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им изисквания за пруденциален надзор по отношение на всички дружества в групата, без да се засягат възможностите и правото на преценка, предоставени от правото на Европейския съюз;

6. прилагане на чл. 72, ал. 1, т. 3 при отчитане дейността на други надзорни колегии или групи, които могат да бъдат създадени в тази област.

(5) Комисията си сътрудничи с ЕБО и с другите компетентни органи, когато участва в надзорни колегии. Изискванията за поверителност не могат да възпрепятстват обмена на поверителна информация.

(6) Създаването и дейността на надзорна колегия не засяга правомощията на комисията, съответно на заместник-председателя, по този закон, по Закона за Комисията за финансов надзор и по Регламент (ЕС) № 575/2013.

Чл. 72з. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) В случаите, когато е консолидиращ надзорен орган, комисията ръководи заседанията на надзорната колегия и определя компетентните органи, които ще участват във всяко заседание или дейност на колегията, като отчита значението на тези органи на надзорната дейност, която ще бъде планирана или координирана, включително възможното въздействие върху финансовата стабилност в съответните държави членки, и задълженията във връзка с надзора върху значимите клонове.

(2) Като консолидиращ надзорен орган комисията предварително предоставя на всички членове на надзорната колегия информацията относно органи-

зацията на заседанието, основните въпроси и действията, които ще се обсъждат. Комисията предоставя своевременно на всички членове на надзорната колегия и цялата информация относно взетите на тези заседания решения и предприети мерки.

(3) Комисията в качеството си на консолидиращ надзорен орган и при спазване на изискванията за поверителност информира ЕБО за дейността на надзорните колегии, които ръководи, включително при извънредни ситуации, и му предоставя цялата информация от съществено значение за сближаване на надзорните практики.

Чл. 72и. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) В случай на разногласие между компетентните органи, участващи в надзорната колегия, комисията като участник в нея може да отнесе съответния въпрос до ЕБО и да поиска съдействието му в съответствие с чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Чл. 72к. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Комисията по своя инициатива предоставя на съответните компетентни органи информацията, която е съществена и/или относима за упражняване на надзорните им функции за прилагането на Директива 2013/36/ЕС и на Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) За целите на ал. 1 съществена е всяка информация, която би могла да повлияе върху оценката на финансовата стабилност на институцията или на финансова институция от съответната държава членка и включва следното:

1. описание на правната, управленската и организационната структура на групата, включващо всички поднадзорни лица и нерегулирани дъщерни дружества, значимите клонове и предприятията майки в групата, и посочване на компетентните органи, упражняващи надзор върху поднадзорните лица в групата;

2. процедури за събиране и проверка на информация от институциите в групата;

3. затруднения в дейността на институции или в дейността на други дружества от групата, които могат сериозно да засегнат дейността на институциите;

4. административни наказания и надзорни мерки, наложени от комисията по реда на този закон, включително налагането на допълнителни капиталови изисквания или ограничения за използване на усъвършенствания подход за измерване при изчислението на задължителния собствен капитал съгласно чл. 312, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(3) По искане на компетентен орган на държава членка, упражняващ надзор върху дъщерните дружества на институции майки от Европейския съюз или на институции, контролирани от финансови холдинги майки от Европейския съюз или от финансови холдинги майки със смесена дейност от Европейския съюз, спрямо които комисията е консолидиращ надзорен орган, тя предоставя информацията, която е относима за упражняване на надзорните им функции.

(4) Комисията си сътрудничи с ЕБО и предоставя цялата необходима информация за изпълнение на задълженията му при условията и по реда на Регламент (ЕС) № 1093/2010.

(5) В случаите, когато комисията упражнява надзор върху инвестиционен посредник, контролиран от институция майка от Европейския съюз, при необходимост от информация относно прилагането на подходите и методиките съгласно Директива 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 575/2013, комисията се свързва с консолидиращия надзорен орган в съответната държава членка, когато е възможно този орган да разполага с необходимата информация.

Чл. 72л. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Преди да вземе решение, което е от значение и за дейността на друг компетентен орган, комисията се консултира с него, както и с консолидиращия надзорен орган, ако решението се отнася до съществени надзорни мерки и административни наказания, наложени от комисията, съответно от заместник-председателя, включително налагането на допълнителни капиталови изисквания или ограничения за използването на вътрешни модели за операционния риск при изчисляване на собствения капитал за надзорни цели съгласно чл. 312, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) Изискването по ал. 1 не се прилага, когато е необходимо комисията незабавно да вземе решение, както и когато консултациите могат да затруднят или да осуетят ефективността на съответно решение. В този случай комисията уведомява компетентните органи при първа възможност.

Чл. 72м. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Комисията може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО по реда на чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 в случаите, когато:

1. компетентен орган не ѝ е предоставил съществена информация по смисъла на чл. 72к, ал. 2;

2. искането за обмен на относима информация е отказано или не е изпълнено в разумен срок.

Чл. 72н. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) По искане на компетентен орган комисията извършва проверка на определена информация за инвестиционен посредник, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, финансова институция, дружество за спомагателни услуги, холдинг със смесена дейност, дъщерни дружества, които извършват дейност на територията на Република България, спрямо които комисията упражнява надзор.

(2) Комисията може да възложи на компетентния орган, изискал информацията, или на външен одитор, или на експерт да извърши проверката.

(3) Когато инвестиционен посредник, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, финансова институция, дружество за спомагателни услуги, холдинг със смесена дейност или дъщерно дружество, върху които комисията упражнява надзор, извършва дейност в друга държава членка, комисията може да поиска от съответния компетентен орган да извърши проверка на определена информация за това лице. В този случай комисията може да поиска да извърши и самостоятелно проверката или да участва в извършването ѝ.

Чл. 72о. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато компетентен орган не е включил в надзора на консолидирана основа инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, комисията може да поиска от предприятието майка информация, която може да улесни надзора над този инвестиционен посредник.

(2) Когато комисията упражнява надзор на консолидирана основа съгласно този закон, тя може да изиска от дъщерните дружества на инвестиционни посредници, лицензирани в Република България, на финансов холдинг, или на финансов холдинг със смесена дейност, когато тези дъщерни дружества не са включени в обхвата на надзора на консолидирана основа, информацията по чл. 72п. В този случай се прилага процедурата за предоставяне и проверка на информацията съгласно чл. 72п.

Чл. 72п. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато холдинг със смесена дейност е предприятие майка на един или повече инвестиционни посредници, лицензирани в Република България, комисията може да изисква от холдинга и от неговите дъщерни дружества информация, която е подходяща за целите на надзора на консолидирана основа над дъщерните дружества – инвестиционни посредници.

(2) Комисията може да извършва самостоятелно или с помощта на назначени за целта лица проверка на място в съответното дружество с цел проверка на получената информация по ал. 1.

(3) Ако холдингът със смесена дейност или едно от неговите дъщерни дружества е застраховател, комисията може да провери получената информация по ал. 1 и по реда на чл. 72т.

(4) Ако холдингът със смесена дейност или едно от неговите дъщерни дружества не са учредени в Република България, получената информация по ал. 1 може да бъде проверявана и по реда на чл. 72н.

Чл. 72р. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато холдинг със смесена дейност е предприятие майка на един или повече инвестиционни посредници, лицензирани в Република България, комисията упражнява общ надзор както върху сделките между тези инвестиционни посредници и холдинга, така и върху сделките между инвестиционните посредници и другите дъщерни дружества на холдинга, без да се нарушават изискванията на част четвърта от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) Инвестиционните посредници по ал. 1 въвеждат адекватни процеси за управление на риска и механизми за вътрешен контрол, включително надеждни процедури за отчитане и осчетоводяване, за да идентифицират, измерват, наблюдават и контролират по подходящ начин сделките с холдинга със смесена дейност и с неговите дъщерни дружества. Инвестиционните посредници по ал. 1 уведомяват комисията за всяка значима сделка с холдинга със смесена дейност и с неговите дъщерни дружества, различна от сделките по чл. 394 от Регламент (ЕС) № 575/2013. Процедурите и сделките по тази алинея са обект

на надзор от комисията. Изискванията, на които сделките трябва да отговарят, за да се смятат за значими, се определят с наредба.

Чл. 72с. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато предприятие майка и някои от неговите дъщерни дружества – институции, едно от които е инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, са установени в различни държави членки, комисията си сътрудничи и обменя информация със съответните компетентни органи, която да позволи или да подпомогне упражняването на надзора на консолидирана основа.

(2) Когато предприятието майка е учредено в Република България, но комисията не упражнява надзор на консолидирана основа съгласно чл. 70, по искане на органа за надзор на консолидирана основа комисията има право да изисква от предприятието майка информацията, която би била необходима за надзора на консолидирана основа, като я предоставя на този компетентен орган.

(3) Правомощията на комисията за събиране на информация по ал. 2 не водят до задължение за комисията да упражнява надзор на самостоятелна основа върху предприятието майка, когато е финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, финансова институция или дружество за спомагателни услуги.

(4) Правомощията на комисията за събиране на информация по чл. 72п не водят до задължения за надзор на самостоятелна основа върху холдинга със смесена дейност и дъщерните му дружества, които не са инвестиционни посредници и не са включени в обхвата на надзора на консолидирана основа.

Чл. 72т. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато упражнява надзор на консолидирана основа върху инвестиционен посредник, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или холдинг със смесена дейност, който контролира едно или повече дъщерни дружества, които са застрахователи или други предприятия, предоставящи инвестиционни услуги, които подлежат на лицензиране от комисията, комисията си сътрудничи и обменя информация със съответните компетентни органи с цел да съдейства за упражняване на надзора върху дейността и цялостното финансово състояние на поднадзорните лица.

(2) Комисията поддържа списък на финансовите холдинги и на финансовите холдинги със смесена дейност, върху които упражнява надзор на консолидирана основа. Комисията предоставя този списък на другите компетентни органи, на Европейската комисия и на ЕБО и ги уведомява за всяка промяна в него.

(3) Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е дъщерно дружество на институция, финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност от трета държава и спрямо този инвестиционен посредник не се упражнява надзор на консолидирана основа от комисията или от друг компетентен орган, комисията проверява дали инвестиционният посредник е обхванат от надзор на консолидирана основа, съответстващ на изискванията на този закон и Регламент (ЕС) № 575/2013. Комисията проверява по своя иници-

циатива или по искане на предприятието майка или на дъщерното дружество, подлежащи на лицензиране и надзор в държава членка, и провежда консултации със съответния компетентен орган.

(4) При извършване на проверката по ал. 3 комисията взема предвид становището на Европейския банков комитет дали правилата за надзор на консолидирана основа на съответната трета държава биха постигнали целите на надзора на консолидирана основа съгласно чл. 111 – 127 от Директива 2013/36/ЕС. След приключване на проверката и преди вземането на решение комисията се консултира и с ЕБО.

(5) Ако установи, че не се упражнява надзор на консолидирана основа или че упражняваният надзор не съответства на изискванията на този закон и на Регламент (ЕС) № 575/2013, комисията може да приложи спрямо инвестиционния посредник – дъщерно дружество по ал. 3, подходящи надзорни мерки за постигане целите на надзора на консолидирана основа върху него. Комисията прилага тези надзорни мерки след консултации със съответните компетентни органи, включително и на третата държава.

(6) В случаите по ал. 5 комисията може да поиска учредяването на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност, със седалище на територията на държава членка, и спрямо него да се прилагат изискванията на надзора на консолидирана основа, установени в този закон.

Част втора РЕГУЛИРАНИ ПАЗАРИ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Глава четвърта УЧРЕДЯВАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I Общи положения

Чл. 73. (1) Регулиран пазар е многостранна система, организирана и/или управлявана от пазарен оператор, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на финансови инструменти на множество трети страни чрез системата и в съответствие с нейните недискреционни правила по начин, резултатът от който е сключването на договор във връзка с финансовите инструменти, допуснати до търговия съгласно нейните правила и/или системи, лицензирана и функционираща редовно в съответствие с изискванията на този закон и актовете по прилагането му.

(2) Регулиран пазар е и всяка многостранна система, която е лицензирана и функционира в съответствие с изискванията на дял III от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

Чл. 74. (1) Комисията издава лиценз за извършване на дейност като регулиран пазар, ако системата за търговия и нейният пазарен оператор отговарят на изискванията на този закон и на актовете по прилагането му. Комисията може да издаде разрешение на пазарен оператор за организиране на многостранна система за търговия. Когато на регулирания пазар се осъществява и търговия с държавни ценни книжа, емитирани на вътрешния пазар, комисията издава лиценз след предварително одобрение от министъра на финансите и от управителя на Българската народна банка на правилника за дейността на регулирания пазар, правилата за търговия, вътрешната организация, регистрацията и сетълмента на държавни ценни книжа.

(2) Пазарният оператор организира дейността и операциите на регулирания пазар. Пазарният оператор отговаря за спазването на изискванията на закона и на актовете по прилагането му от организираните от него регулирани пазари. Пазарният оператор има право да упражнява правата, свързани с регулирания пазар.

(3) Регулираният пазар и неговият пазарен оператор трябва по всяко време да отговарят на условията, при които е издаден лицензът по ал. 1.

(4) Комисията и заместник-председателят упражняват надзор върху дейността на регулирания пазар и пазарния оператор.

(5) Търговията с финансови инструменти на регулиран пазар по ал. 1 се извършва при условията и по реда на българското законодателство.

(6) Комисията може да предвиди в наредба други изисквания към дейността на регулираните пазари, насочени към защита интересите на инвеститорите и стабилността на капиталовия пазар, включително към начина за разпределяне на задълженията, предвидени в закона, между регулирания пазар и пазарния оператор в случаите, когато са отделни юридически лица.

Чл. 75. (1) Пазарният оператор е акционерно дружество, което трябва по всяко време да разполага с капитал не по-малко от 5 000 000 лв.

(2) Не по-малко от 25 на сто от капитала по ал. 1 трябва да бъде внесен към момента на подаване на заявлението за издаване на лиценз, а останалата част – в 14-дневен срок от получаване на писменото уведомление по чл. 80, ал. 5.

(3) Регулираният пазар трябва по всяко време да разполага с финансови ресурси, необходими за неговото надлежно функциониране съобразно естеството и обхвата на сделките, сключвани чрез неговата система, както и в зависимост от обхвата и степента на рисковете, на които той е изложен.

Чл. 76. Регулираният пазар разполага с вътрешна организация и структура, осигуряващи извършването на дейността в съответствие с изискванията на закона и на актовете по прилагането му.

Чл. 77. (1) Лицата, които са членове на управителния орган на пазарния оператор или управляват дейността му, трябва да притежават добра репутация и професионален опит, които да осигурят стабилното и разумно управление и функциониране на регулирания пазар. Лицата по изречение първо трябва да:

1. притежават висше образование, квалификация и професионален опит в областта на икономиката, правото, финансите, банковото дело или информатиката;
2. не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;
3. не са били членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, прекратено поради несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори;
4. не са обявявани в несъстоятелност или да не се намират в производство за обявяване в несъстоятелност;
5. не са свързани лица по смисъла на този закон;
6. не са лишени от право да заемат материалноотговорна длъжност;
7. не застрашават по друг начин стабилността и благоразумното управление и операциите на регулирания пазар.

(2) Лицата отговарят на изискванията на ал. 1, ако към момента на издаване на решението на комисията са членове на управителен орган или управляват дейността на регулиран пазар, лицензиран съгласно изискванията на този закон или на дял III на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

Чл. 78. (Изм. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Лицата, които притежават квалифицирано участие в пазарния оператор, трябва да са подходящи в зависимост от влиянието, което могат да упражняват върху дейността на регулирания пазар. Членове 11б и 26–26д се прилагат съответно.

Чл. 79. (1) Организацията и управлението на регулирания пазар се извършват въз основа на правилник за дейността на регулирания пазар, който се приема от съвета на директорите, съответно от управителния съвет, на пазарния оператор.

(2) Правилникът по ал. 1 определя:

1. условията и реда за администриране на регулирания пазар;
2. правилата относно сделките, сключени на регулирания пазар;
3. условията, на които трябва да отговарят членовете или участниците на регулирания пазар, включително когато не са инвестиционни посредници или кредитни институции, съгласно чл. 93, ал. 3;
4. правилата и процедурите за клиринг, сетълмент и гарантиране на сделките, сключени на регулиран пазар;
5. условията и реда за разглеждане на искове срещу членове или участници на регулирания пазар от арбитраж;
6. други правила и процедури, предвидени в този закон.

Раздел II

Издаване на лиценз за извършване на дейност

Чл. 80. (1) За издаване на лиценз за извършване на дейност като регулиран пазар се подава заявление до комисията по образец, към което се прилагат следните документи:

1. устав на пазарния оператор;
2. правилник за дейността на организирания регулиран пазар;
3. данни за внесения капитал;
4. данни за членовете на управителния и контролния орган на пазарния оператор и за всички други лица, които имат право да управляват дейността на пазарния оператор;
5. данни за лицата, които имат квалифицирано участие в пазарния оператор;
6. данни за помещенията и техническото оборудване на регулирания пазар;
7. програма за дейността на регулирания пазар, която съдържа:
  - а) видовете дейност, която регулираният пазар ще извършва;
  - б) организационната структура на регулирания пазар;
8. в случаите, когато регулираният пазар е отделно юридическо лице от пазарния оператор, и следните данни и документи:
  - а) данните по т. 1, 4 и 5 за регулирания пазар;
  - б) документите, удостоверяващи разпределението на задълженията между регулирания пазар и пазарния оператор;
  - в) други документи, определени с наредба.

(2) Въз основа на представените документи комисията установява доколко са спазени изискванията за издаване на лиценз. Ако представените данни и документи са непълни или нередовни или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността на данните, комисията изпраща съобщение и определя срок за отстраняване на установените непълноти и несъответствия или за представяне на допълнителна информация и документи, който не може да бъде по-кратък от един месец и по-дълъг от два месеца.

(3) Ако съобщението по ал. 2 не бъде прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето им тече от поставяне на съобщението на специално определено за целта място в сградата на комисията. Това обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на комисията.

(4) Комисията се произнася по заявлението в срок до три месеца от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи – в срок до три месеца от получаването им, съответно от изтичането на срока по ал. 2, изречение второ.

(5) В срока по ал. 4 комисията уведомява писмено заявителя, че ще издаде лиценз за извършване на дейност като регулиран пазар, ако в 14-дневен срок

от получаване на уведомлението заявителят удостовери, че изискуемият капитал по чл. 75, ал. 1 е изцяло внесен.

(6) Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.

Чл. 81. (1) Комисията отказва издаването на лиценз, ако:

1. лицата, които са членове на управителния орган на пазарния оператор или управляват дейността на пазарния оператор, не отговарят на изискванията на този закон и актовете по прилагането му или на устава на дружеството;

2. лицата, които притежават квалифицирано участие в пазарния оператор, не отговарят на изискванията на закона или могат по друг начин да застрашат стабилното и разумно управление на регулирания пазар;

3. правилникът за дейността на регулирания пазар не отговаря на изискванията на този закон;

4. принципите или методите на търговия не осигуряват на членовете или участниците на регулирания пазар равни условия за участие в търговията;

5. пазарният оператор или системата за търговия на регулирания пазар не отговарят на изискванията на закона;

6. не са спазени други изисквания на този закон.

(2) (Нова – ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Комисията може да откаже издаването на лиценз, ако не могат да се идентифицират действителните собственици на акционер с квалифицирано участие.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 43 от 2010 г.) В случаите по ал. 1 комисията отказва издаването на лиценз само ако заявителят не е отстранил констатираните непълноти и несъответствия или не е представил изискуемата допълнителна информация и документи в определения от нея срок.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 43 от 2010 г.) Отказът на комисията да издаде лиценз се мотивира писмено.

Чл. 82. В случаите на отказ по чл. 81 заявителят може да направи ново искане за издаване на лиценз не по-рано от 6 месеца след влизането в сила на решението за отказ.

Чл. 83. (1) Агенцията по вписванията вписва в търговския регистър пазарния оператор, а в случаите, когато регулираният пазар и пазарният оператор са отделни юридически лица – и регулирания пазар, след като ѝ бъде представен лицензът, издаден от комисията.

(2) Лицата, които не притежават лиценз за извършване на дейност като регулиран пазар, не могат да използват в своето наименование и в рекламна или друга дейност думите „регулиран пазар“, съответно „пазарен оператор“, или тяхна производна на български или на чужд език, или друга дума, означаваща извършването на такава дейност.

Чл. 84. (1) Комисията може да отнеме издадения лиценз на регулиран пазар, ако:

1. не започне да извършва дейност до 12 месеца от издаването на лиценза;

2. пазарният оператор изрично поиска отнемане на лиценза;

3. регулираният пазар не извършва дейност в продължение на 6 месеца;
  4. са предоставени неверни сведения, които са послужили като основание за издаване на лиценза;
  5. регулираният пазар извършва системни нарушения на този закон и на актовете по прилагането му, както и на Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и актовете по прилагането му;
  6. пазарният оператор или организиращият от него регулиран пазар престанат да отговарят на изискванията на закона и на актовете по прилагането му за извършване на дейност като регулиран пазар.
- (2) С решението за отнемане на лиценза комисията назначава един или няколко квестори.
- (3) От датата на влизане в сила на решението за отнемане на лиценза на регулирания пазар не могат да се сключват нови сделки, освен ако това е необходимо за изпълнението на вече сключени сделки или за защита на инвеститорите.
- (4) След влизане в сила на решението за отнемане на лиценза комисията незабавно изпраща копие от него на Агенцията по вписванията за образуване на производство по ликвидация на пазарния оператор, съответно на регулирания пазар, и го публикува в два централни ежедневника. В тези случаи комисията назначава ликвидатор, определя срок за извършване на ликвидацията и възнаграждението на ликвидатора.
- (5) (Нова – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Комисията уведомява за решението за отнемане на лиценза ЕОЦКП.

Глава пета

УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТ

Раздел I

Организационни изисквания

Чл. 85. (1) Само след предварително одобрение от заместник-председателя могат да бъдат извършени следните действия:

1. промяна в състава на лицата, които са членове на управителния орган на пазарния оператор или които имат право да управляват дейността на пазарния оператор;
2. придобиване от едно лице на квалифицирано участие в пазарния оператор;
3. изменения и допълнения в правилника за дейността на регулирания пазар.

(2) За издаване на одобрение по ал. 1 се подава заявление, към което се прилагат данни и документи, определени с наредба.

(3) Заместник-председателят издава или отказва да издаде одобрение по ал. 1 в срок един месец от получаване на заявлението. Ако представените данни

и документи са непълни или нередовни или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността на данните, комисията изпраща съобщение и определя срок за отстраняване на констатираните непълноти и несъответствия или за представяне на допълнителна информация и документи, който не може да бъде по-кратък от 14 дни и по-дълъг от един месец. Член 80, ал. 3 и 6 се прилага съответно.

(4) Заместник-председателят отказва да издаде одобрение, ако действието по ал. 1 не отговаря на изискванията на закона, застрашено е стабилното и разумно управление на регулирания пазар, заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание или не са осигурени интересите на инвеститорите и членовете на регулирания пазар.

(5) Пазарният оператор уведомява комисията за изменения и допълнения в другите документи, послужили като основание за издаване на лиценза, в 7-дневен срок. Срокът по изречение първо тече от вземане на решението, от внасяне или узнаване на изменението или допълнението.

(6) Пазарният оператор представя в комисията годишен отчет до 31 март на следващата година, както и 6-месечен отчет до 31 август на съответната година. Съдържанието на отчетите се определя с наредба.

(7) Пазарният оператор публикува информация за лицата, които притежават квалифицирано участие в него, и за размера на това участие и актуализира тази информация.

Чл. 86. (1) Регулираният пазар прилага подходящи мерки и процедури:

1. за установяване по категоричен начин и за предотвратяване на възможни неблагоприятни последици за операциите на регулирания пазар или за неговите членове или участници, които са резултат от конфликти на интереси между интереса на пазарния оператор, съответно на регулирания пазар, на лицата, които притежават квалифицирано участие в пазарния оператор, съответно в регулирания пазар, от една страна, и стабилното функциониране на регулирания пазар, от друга, и по-конкретно, когато могат да попречат на надлежното осъществяване на функциите, делегирани на регулирания пазар от комисията;

2. за управление на рисковете, свързани с дейността на регулирания пазар, за установяване на съществените рискове за надлежното функциониране на регулирания пазар, както и за ограничаване на тези рискове;

3. за осигуряване на стабилното управление на техническите операции на системата на регулирания пазар, включително за предприемането на ефективни мерки за управление на риска от срив в системата;

4. предвиждащи прозрачни и недискреционни правила, които да осигурят справедлива и надлежна търговия и обективни критерии за ефективното изпълнение на нарежданията за сключването на сделки с финансови инструменти;

5. за гарантиране на ефективен и навременен сетълмент на сделките, сключени на регулирания пазар;

6. за разкриване и предотвратяване на манипулации на пазара на финансови инструменти.

(2) Мерките и процедурите по ал. 1 се определят с правилника по чл. 79.

(3) За регулираните пазари се прилага съответно чл. 35.

(4) В случаите, когато регулираният пазар и пазарният оператор са отделни юридически лица, чл. 77, чл. 78, чл. 81, ал. 1 и чл. 85, ал. 1, т. 1 и 2 и ал. 7 се прилагат съответно за регулирания пазар.

Раздел II

Допускане на финансови инструменти до търговия на регулиран пазар

Чл. 87. (1) Регулираният пазар прилага ясни и прозрачни правила за допускане на финансови инструменти до търговия, които са част от правилника по чл. 79.

(2) Правилата по ал. 1 гарантират, че финансовите инструменти, допуснати до търговия на регулирания пазар, могат да се търгуват справедливо, надлежно и ефективно, а ценните книжа са свободно прехвърлими.

(3) В случаите на търговия с деривативни финансови инструменти правилата гарантират, че структурата и съдържанието на деривативните договори позволяват те да бъдат правилно оценени, както и че са налице ефективни условия за сетълмент.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Съдържанието на правилата по ал. 1, както и условията и редът за допускане на финансови инструменти до търговия на регулиран пазар се определят при спазване изискванията на Регламент (ЕО) № 1287/2006.

Чл. 88. (1) Регулираният пазар прилага подходящи процедури за установяване дали емитентите, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулирания пазар, изпълняват задълженията си съгласно правото на Европейската общност във връзка с първоначалното, последващото и инцидентното разкриване на информация. Процедурите са част от правилника по чл. 79.

(2) Регулираният пазар осигурява на своите членове и участници улеснен достъп до информацията, която е станала публична съгласно правото на Европейската общност.

(3) Регулираният пазар осъществява постоянен контрол за спазване изискванията за допускане до търговия на регулирания пазар по отношение на финансовите инструменти, допуснати до търговия.

Чл. 89. (1) Прехвърлими ценни книжа, които са допуснати до търговия на регулиран пазар, могат да бъдат допуснати до търговия и на друг регулиран пазар и без съгласието на емитента, ако са изпълнени изискванията на Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

(2) В случаите по ал. 1 пазарният оператор на регулирания пазар, на който е извършено последващо допускане до търговия, уведомява емитента за допускането на ценните книжа до търговия на този регулиран пазар. Емитентът не може да бъде задължаван да предоставя пряко или непряко информацията по чл. 88, ал. 2 на регулирания пазар.

Чл. 90. (1) На регулирания пазар може да се организира официален и/или неофициален пазар на ценни книжа.

(2) Ако приемането на ценните книжа на официалния пазар се предхожда от първично публично предлагане по чл. 5, ал. 1, т. 1 на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, допускането до търговия може да бъде извършено след крайния срок на подписката.

(3) Общите изисквания към ценните книжа, както и редът и начинът за допускане на ценни книжа до търговия на официален пазар се определят с наредба.

Раздел III

Спиране на търговията с финансови инструменти и отстраняване на финансови инструменти от търговия на регулиран пазар

Чл. 91. (1) Пазарният оператор може да спре търговията с финансови инструменти или да отстрани от търговия финансови инструменти, които не отговарят на изискванията, установени в правилника за дейността на регулирания пазар, ако това няма да увреди съществено интересите на инвеститорите и надлежното функциониране на пазара.

(2) Пазарният оператор оповестява публично решението за спиране на търговията с финансови инструменти или за отстраняването на финансови инструменти от търговията и уведомява за това комисията. Комисията предоставя информацията по изречение първо на компетентните органи на другите държави членки.

(3) Пазарният оператор може да уведоми за решението си по ал. 2 директно пазарните оператори на другите регулирани пазари, на които съответните финансови инструменти са допуснати до търговия.

Чл. 92. (1) (Доп. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) В случаите, когато изисква спиране на търговията с финансови инструменти или отстраняване на финансови инструменти от търговия на един или повече регулирани пазари съгласно чл. 118, ал. 1, т. 4 и 9, комисията публикува незабавно решението си и информира компетентните органи на другите държави членки и ЕОЦКП.

(2) В случаите, когато получи информация от компетентен орган на друга държава членка за спиране на търговията с финансови инструменти или за отстраняване на финансови инструменти от търговия на един или повече регулирани пазари, комисията изисква спиране на търговията или отстраняване от търговия на тези финансови инструменти на регулираните пазари или мно-

гостранны системи за търговия, които извършват дейност на територията на Република България, освен ако това би могло да увреди сериозно интересите на инвеститорите и правилното функциониране на пазара.

Раздел IV

Достъп до регулирания пазар

Чл. 93. (1) Регулираният пазар прилага ясни и недискриминационни правила, основани на обективни критерии, с които се урежда достъпът до регулирания пазар или членството на регулирания пазар. Правилата са част от правилника по чл. 79.

(2) Правилата по ал. 1 определят задълженията за членовете и участниците на регулирания пазар във връзка със:

1. учредяването и администрирането на регулирания пазар;
2. правилата относно сделките, сключвани на регулирания пазар;
3. професионалните стандарти, които трябва да бъдат покрити от служителите на инвестиционните посредници или на кредитните институции, които извършват операции на регулирания пазар;
4. условията, на които трябва да отговарят членовете или участниците на регулирания пазар, когато не са инвестиционни посредници или кредитни институции по ал. 3;
5. правилата и процедурите за клиринг и сетълмент на сделките, сключени на регулирания пазар.

(3) Регулираният пазар може да допуска до участие в търговията или да приема за членове инвестиционни посредници, кредитни институции, както и други лица, които отговарят на следните изисквания:

1. имат необходимата професионална квалификация и опит, както и добра репутация;
2. имат необходимите търговски умения и компетентност;
3. разполагат с адекватна организационна структура съобразно дейността, която извършват;
4. разполагат с необходимите ресурси за функциите, които ще извършват във връзка с дейността на регулирания пазар, като се вземат предвид различните финансови споразумения, които регулираният пазар предвижда да сключи или е сключил за осигуряване на адекватен сетълмент за сделките.

Чл. 94. (1) (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Участниците и членовете на регулирания пазар могат да не спазват изискванията на чл. 24в, ал. 1, чл. 24г, чл. 27, ал. 2, 4 и 5, чл. 28, 30 и чл. 33, ал. 2 при извършването на сделки на регулирания пазар между тях. Участниците и членовете на регулирания пазар са длъжни да спазват изискванията по изречение първо в отношенията с техните клиенти, когато, действайки за сметка на клиенти, изпълняват техни нареждания на регулирания пазар.

(2) Инвестиционните посредници и кредитните институции участват или членуват присъствено или дистанционно на регулирания пазар при условия, определени в правилата по чл. 93, ал. 1.

(3) Пазарният оператор предоставя на комисията информация за членовете или участниците на регулирания пазар и я уведомява за всяка промяна на тази информация.

Раздел V

Предоставяне на достъп на местни лица до системите на регулиран пазар, получил разрешение за извършване на дейност в друга държава членка. Предоставяне на достъп на лица от друга държава членка до системите на регулиран пазар, получил лиценз в Република България

Чл. 95. (1) Регулиран пазар, получил разрешение за извършване на дейност от компетентен орган на друга държава членка, може да сключва споразумения на територията на Република България за улесняване на достъпа до системите си за търговия и извършването на търговия на този пазар от местни лица като дистанционни членове или участници на този регулиран пазар след получаване на уведомление от компетентния орган на тази държава членка.

(2) Във връзка с упражняване на надзорните си функции комисията може да поиска от компетентния орган на държава членка по ал. 1 информация за членовете или участниците на регулирания пазар по ал. 1, установени в Република България.

Чл. 96. (1) Регулиран пазар, получил лиценз за извършване на дейност в Република България, може да сключва споразумения на територията на друга държава членка за улесняване на достъпа до системите си за търговия и извършването на търговия на този пазар от лица от другата държава членка като дистанционни членове или участници на този регулиран пазар, след като уведоми за това комисията. В уведомлението се посочва държавата, на чиято територия регулираният пазар възнамерява да сключва споразумения за улеснен достъп, и информация за видовете споразумения.

(2) Комисията предоставя на съответния компетентен орган по ал. 1 информацията, съдържаща се в уведомлението, в срок един месец от получаването му. Комисията уведомява незабавно регулирания пазар за предоставянето на информацията.

(3) В срока по ал. 2 комисията може да откаже да предостави информацията, съдържаща се в уведомлението, на съответния компетентен орган по ал. 1 с мотивирано решение, ако предвидените от регулирания пазар споразумения не осигуряват в достатъчна степен свободен достъп до неговите системи за търговия или по друг начин не са осигурени интересите на участниците в търговията на регулирания пазар.

(4) По искане на компетентния орган на другата държава членка комисията му предоставя информация за членовете или участниците на регулирания пазар, установени в тази държава членка.

Раздел VI

Контрол за спазване изискванията на закона и на правилата на регулирания пазар

Чл. 97. (1) Регулираният пазар прилага ефективни правила и процедури за постоянен контрол за спазване на създадените от него правила от членовете или участниците на регулирания пазар. Правилата и процедурите са част от правилника по чл. 79.

(2) Регулираният пазар осъществява контрол спрямо сделките, извършвани от участниците или от членовете чрез неговите системи за търговия, с цел установяване на нарушения на законовите изисквания и на правилата на регулирания пазар, извършване на търговия в нарушение на установения ред или поведение, което може да е свързано с извършването на пазарни манипулации.

(3) Пазарният оператор уведомява комисията за съществени нарушения на правилата на регулирания пазар, извършване на търговия в нарушение на установения ред или поведение, което може да съставлява пазарна злоупотреба. Пазарният оператор оказва пълно съдействие на комисията и на заместник-председателя при упражняване на контролните им функции във връзка с пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

Раздел VII

Разкриване на пазарна информация от регулирания пазар

Чл. 98. (1) В обичайните часове за търговия регулираният пазар оповестява непрекъснато и при подходящи търговски условия информация за обявените чрез неговата система текущи цени „купува“ и „продава“ на допуснатите до търговия акции, както и за направените нареждания по тези цени.

(2) Регулираният пазар може да осигури при подходящи търговски условия достъп до системите и механизмите, които той използва за оповестяване на информацията по ал. 1, на инвестиционните посредници, които са задължени да публикуват определените от тях котировки за акции съгласно чл. 44.

(3) Заместник-председателят може да разреши на регулирания пазар да не спазва изискването за публикуване на информацията по ал. 1 в зависимост от пазарния модел, вида и обема на нарежданията в случаите по ал. 5, включително когато тази информация се отнася до сделки, които са големи по обем в сравнение с нормалния пазарен обем за съответната емисия акции или вид акции.

(4) Пазарният оператор редовно и при поискване предоставя на Министерството на финансите и на Българската народна банка информация относно сделките с държавни ценни книжа, извършени на регулирания пазар.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Регламент (ЕО) № 1287/2006 определя:

1. обхвата на цените за покупка и продажба или на котировките, определени от признати маркет-мейкъри, както и направените нареждания по тези цени, за които трябва да бъде публикувана информация съгласно ал. 1;

2. вида и размера на нарежданията, за които се прилага ал. 3;

3. пазарния модел, за който може да бъде поискано освобождаване от задължението за публикуване на информация съгласно ал. 3;

4. приложимостта на задължението по ал. 1 по отношение на методите за търговия, прилагани от регулираните пазари, които сключват сделки съгласно приетите по тях правила въз основа на цени, определени извън регулирания пазар или чрез периодичен аукцион.

Чл. 99. (1) Регулираният пазар публикува при подходящи търговски условия възможно най-близко до реалното време цената, обема и времето на сключване на сделките с акции, приети за търговия.

(2) Регулираният пазар може да предостави на посредниците, задължени да публикуват информацията по чл. 53, при подходящи търговски условия равен достъп до средствата, които използва за публикуване на информацията по ал. 1.

(3) Заместник-председателят може да разреши на регулирания пазар да предвиди отложено оповестяване на информацията по ал. 1 за сделки с обем, по-голям от обикновения пазарен обем за тази емисия акции или този клас акции, както и в други случаи с оглед на вида и размера на сключените сделки.

(4) Условията, при които регулираният пазар предвижда отложено оповестяване на информацията по ал. 3, и промените в тях, се одобряват от заместник-председателя и се публикуват на интернет страницата на регулирания пазар или се оповестяват пред участниците на регулирания пазар и инвеститорите по друг подходящ начин.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Регламент (ЕО) № 1287/2006 определя:

1. обхвата и съдържанието на информацията, която трябва да бъде публикувана съгласно ал. 1;

2. условията, при които регулираният пазар може да предвиди отложено оповестяване на информация за сделките, и критериите, които трябва да се прилагат при определяне на сделките, за които поради обема или вида на акциите е допустимо отложено оповестяване на информация.

Раздел VIII

Централен съконтрагент и споразумения за клиринг и сетълмент. Списък на регулираните пазари

Чл. 100. (1) Регулираният пазар прилага система за клиринг, включително чрез централен съконтрагент или клирингови къщи, и за сетълмент на сключените сделки с финансови инструменти, която да осигурява тяхното ефективно и навременно финализиране.

(2) Регулираният пазар дава право на своите членове и участници да определят система за сетълмент на сделките с финансови инструменти, сключени на регулирания пазар, ако са изпълнени следните условия:

1. осигурени са необходимите връзки и споразумения между системата за сетълмент и друга система или способ за сетълмент с цел постигане на ефективен и икономичен сетълмент на сделките;

2. заместник-председателят е издал одобрение сетълментът на сделките с финансови инструменти, сключени на регулирания пазар, да се извършва чрез система за сетълмент, различна от тази, която регулираният пазар прилага.

(3) При издаването на одобрение по ал. 2, т. 2 заместник-председателят взема предвид надзора, който се упражнява върху участниците в системата за сетълмент. Правомощието на заместник-председателя за издаване на одобрение по ал. 2, т. 2 не засяга надзорните функции на съответната централна банка или на друг орган, осъществяващ надзор върху системата за сетълмент.

(4) Заместник-председателят отказва да издаде одобрение по ал. 2, т. 2, ако техническите условия за сетълмент на сделките, сключени на регулирания пазар, не осигуряват безпрепятственото и надлежно функциониране на финансовите пазари. Член 85, ал. 3–5 се прилагат съответно.

Чл. 101. (1) Регулираният пазар може да сключва споразумения с централен съконтрагент или клирингова къща и система за сетълмент в друга държава членка за извършване на клиринг и/или сетълмент на някои или на всички сделки, сключени от участници в пазара чрез неговата система за търговия.

(2) За сключването на споразумение по ал. 1 се изисква предварително одобрение от заместник-председателя. По отношение на търговията с държавни ценни книжа, емитирани на вътрешния пазар, заместник-председателят издава такова одобрение след предварително съгласие на министъра на финансите и управителя на Българската народна банка.

(3) Заместник-председателят се произнася по искането за издаване на одобрение по ал. 2, като отчита условията, на които трябва да отговарят системите за сетълмент съгласно чл. 100. Заместник-председателят не може да откаже издаването на одобрение по ал. 2, освен ако сключването на споразумението по ал. 1 може да застраши надлежното функциониране на регулирания пазар. Член 100, ал. 4 се прилага съответно.

(4) При упражняване на надзорните си функции заместник-председателят взема предвид надзора по отношение на системата за клиринг и сетълмент по ал. 1, упражняван от съответната централна банка или от друг надзорен орган на държавите членки.

Чл. 102. (1) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Комисията изготвя и поддържа актуален списък на регулираните пазари, за които Република България е държава по произход. Комисията публикува списъка на интернет страницата си и го предоставя на съответните компетентни органи на другите държави членки и на ЕОЦКП.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Комисията уведомява държавите членки и ЕОЦКП за всяка промяна в списъка по ал. 1.

Част трета

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДРУГИ КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ, ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ЗА ЦЕННИ КНИЖА И ПАЗАРИ И ЕВРОПЕЙСКИЯ БАНКОВ ОРГАН

(Загл. изм. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.; загл. изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.)

Глава шеста

СЪТРУДНИЧЕСТВО И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ С ДРУГИ КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ, ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ЗА ЦЕННИ КНИЖА И ПАЗАРИ И ЕВРОПЕЙСКИЯ БАНКОВ ОРГАН

(Загл. изм. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.; загл. изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.)

Раздел I

Сътрудничество с компетентните органи на държава членка, Европейската комисия и Европейския орган за ценни книжа и пазари

(Загл. изм. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.)

Чл. 103. (1) При осъществяване на надзорните си функции по този закон и актовете по прилагането му комисията предоставя информация и си сътрудничи със съответните компетентни органи на други държави членки.

(2) За целите на ал. 1 комисията използва предоставените ѝ със закон правомощия и в случаите, когато действието, предмет на разследване от компетентните органи на други държави членки, не представлява нарушение на законодателството на Република България.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Комисията определя лица за контакти, чрез които се приемат искания за предоставяне на информация или за сътрудничество, и уведомява за това Европейската комисия, ЕОЦКП и компетентните органи на другите държави членки.

Чл. 104. (1) Когато дейността на регулиран пазар от държава членка на територията на Република България е от изключително значение за функционирането на пазарите на ценни книжа и за защитата на интересите на инвеститорите в Република България, комисията и съответният компетентен орган на държавата членка предприемат съразмерни мерки за сътрудничество.

(2) Мерките по ал. 1 се предприемат и в случаите, когато дейността на територията на държава членка на регулиран пазар, получил разрешение за извършване на дейност в Република България, е от изключително значение за функционирането на пазарите на ценни книжа и защитата на интересите на инвеститорите в тази държава членка.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Случаите, в които регулираният пазар по ал. 1 и 2 е от изключително значение за функционирането на пазарите на ценни книжа и защитата на интересите на инвеститорите, са определени с Регламент (ЕО) № 1287/2006.

Чл. 105. (1) (Доп. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) В случаите, когато комисията има основателни съмнения, че лице, върху чиято дейност тя не осъществява надзорни правомощия, извършва или е извършило действия в нарушение на изискванията на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на територията на друга държава членка, тя уведомява за това компетентния орган на съответната държава членка и ЕОЦКП.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) В случаите, когато комисията е уведомена от компетентния орган на държава членка, че лице, върху чиято дейност той не осъществява надзорни правомощия, извършва на територията на Република България действия в нарушение на изискванията на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, тя предприема необходимите мерки и уведомява съответния компетентен орган на държавата членка и ЕОЦКП за резултатите от тях.

Чл. 106. (1) При осъществяване на надзорната си дейност, при извършване на проверки на място или на разследване комисията може да поиска съдействие от съответния компетентен орган на друга държава членка.

(2) В случаите по ал. 1, отнасящи се до инвестиционни посредници, които са дистанционни членове на регулиран пазар в Република България, комисията може да упражни правомощията си по отношение на тях, като директно уведоми за това компетентния орган на държавата членка по произход.

(3) Когато комисията получи искане за съдействие при извършване на проверка на място или на разследване от компетентен орган на друга държава членка, тя в рамките на своите правомощия:

1. извършва проверката или разследването самостоятелно;
2. разрешава извършването на проверката или разследването от компетентния орган на другата държава членка;
3. разрешава извършването на проверката или разследването от одитори или експерти.

(4) (Нова – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Комисията уведомява ЕОЦКП за всички случаи, в които не е предприето действие по нейно искане за съдействие за:

1. извършване на надзорна дейност, проверка на място или разследване съгласно ал. 1 и 2;
2. обмен на информация по чл. 107.

Раздел II

**Обмен на информация с компетентните органи
на държави членки**

Чл. 107. (1) За получаване на информацията, необходима за осъществяване на функциите на комисията, лицата за контакти по чл. 103, ал. 3 подават искане до лицата за контакти от съответния компетентен орган на държава членка. В случай че при предоставянето на исканата информация лицата за контакти от съответната държава членка са отбелязали, че тази информация не може да бъде разкривана пред трети лица без изричното съгласие на компетентния орган на държавата членка, комисията може да предоставя информацията на трети лица единствено за целите, за които компетентният орган от държавата членка е дал съгласието си.

(2) При получаване на искане за предоставяне на информация лицата за контакти по чл. 103, ал. 3 предоставят на лицата за контакти от съответната държава членка информацията, необходима за осъществяване на надзорните функции на компетентния ѝ орган. При предоставянето на информацията лицата за контакти по чл. 103, ал. 3 могат да отбележат, че тази информация не може да бъде разкривана пред трети лица без изричното съгласие на комисията.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Изискванията, които се спазват при подаване на искане за получаване на информация по реда на ал. 1 и при предоставянето на информация по реда на ал. 2, са определени с Регламент (ЕО) № 1287/2006.

Чл. 108. (1) Лицата за контакти по чл. 103, ал. 3 могат да предоставят на Българската народна банка при условия и по ред, определени със съвместна инструкция на комисията и на Българската народна банка, информацията, получена по реда на чл. 42 и чл. 107, ал. 1, и информацията, получена от съответния компетентен орган на трета държава.

(2) Лицата за контакти по чл. 103, ал. 3 не могат да предоставят информацията по ал. 1 на други органи или на физически и юридически лица без изричното съгласие на компетентните органи, разкрили информацията, и само за случаите, за които те са дали съгласие, с изключение на случаите, когато надлежно обосновани обстоятелства налагат това, за които лицата за контакти по чл. 103, ал. 3 незабавно информират лицата за контакти, предоставили информацията.

(3) Комисията, заместник-председателят, Българската народна банка, както и други органи или физически и юридически лица, на които е предоставена информация, получена по реда на чл. 42 и чл. 107, ал. 1, и информация, получена от съответния компетентен орган от трета държава, могат да я използват само във връзка с изпълнение на техните функции:

1. при проверка за спазване на изискванията за издаване на разрешение за извършване на дейност като инвестиционен посредник и за улесняване надзора на неконсолидирана и консолидирана основа, особено във връзка с изискванията за капиталовата адекватност, за административните и счетоводните процедури и механизмите за вътрешен контрол;

2. за контрол върху дейността на местата за търговия;

3. при прилагане на принудителни административни мерки и налагане на административни наказания;

4. при обжалване по административен или съдебен ред на актовете на комисията и на заместник-председателя, както и на актовете на Българската народна банка по чл. 16, ал. 2 и чл. 103, ал. 8 от Закона за кредитните институции;

5. при извънсъдебни процедури за решаване на потребителски спорове относно инвестиционните услуги и дейности, предоставени на инвестиционни посредници.

Чл. 109. (1) (Доп. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Независимо от разпоредбите на чл. 107 и 108 от този закон и на чл. 24 и 25 от Закона за Комисията за финансов надзор комисията предоставя на ЕОЦКП, Европейския съвет за системен риск, централните банки, на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, в качеството им на органи, осъществяващи платежен надзор, а при необходимост – на други публични органи, осъществяващи надзора върху платежните системи и системите за сетълмент, информацията, необходима за осъществяване на тяхната дейност.

(2) Комисията може да поиска от органите по ал. 1 да й предоставят информацията, необходима за осъществяване на нейната дейност.

Чл. 110. (1) Комисията може да откаже съдействие при извършване на проверка на място или на разследване по чл. 103, ал. 2 и за предоставяне на информация по чл. 107, ал. 2, чл. 108 и 109, когато:

1. извършването на проверка на място или на разследване и предоставянето на информация могат да засегнат по неблагоприятен начин суверенитета, сигурността или държавната политика на Република България;

2. е образувано производство пред органите на съдебната власт в Република България по отношение на същите действия и лица, във връзка с които е поискано съдействие;

3. е налице влязло в сила съдебно решение в Република България по отношение на същите действия и лица, във връзка с които е поискано съдействие.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) В случаите по ал. 1 комисията уведомява органа, поискал съдействие, и ЕОЦКП и им предоставя подробна информация за причините за отказа.

Чл. 111. (1) Комисията провежда консултации със съответния компетентен орган от друга държава членка, преди да се произнесе по заявлението, когато заявителят е:

1. дъщерно дружество на друг инвестиционен посредник или кредитна институция, получил/а разрешение за извършване на дейност от компетентния орган на друга държава членка;

2. дъщерно дружество на предприятие майка на друг инвестиционен посредник или кредитна институция, получил/а разрешение за извършване на дейност от компетентния орган на друга държава членка;

3. лице, което се контролира от физическо или юридическо лице, което контролира инвестиционен посредник, или кредитна институция, получил/а разрешение за извършване на дейност от компетентния орган на друга държава членка.

(2) Комисията провежда консултации с Българската народна банка, преди да се произнесе по заявлението, когато заявителят е:

1. дъщерно дружество на кредитна институция, получила разрешение за извършване на дейност по реда на Закона за кредитните институции;

2. дъщерно дружество на предприятие майка на кредитна институция, получила разрешение за извършване на дейност по реда на Закона за кредитните институции;

3. лице, което се контролира от физическо или юридическо лице, което контролира кредитна институция, получила разрешение за извършване на дейност по реда на Закона за кредитните институции.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) Комисията провежда консултации със съответните компетентни органи по ал. 1 и 2 и при преценка на репутацията и опита на лицата, които ще представляват и управляват инвестиционния посредник, ако участват в управлението и на друго лице в групата.

(4) (Нова – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) Заместник-председателят провежда предварителни консултации и сътрудничи със съответния компетентен орган, ако лицето по чл. 26 и 26а е:

1. кредитна институция, застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в друга държава членка, или кредитна институция, застраховател или презастраховател, лицензирани в Република България;

2. дружество майка на кредитна институция, застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в друга държава членка, или кредитна институция, застраховател или презастраховател, лицензирани в Република България;

3. физическо или юридическо лице, което контролира кредитна институция, застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в друга държава членка, или кредитна институция, застраховател или презастраховател, лицензирани в Република България.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) Комисията консултира съответния компетентен орган на държава членка във

връзка с издаване на разрешение за извършване на дейност като инвестиционен посредник на:

1. дъщерно дружество на инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност по този закон, или застраховател, получил лиценз за извършване на дейност по Кодекса за застраховането;

2. дъщерно дружество на предприятието майка на инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност по този закон, или на застраховател, получил лиценз за извършване на дейност по Кодекса за застраховането;

3. лице, което се контролира от физическо или юридическо лице, което контролира инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност по този закон, или застраховател, получил лиценз за извършване на дейност по Кодекса за застраховането.

(6) (Предишна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) Комисията консултира съответния компетентен орган от държава членка при преценка на репутацията и опита на лицата, които ще представляват и управляват инвестиционния посредник, ако участват в управлението и на инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност по този закон.

(7) (Нова – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) При придобиване на квалифицирано участие в инвестиционен посредник или в кредитна институция, лицензирани в държава членка, заместник-председателят предоставя своевременно по искане на съответния компетентен орган всяка информация за инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност съгласно този закон, която е съществена или има отношение за извършване на оценка на лицето, което придобива квалифицирано участие. Заместник-председателят предоставя по своя инициатива на съответния компетентен орган съществената информация за извършване на оценката.

Чл. 112. (1) За статистически цели комисията може да изисква от инвестиционните посредници от държава членка, които извършват дейност на територията на Република България чрез клон, да представят периодични отчети с форма и съдържание, определени с наредба.

(2) При изпълнение на функциите си комисията изисква от инвестиционните посредници от държава членка, които извършват дейност на територията на Република България чрез клон, необходимата информация за осъществяване на надзора за изпълняване на задълженията им по чл. 68, които не могат да бъдат по-строги от задълженията, установени за инвестиционните посредници, получили лиценз за извършване на дейност по този закон.

Чл. 113. (1) Когато заместник-председателят има очевидни причини да смята, че инвестиционен посредник от държава членка, който извършва дейност чрез клон или при условията на свободно предоставяне на услуги на територията на Република България, нарушава изискванията на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, върху които комисията,

съответно заместник-председателят, няма правомощия да осъществява надзор, той уведомява за това компетентния орган на държавата членка по произход.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Ако въпреки приложените от компетентния орган на държавата членка по произход мерки или ако тези мерки са се оказали недостатъчни или неподходящи и инвестиционният посредник продължава да извършва действия в нарушение на интересите на инвеститорите или на нормалното функциониране на капиталовите пазари на територията на Република България, заместник-председателят може:

1. след като уведоми компетентния орган на държавата членка по произход, да предприеме необходимите мерки за защита на инвеститорите и за осигуряване на нормалното функциониране на капиталовите пазари, а ако е необходимо – и да забрани на инвестиционния посредник да извършва дейност на територията на Република България; комисията незабавно уведомява ЕОЦКП и Европейската комисия за предприетите мерки;

2. да отнесе въпроса до ЕОЦКП.

Чл. 114. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Когато заместник-председателят установи, че инвестиционен посредник от държава членка, който извършва дейност чрез клон на територията на Република България, нарушава изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 7, чл. 24в, ал. 1, чл. 24г, чл. 27, 28, 30, 38 и раздел III от глава трета, както и на актовете по прилагането им, той разпорежда писмено да се преустановят и отстранят в определен срок допуснатите нарушения и вредните последици от тях.

(2) Ако инвестиционният посредник не изпълни разпореждането по ал. 1, заместник-председателят предприема всички необходими мерки за преустановяване на нарушенията и уведомява за характера на тези мерки компетентния орган на държавата членка по произход.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Ако въпреки приложените по ал. 2 мерки инвестиционният посредник не преустанови нарушението по ал. 1, комисията, съответно заместник-председателят, може:

1. след като уведоми компетентния орган на държавата членка по произход, да предприеме необходимите мерки, за да предотврати нарушението или накаже нарушителя и ако е необходимо, да забрани на инвестиционния посредник да извършва дейност на територията на Република България; комисията незабавно уведомява ЕОЦКП и Европейската комисия за предприетите мерки;

2. да отнесе въпроса до ЕОЦКП.

Чл. 115. (1) Когато заместник-председателят има очевидни причини да смята, че регулиран пазар или многостранна система за търговия от държава членка нарушава изискванията на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, той уведомява за това компетентния орган на държавата членка по произход.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Ако въпреки приложените от компетентния орган на държавата членка по произход мерки или ако тези мерки са се

оказали недостатъчни или неподходящи и регулираният пазар или многостранната система за търговия продължава да извършва действия в нарушение на интересите на инвеститорите или на нормалното функциониране на капиталовите пазари на територията на Република България, заместник-председателят може:

1. след като уведоми компетентния орган на държавата членка по произход, да предприеме необходимите мерки за защита на инвеститорите и осигуряване на нормалното функциониране на капиталовите пазари, а ако е необходимо – и да забрани на регулирания пазар или многостранната система за търговия да извършва дейност на територията на Република България; комисията незабавно уведомява ЕОЦКП и Европейската комисия за предприетите мерки;

2. да отнесе въпроса до ЕОЦКП.

Чл. 116. Мерките, предприети от комисията или от заместник-председателя по чл. 113, 114 и 115, включващи санкции или ограничения за дейността на инвестиционния посредник или за регулирания пазар, се мотивират писмено и се съобщават на инвестиционния посредник, съответно на регулирания пазар.

Раздел Па

Обмен на информация с други компетентни органи и Европейския банков орган при упражняване на надзор за спазване на изискванията за капиталова адекватност и ликвидност

(Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.)

Чл. 116а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Комисията при осъществяване на надзорните си правомощия за спазване на изискванията за капиталова адекватност и ликвидност си сътрудничи със съответните компетентни органи, когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, осъществява дейност чрез клон в друга държава членка или когато инвестиционен посредник от друга държава членка осъществява дейност чрез клон в Република България.

(2) При осъществяване на сътрудничеството по ал. 1 комисията обменя със съответните компетентни органи информация и документи:

1. относно управлението и собствеността върху инвестиционните посредници, необходими за надзора или проверката на условията за тяхното лицензиране;

2. необходими за осъществяване на надзора над инвестиционните посредници на индивидуална основа и на консолидирана основа, включително тяхната ликвидност, платежоспособност, ограниченията за големите експозиции, други фактори, които могат да повлияят на системния риск, породен от дейността на инвестиционния посредник, административните и счетоводните процедури и механизмите за вътрешен контрол.

(3) По искане на компетентен орган на приемаща държава членка комисията предоставя разяснения за начина, по който са взети предвид информацията и констатациите, предоставени по ал. 2.

(4) В случаите, когато инвестиционен посредник, лицензиран в друга държава членка, извършва дейност в Република България чрез клон, комисията може да отправи до компетентните органи на държавата членка по произход искане за разяснения по какъв начин са взети предвид предоставените от нея информация и констатации.

(5) Когато смята, че предоставената от нея информация по ал. 2 не е довела до предприемане на подходящи мерки, комисията, след като уведоми компетентните органи на държавата членка по произход и ЕБО, предприема подходящи мерки за предотвратяване на последващи нарушения с цел защита на интересите на потребителите на услуги или на стабилността на финансовата система.

(6) Когато комисията не е съгласна с мерките, които компетентният орган на приемащата държава членка възнамерява да приложи въз основа на предоставената от комисията информация и разяснения, тя може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО съгласно чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Чл. 116б. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, извършва дейност чрез клон в една или повече държави членки, комисията незабавно изпраща на компетентните органи на приемащата държава членка информацията и направените констатации, получени във връзка с надзора върху ликвидността съгласно част шеста от Регламент (ЕС) № 575/2013 и с надзора на консолидирана основа, доколкото те са от значение за защитата на инвеститорите в съответната приемаща държава членка.

(2) Когато по отношение на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, извършващ дейност в една или повече държави членки чрез клон, възникнат или има основателни съмнения, че може да възникнат ликвидни затруднения, комисията незабавно информира за това компетентните органи на всички приемащи държави членки, включително и за изготвянето и прилагането на план за възстановяване и за предприетите надзорни мерки.

Чл. 116в. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) В случаите, когато компетентен орган на държава членка не е предоставил на комисията съществена информация или искане на комисията за обмен на подходяща информация е отказано или не е изпълнено в разумен срок, комисията може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО по реда на чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Чл. 116г. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) В случаите, когато инвестиционен посредник, лицензиран в друга държава членка, извършва дейност в Република България чрез клон, компетентните органи на държавата членка по произход, след като предварително уведомят комисията, могат самостоятелно или с помощта на упълномощени за целта лица да извършат на място в клона

проверка на информацията по чл. 116а, ал. 2. Компетентните органи на държавата членка по произход могат за целите на проверката на място да се позоват на една или повече от проверките по чл. 72н.

(2) Комисията, след като предварително уведоми компетентни органи на приемащата държава членка, може да извършва проверки на място в клон на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България и осъществяващ дейност на територията на приемащата държава членка чрез клон. В тези случаи се прилага правото на съответната държава членка.

(3) Комисията може за целите на проверката на място на клон на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, да приложи една или повече от проверките по чл. 72н.

Чл. 116д. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Заместник-председателят може да извърши проверка на място в клон на инвестиционен посредник, извършващ дейност на територията на Република България, и да изиска информация за дейността на клона, както и за надзорни цели, когато информацията е от значение за запазване стабилността на финансовата система в Република България.

(2) Преди извършване на проверката комисията провежда консултации с компетентните органи на държавата членка по произход. След извършване на проверката комисията предоставя на компетентните органи на държавата по произход получената информация и направените констатации, които са от значение за оценката на риска на инвестиционния посредник или за стабилността на финансовата система на Република България.

(3) При изготвяне на плана за надзорни проверки комисията взема предвид информацията и констатациите, получени от компетентния орган на приемащата държава членка в резултат на проверки на място в клон на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, включително във връзка със стабилността на финансовата система в приемащата държава членка.

Раздел III

Предоставяне на информация на Европейската комисия

Чл. 117. (1) (Доп. – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Комисията уведомява Европейската комисия и ЕОЦКП за възникнали съществени затруднения за инвестиционни посредници, за които Република България е държава членка по произход, при установяването им или при извършване на услугите и дейностите по чл. 5, ал. 2 и 3 в трета държава.

(2) По искане на Европейската комисия комисията ограничава или спира за срок до три месеца издаването на разрешения за извършване на дейност на територията на Република България от инвестиционен посредник от трета държава, както и производствата във връзка с придобиването на участие от предприятие майка, което се регулира от законодателството на тази трета държава. По решение на Съвета на Европейския съюз този срок може да бъде удължен.

(3) Алинея 2 не се прилага по отношение на дъщерно дружество на инвестиционен посредник, получил разрешение за извършване на дейност в рамките на Европейския съюз, или дъщерно дружество на такова дъщерно дружество.

(4) По искане на Европейската комисия в случаите, когато трета държава не осигурява на инвестиционни посредници от държава членка извършване на дейност при пазарни условия, равностойни на тези, които правото на Европейската общност гарантира на инвестиционните посредници от тази трета държава, или когато трета държава не предоставя режим на национално третиране при извършване на дейност на нейна територия от инвестиционни посредници от държава членка, комисията я уведомява за всяко подадено:

1. заявление за издаване на лиценз на инвестиционен посредник, който се явява пряко или непряко дъщерно дружество на предприятие майка, което се регулира от законодателството на тази трета държава;

2. уведомление от предприятие майка, което се регулира от законодателството на тази трета държава и възнамерява да придобие участие в инвестиционен посредник, за който Република България е държава членка по произход, в резултат на което инвестиционният посредник става дъщерно дружество на това предприятие майка.

(5) Уведомяването по ал. 4 се преустановява след постигане на споразумение между Европейския съюз и третата държава за предоставяне от третата държава на условия за извършване на дейността на инвестиционните посредници от Европейската общност, равностойни на условията, които правото на Европейската общност гарантира на инвестиционните посредници от тази трета държава за предоставяне на режим на национално третиране, или след изтичане на срока по ал. 2.

Раздел IV

Разкриване на информация от комисията във връзка с изискванията за капиталова адекватност и ликвидност

(Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.)

Чл. 117а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Комисията оповестява следната информация:

1. разпоредбите на законите, подзаконовите нормативни актове, административните правила и общите указания, приети в Република България в областта на пруденциалното регулиране на инвестиционните посредници;

2. начина на прилагане на правото на избор и правото на преценка, предоставени от правото на Европейския съюз, приложимо спрямо инвестиционните посредници;

3. общите критерии и методики, които комисията използва при прегледа и оценката във връзка с изискванията за капиталова адекватност и ликвидност;

4. обобщени статистически данни по основни аспекти от прилагането на пруденциалната рамка на инвестиционните посредници в Република Бълга-

рия, както и броя и вида надзорни мерки, предприети във връзка с прилагане на изискванията за капиталова адекватност и ликвидност, както и наложените административни наказания.

(2) Информацията по ал. 1 се оповестява така, че да се осигури възможност за сравнение на подходите, възприети от комисията и от другите компетентни органи на държавите членки. Информацията се актуализира редовно и се оповестява по начин и във форма, съгласувани с ЕБО.

Чл. 117б. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) За целите на част пета от Регламент (ЕС) № 575/2013 комисията публикува следната информация:

1. приетите общи критерии и методики за преглед на спазването на чл. 405–409 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

2. обобщено описание на резултатите от надзорния преглед и описание на наложените мерки в случай на неспазване на чл. 405–409 от Регламент (ЕС) № 575/2013, констатирани на годишна основа.

(2) В случай че комисията освободи от прилагането на чл. 6, ал. 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 инвестиционен посредник съгласно чл. 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, комисията публикува следната информация:

1. критериите, прилагани от комисията, за да определи, че няма или не се предвиждат съществени практически или правни пречки за бърз трансфер на собствен капитал или за изплащане на задължения;

2. броя на инвестиционните посредници, които се ползват от освобождаването съгласно чл. 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, и броя на тези от тях, които имат дъщерни предприятия в трета държава;

3. обобщена информация за:

а) размера на собствения капитал на консолидирана основа на инвестиционния посредник, който се ползва от освобождаването по чл. 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който се държи в дъщерни предприятия в трета държава;

б) процента от общия собствен капитал на консолидирана основа на инвестиционните посредници, които се ползват от освобождаването съгласно чл. 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който представлява собственият капитал, държан в дъщерни предприятия в трета държава;

в) процента от общия собствен капитал, изискван по чл. 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на консолидирана основа на инвестиционни посредници майки, които се ползват от освобождаването по чл. 6, ал. 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 7, ал. 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който представлява собственият капитал, държан в дъщерни предприятия в трета държава.

(3) В случай че комисията освободи от прилагането на чл. 6, ал. 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 инвестиционен посредник съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, тя публикува:

1. критериите, прилагани от комисията, за да определи, че няма или не се предвиждат съществени практически или правни пречки за бърз трансфер на собствен капитал или за изплащане на задължения;

2. броя на инвестиционните посредници, които са освободени от прилагането на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и броя на тези инвестиционни посредници майки, които имат дъщерни предприятия в трета държава;

3. обобщена информация за:

а) размера на собствения капитал на инвестиционните посредници, които са освободени от прилагането на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който се държи в дъщерни предприятия в трета държава;

б) процента от общия размер на собствения капитал на инвестиционните посредници, които са освободени от прилагането на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който представлява собственият капитал, държан в дъщерни предприятия в трета държава;

в) процента на минималните капиталови изисквания по чл. 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013 за инвестиционните посредници, които са освободени от прилагането на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който представлява собственият капитал, държан в дъщерни предприятия в трета държава.

Част четвърта

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ И АДМИНИСТРАТИВНОКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

Глава седма

ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

Чл. 118. (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато установи, че инвестиционен посредник или регулиран пазар, негови служители, член на управителен или на контролен орган на инвестиционния посредник, лица, които по договор изпълняват ръководни функции, лица, които сключват сделки за сметка на инвестиционния посредник, както и лица, притежаващи квалифицирано участие, са извършили или извършват дейност в нарушение на този закон, на Регламент (ЕС) № 575/2013, на актовете по прилагането им, на правилника или други одобрени от заместник-председателя вътрешни актове на регулираните пазари на финансови инструменти, на решения на комисията или на заместник-председателя, както и когато се възпрепятства упражняването на контролна дейност от комисията или от заместник-председателя или са застрашени инте-

ресите на инвеститорите, комисията, съответно заместник-председателят може да:

1. ги задължи да предприемат конкретни мерки, необходими за предотвратяване и отстраняване на нарушенията, на вредните последици от тях или на опасността за интересите на инвеститорите, в определен от нея срок;

2. свика при определен дневен ред общо събрание и/или да насрочи заседание на управителните или на контролните органи на контролираните лица за вземане на решения за мерките, които трябва да бъдат предприети;

3. информира обществеността за дейност, която застрашава интересите на инвеститорите;

4. спре търговията с определени финансови инструменти;

5. разпорежи писмено на поднадзорно лице да освободи едно или повече лица, оправомощени да управляват и представляват съответното лице, и да отнеме управителните и представителните му права до освобождаването му;

6. назначи квестори в случаите, предвидени в този закон;

7. назначи регистриран одитор, който да извърши финансова или друга проверка на поднадзорно лице съгласно изисквания, определени от заместник-председателя;

8. поиска налагане на заповед за спиране на имуществото;

9. отстрани от търговия на регулиран пазар или от друга система за търговия финансови инструменти;

10. наложи временна забрана за изпълнение на функциите на член на управителен или контролен орган или на друго лице, оправомощено да управлява и да представлява инвестиционния посредник;

11. задължи инвестиционен посредник да притежава собствен капитал, надвишаващ изискванията, установени с наредбата по чл. 8а, ал. 3 и в Регламент (ЕС) № 575/2013, във връзка с рисковете или елементи от тях, които не попадат в обхвата на чл. 1 от същия регламент;

12. задължи инвестиционния посредник да промени вътрешните си правила и процедури;

13. задължи инвестиционния посредник да представи план за привеждане на дейността в съответствие с нормативните изисквания, съдържащ срок за изпълнението му, който се изпълнява от инвестиционния посредник след одобрението му от заместник-председателя;

14. задължи инвестиционния посредник да прилага специална политика за провизиране или третиране на активите чрез капиталовите изисквания;

15. ограничи дейността на инвестиционен посредник, като му забрани да извършва определени сделки, услуги, дейности и/или операции;

16. забрани извършването на дейност от инвестиционен посредник чрез клон или при свободно предоставяне на услуги и да задължи инвестиционния посредник да представи в комисията план за уреждане на отношенията с клиентите си, както и доказателства за уреждането на тези отношения;

17. разпореда на инвестиционния посредник да предприеме действия по намаляване на риска, който е присъщ на дейността му, продуктите и системите на инвестиционния посредник;

18. разпореда ограничаване на оперативните разходи на инвестиционния посредник, включително на променливите възнаграждения като процент от общите нетни приходи, когато това е несъвместимо с поддържането на достатъчен собствен капитал, и/или да забрани изплащането им;

19. разпореда на инвестиционния посредник да използва нетната си печалба за увеличаване на собствения капитал или да му забрани:

а) плащането на дивиденди или разпределянето на капитал под друга форма, или

б) плащането на лихва на акционерите или държателите на инструменти на допълнителния капитал от първи ред, като спазването на тази забрана не представлява неизпълнение от страна на инвестиционния посредник по инструментите;

20. изиска от инвестиционния посредник допълнително или по-често предоставяне на информация, включително относно капиталовата адекватност и ликвидността;

21. прилага по отношение на инвестиционния посредник специални изисквания за ликвидност, включително ограничения върху падежните несъответствия между активите и пасивите;

22. изиска публично оповестяване на допълнителна информация от инвестиционния посредник.

(2) Когато се установи, че инвестиционен посредник извършва сделки или операции в нарушение на Закона за мерките срещу изпирането на пари и на актовете по прилагането му, комисията, съответно заместник-председателят могат да приложат мярка по ал. 1. Комисията, съответно заместник-председателят уведомява Държавна агенция „Национална сигурност“ за откриване на производството по прилагане на принудителната административна мярка.

(3) Заместник-председателят прилага допълнителното капиталово изискване по ал. 1, т. 11, ако:

1. инвестиционният посредник не отговаря на изискванията по чл. 8а, ал. 1, чл. 24, ал. 1, т. 11 и ал. 4 и чл. 25а от този закон или чл. 393 от Регламент (ЕС) № 575/2013;

2. рисковете или елементи от тях не са покрити от изискванията за собствен капитал съгласно този закон, актовете по прилагането му или Регламент (ЕС) № 575/2013;

3. в резултат на самостоятелното прилагане на други мерки не се очаква в определения за изпълнението на тези мерки срок инвестиционният посредник да подобри правилата, процедурите, механизмите и стратегиите си;

4. надзорният преглед разкрива, че неспазването на изискванията за прилагане на съответния подход има вероятност да доведе до неспазване на прило-

жимите изисквания за собствен капитал съгласно този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им;

5. въз основа на събрани доказателства може обосновано да се предположи, че инвестиционният посредник подценява рисковете, независимо че спазва приложимите изисквания на този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им;

6. инвестиционният посредник е уведомил комисията, че резултатите от стрес теста по чл. 377, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съществено надвишават капиталовото изискване за портфейла му за корелационно търгуване.

(4) Определянето на допълнителното капиталово изискване по ал. 1, т. 11 се извършва въз основа на извършения надзорен преглед и оценка, като се вземат предвид:

1. количествените и качествените аспекти на процеса на оценяване, прилаган от инвестиционния посредник;

2. правилата, процесите и мерките по чл. 24, прилагани от инвестиционния посредник;

3. резултатите от прегледа и оценката, извършени във връзка с изискванията за капиталова адекватност и ликвидност;

4. оценката на системния риск.

(5) В случаите по ал. 1, т. 16, когато е наложена постоянна забрана за извършване на дейност от клон на инвестиционен посредник, съответният орган на инвестиционния посредник взема решение за прекратяване дейността на клона, за уреждане на отношенията с клиентите и за заличаването му от съответния търговски регистър.

(6) Комисията, съответно заместник-председателят може да приложи мерките по ал. 1 и когато въз основа на събраните доказателства може обосновано да предположи, че инвестиционният посредник в следващите 12 месеца ще наруши разпоредби на този закон, на Регламент (ЕС) № 575/2013 или на актовете по прилагането им.

(7) Когато установи, че инвестиционни посредници със сходен риск профил са или могат да бъдат изложени на сходни рискове, или създават сходни рискове за финансовата система, комисията, съответно заместник-председателят може да извърши спрямо тях надзорния преглед и надзорната оценка и да приложи подходящите надзорни мерки по сходен или идентичен начин. В тези случаи комисията уведомява ЕБО.

(8) В случаите по ал. 1 и 2 заместник-председателят може да разпреди публикуване на информация за физическото лице, поради чието действие или бездействие е извършено нарушението, за инвестиционния посредник, извършил нарушението, както и за вида на нарушението.

(9) По искане на комисията, съответно на заместник-председателя Агенцията по вписванията вписва обстоятелствата, съответно обявява актовете по ал. 1–8 в търговския регистър.

(10) За предотвратяване и преустановяване на нарушение на Регламент (ЕС) № 1031/2010 от лицата, получили разрешение по чл. 7, ал. 3, както и при възпрепятстване на контролната дейност на комисията или на заместник-председателя комисията, съответно заместник-председателят предприема действията по ал. 1 и 9.

(11) Комисията или заместник-председателят могат да предприемат действията по ал. 1, 6, 7, 8, 9 и 10 и при нарушаване разпоредбите на актовете по прилагането на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на Директива 2013/36/ЕС.

(12) Разпоредбите на този член се прилагат и за финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, по отношение на които съгласно приложимото законодателство комисията упражнява надзор.

Чл. 118а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Когато установи, че банка извършва дейността си в нарушение на този закон и на актовете по прилагането му, заместник-председателят може да приложи мерките по чл. 118, ал. 1, т. 1 и да предложи на Българската народна банка прилагането на мерките по чл. 103, ал. 2 от Закона за кредитните институции. Българската народна банка е длъжна да уведоми заместник-председателя за решението си в едномесечен срок от получаване на предложението на заместник-председателя.

(2) Заместник-председателят може да предложи на Българската народна банка да отнеме лиценза на банка само ако съответното лице системно нарушава разпоредбите на този закон и на актовете по прилагането му.

Чл. 119. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Производството по прилагане на принудителните административни мерки започва по инициатива на заместник-председателя, а в случаите по чл. 118, ал. 1, т. 5, 6, 10, 15 и 16 – по инициатива на комисията.

(2) Уведомяванията и съобщаванията в производството по ал. 1 могат да се извършват и с препоръчано писмо с обратна разписка, с телеграма, по телефона, телекса или факса. Уведомяванията и съобщаванията с препоръчано писмо с обратна разписка или с телеграма се удостоверяват с известие за доставянето им, по телефона – писмено от длъжностното лице, което ги е извършило, а по телекса или факса – с писмено потвърждение за изпратено съобщение.

(3) Ако уведомяванията и съобщаванията в производството по ал. 1 не бъдат приети на посочените от лицата или вписани в съответния регистър по чл. 30, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор адрес, телефон, телекс или факс, те се смятат за извършени с поставянето им на специално определено за целта място в сградата на комисията. Това обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на заместник-председателя.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Принудителните административни мерки по чл. 118, ал. 1, т. 1–4, 7–9, 11–14, 17–22 и чл. 118а, ал. 1 се прилагат с писмено мотивирано решение на заместник-председателя, а принудителните административни мерки по чл. 118, ал. 1, т. 5, 6, 10, 15 и 16 – с писмено мотивирано решение на комисията, което се съобщава на заинтересованото лице в 7-дневен срок от постановяването му.

Чл. 120. Решението за прилагане на принудителна административна мярка подлежи на незабавно изпълнение, независимо дали е обжалвано.

Чл. 121. Доколкото в тази глава не са предвидени особени правила, прилагат се разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава осма

КВЕСТОР

Чл. 122. (1) Комисията може да назначи един или няколко квестори:

1. на регулиран пазар – в случая по чл. 84, ал. 2;

2. на инвестиционен посредник:

а) (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) с вземането на решение за налагане на мярка по чл. 118, ал. 1, т. 1, 5, 10, 13, 15 или 16 – за срок до три месеца, или

б) (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) при отнемане на лиценза за извършване на дейност – до назначаването по искане на комисията на ликвидатор от Агенцията по вписванията, съответно на синдик от съда.

(2) Ако с изтичането на тримесечния срок по ал. 1, т. 2, буква „а“ не бъде отнет лицензът за извършване на дейност на инвестиционния посредник, правомощията на квестора се прекратяват и правата на органите на дружеството се възстановяват.

(3) Комисията може по всяко време да прекрати правомощията на квестора и да назначи друг на неговото място. Актът не подлежи на обжалване.

Чл. 123. (1) Квесторът е физическо лице.

(2) Квесторът трябва да отговаря на изискванията по чл. 11, ал. 2, т. 1–4, 6–10 и да не:

1. е съпруг, роднина по права или по съребрена линия до шеста степен или по сватовство до трета степен на член на управителен орган на лицето по чл. 122, ал. 1, чиито правомощия са преустановени с акта на назначаване на квестора;

2. се намира с лицето по чл. 122, ал. 1 или с негов дължник в отношения, които пораждат основателно съмнение в неговото безпристрастие.

(3) Квесторът декларира писмено пред комисията обстоятелствата по ал. 2. Той е длъжен да уведоми незабавно комисията за промяна в тези обстоятелства.

(4) (Нова – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20 декември 2013 г.) Ограничението по ал. 2 във връзка с чл. 11, ал. 2, т. 3 не се прилага за:

1. член на управителен или контролен орган на банка, в която Българската народна банка е придобила след 1 октомври 1995 г. над 50 на сто от акциите с право на глас, ако лицето е избрано от компетентния орган след придобиването от Българската народна банка на дялово участие в такъв размер, не е било преди това член на неин управителен или контролен орган и е освободено от отговорност от общото събрание на акционерите на банката;

2. член на управителен или контролен орган на банка, в която „Банкова консолидационна компания“ – АД, е притежавала над 50 на сто от акциите с право на глас, ако лицето е избрано след 1 януари 1994 г. по предложение на „Банкова консолидационна компания“ – АД, не е било преди това член на управителен или контролен орган на банката и е освободено от отговорност от общото събрание на акционерите ѝ.

Чл. 124. (1) След издаване на акта за назначаване на квестор комисията го връчва незабавно на лицето по чл. 122, ал. 1 и публикува съобщение най-малко в един централен ежедневник.

(2) С назначаването на квестор всички правомощия на надзорния и на управителния съвет, съответно на съвета на директорите на лицето по чл. 122, ал. 1, се преустановяват и се упражняват от квестора, доколкото в акта на назначаването му не са предвидени ограничения. Квесторът взема всички необходими мерки за защита на интересите на инвеститорите.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20 декември 2013 г.) След назначаването на квестора общото събрание на акционерите може да се свиква само от квестора и да взема решение по обявения от него дневен ред. Квесторът може да спре изпълнението на решения, взети от общото събрание или от управителните органи на инвестиционния посредник, включително такива, свързани с разпределение на дивиденди или друга форма на капитал и възнаграждения.

(4) Действия и сделки, извършени от трети лица от името и за сметка на лицето по чл. 122, ал. 1 без предварително упълномощаване от квестора, са нищожни.

(5) Ако са назначени двама или повече квестори, те вземат решения с единодушие и упражняват правомощията си съвместно, освен ако комисията реши друго.

(6) Комисията може да издава задължителни предписания на квесторите във връзка с дейността им.

(7) Квесторът се отчита за дейността си само пред комисията и при поискване ѝ представя незабавно отчет за дейността си.

Чл. 125. (1) Квесторът има неограничен достъп до и контрол върху помещенията на лицето по чл. 122, ал. 1, счетоводната и друга документация и до неговото имущество.

(2) По искане на квестора прокуратурата и органите на Министерството на вътрешните работи са длъжни да оказват съдействие за упражняване на правомощията му по ал. 1.

Чл. 126. (1) Квесторът упражнява правомощията си с грижата на добър стопанин. Той носи отговорност само за вреди, причинени от него умишлено или при груба небрежност.

(2) Всички служители на лицето по чл. 122, ал. 1 са длъжни да съдействат на квестора при осъществяване на неговите правомощия.

(3) За своята работа квесторът получава за сметка на лицето по чл. 122, ал. 1 възнаграждение, определено от комисията.

Глава девета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ

Чл. 127. (1) Който извърши или допусне извършването на нарушение на:

1. (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) член 24г, ал. 2, чл. 28, ал. 1–5, чл. 33, ал. 1 и 5, чл. 34, ал. 4, чл. 36, ал. 2–4, чл. 37, ал. 2, 3, 6 и 8, чл. 39, ал. 2, чл. 44, ал. 1–3, чл. 45, ал. 2, 3 и 4, чл. 85, ал. 5 или на актовете по прилагането на закона, се наказва с глоба в размер от 500 до 2000 лв.;

2. (изм. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) член 7, ал. 2, чл. 18, ал. 1, чл. 23, ал. 3, чл. 24в, ал. 1, чл. 25, ал. 6, чл. 25а, чл. 26, чл. 26а, чл. 30, ал. 2, 3, 4, 6 и 7, чл. 35, ал. 3, чл. 38, ал. 1, 4, 5 и 6, чл. 38а, чл. 39, ал. 1, чл. 42, ал. 1 и 2, чл. 46, ал. 1, чл. 47, ал. 1 и 2, чл. 48, ал. 2, чл. 51, ал. 1, 2 и 3, чл. 52, чл. 53, ал. 1 и 3, чл. 54, ал. 1 и 2, чл. 55, ал. 1, чл. 57, ал. 2, чл. 69, ал. 4 и 5, чл. 83, ал. 2, чл. 85, ал. 6 и 7, чл. 86, ал. 3 във връзка с чл. 35, ал. 3, чл. 89, ал. 2 и чл. 91, ал. 2, изречение първо, се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв.;

3. (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) член 7, ал. 1, чл. 10, ал. 1 и 2, чл. 11, ал. 7, чл. 11а, чл. 22, ал. 1 и 4, чл. 24, ал. 1, 2 и 5, чл. 24а и чл. 24б, чл. 27, ал. 2, 3 и 4, чл. 29, чл. 30, ал. 5, чл. 32, ал. 6, чл. 34, ал. 1, 2, 3, 5 и 7, чл. 35, ал. 1 и 5, чл. 40, ал. 1 и 2, чл. 60, ал. 1, 5 и 6, чл. 61, ал. 1, 4 и 5, чл. 86, ал. 3 във връзка с чл. 35, ал. 1 и 5, чл. 90, ал. 2, чл. 94, ал. 3, чл. 97, ал. 3, чл. 98, ал. 1, чл. 99, ал. 1, се наказва с глоба в размер от 2000 до 5000 лв.;

4. (изм. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) член 21, ал. 1 и 2, чл. 22, ал. 2, чл. 25, ал. 1, чл. 26г, ал. 6, чл. 30, ал. 1, чл. 33, ал. 2 и 6, чл. 75, ал. 3, чл. 85, ал. 1, чл. 88, ал. 2 и 3, чл. 100, ал. 2 и чл. 101, ал. 2, се наказва с глоба в размер от 5000 до 10 000 лв.;

5. (нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 236/2012 г. на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпъл-

нение (ОВ, L 86/1 от 24 март 2012 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 236/2012“, се наказва с глоба от 2000 до 10 000 лв.;

6. (нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г., доп. – ДВ, бр. 109 от 2013 г., в сила от 20 декември 2013 г.) член 5, параграф 1, чл. 7, параграф 1, чл. 8, чл. 9 и чл. 15 от Регламент (ЕС) № 236/2012 и дял втори от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (ОВ, L 201/1 от 27 юли 2012 г.), се наказва с глоба от 5000 до 20 000 лв.;

7. (нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 236/2012, се наказва с глоба от 5000 до 50 000 лв.;

8. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) член 28, чл. 99, параграф 1, чл. 101, 394, 395, 405, 412, 415, 430, 431 и 451 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г. и актовете по прилагането му се наказва с глоба от 1000 до 5 000 000 лв.;

(2) В случай на повторно нарушение по ал. 1 виновното лице се наказва с глоба в размер, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 – от 1000 до 4000 лв.;

2. за нарушения по ал. 1, т. 2 – от 2000 до 6000 лв.;

3. за нарушения по ал. 1, т. 3 – от 5000 до 10 000 лв.;

4. за нарушения по ал. 1, т. 4 – от 10 000 до 20 000 лв.;

5. (нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) за нарушения по ал. 1, т. 5 – от 5000 до 20 000 лв.;

6. (нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) за нарушения по ал. 1, т. 6 – от 10 000 до 40 000 лв.;

7. (нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) за нарушения по ал. 1, т. 7 – от 10 000 до 100 000 лв.;

8. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) за нарушения по ал. 1, т. 8 – от 2000 до 10 000 000 лв.

(3) Който извършва или допусне извършването на инвестиционни услуги по занятие, без да е получил лиценз при условията и по реда на този закон, се наказва с глоба от 5000 до 50 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(4) Който извърши или допусне извършване на нарушение на чл. 6, ал. 1, чл. 23, ал. 1, чл. 35, ал. 2 и 4, чл. 86, ал. 3 във връзка с чл. 35, ал. 2 и 4, се наказва с глоба в размер от 20 000 до 50 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) В случай на несъобразяване с приложена принудителна административна мярка по:

1. (изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) член 118, ал. 1, т. 1–9 – извършителите и допустителите се наказват с глоба в размер от 5000 до 20 000 лв.;

2. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) член 118, ал. 1, т. 10–22 – извършителите и допустителите се наказват с глоба от 2000 до 10 000 000 лв.;

3. (предишна т. 2 – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) член 18, чл. 19, чл. 20 и чл. 23 от Регламент (ЕС) № 236/2012 – извършителите и допустителите се наказват с глоба в размер от 10 000 до 100 000 лв.

(6) В случаите по ал. 3 и 5 се наказват и подбудителите, помагачите и укривателите, като се вземат предвид характерът и степента на тяхното участие.

(7) За нарушения по ал. 1–5 на юридически лица и еднолични търговци се налага имуществена санкция в размери, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 – от 1000 до 2000 лв., а при повторно нарушение – от 2000 до 6000 лв.;

2. за нарушения по ал. 1, т. 2 – от 2000 до 6000 лв., а при повторно нарушение – от 5000 до 10 000 лв.;

3. за нарушения по ал. 1, т. 3 – от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение – от 10 000 до 20 000 лв.;

4. за нарушения по ал. 1, т. 4 – от 10 000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение – от 20 000 до 50 000 лв.;

5. (нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) за нарушение по ал. 1, т. 5 – от 5000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение – от 10 000 до 40 000 лв.;

6. (нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) за нарушения по ал. 1, т. 6 – от 10 000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение – от 20 000 до 80 000 лв.;

7. (нова – ДВ, бр. 103 от 2012 г.) за нарушения на ал. 1, т. 7 – от 10 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение – от 20 000 до 200 000 лв.;

8. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) за нарушения по ал. 1, т. 8 – от 5000 лв. до 5 на сто от стойността на общите годишни нетни приходи от дейността, като при изчисляването се вземат предвид и brutните приходи от лихвени и други подобни плащания, приходи от акции и други променливи или фиксирани плащания по ценни книжа, както и комисиони и такси по чл. 316 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г. за предходната финансова година, но не по-малко от 5000 лв.; при повторно нарушение – от 10 000 лв. до 10 на сто от стойността на общите годишни нетни приходи от дейността съгласно изречение първо, но не по-малко от 10 000 лв.; когато лицето е дъщерно дружество, съответният брутен приход е brutният приход от консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година;

9. (предишна т. 5 – ДВ, бр. 103 от 2012 г.; предишна т. 8 – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) за нарушения по ал. 3 и 4 – от 50 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение – от 100 000 до 200 000 лв.;

10. (предишна т. 6, изм. – ДВ, бр. 103 от 2012 г.; предишна т. 9, изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) за нарушения по ал. 5, т. 1 – от 10 000 до 50 000 лв., а за нарушения на ал. 5, т. 3 – от 20 000 до 200 000 лв.

11. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) за нарушения по ал. 5, т. 2 – от 5000 лв. до 5 на сто от стойността на общите годишни нетни приходи от дейността, като при изчисляването се вземат предвид и brutните приходи от лихвени и други подобни плащания, приходи от акции и други променливи или фиксирани пла-

щания по ценни книжа, както и комисиони и такси по чл. 316 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г. за предходната финансова година, но не по-малко от 5000 лв.; при повторно нарушение – от 10 000 лв. до 10 на сто от стойността на общите годишни нетни приходи от дейността съгласно изречение първо, но не по-малко от 10 000 лв.; когато лицето е дъщерно дружество, съответният брутен приход е брутният приход от консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година.

(8) Доходите, придобити от неправомерно извършваната дейност, се отнемат в полза на държавата в степента, в която не могат да бъдат възстановени на увредените лица.

(9) (Нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Когато стойността на придобитото или стойността на предотвратените загуби в резултат на нарушението по ал. 1, т. 8 може да бъде определена, на физическото лице се налага глоба до двойния размер на тази стойност, но не по-малко от 1000 лв., а при повторно нарушение – не по-малко от 2000 лв., съответно на юридическото лице се налага имуществена санкция до двойния размер на тази стойност, но не по-малко от 5000 лв., а при повторно нарушение – не по-малко от 10 000 лв.

Чл. 127а. (Нов – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) (1) Представител, служител или лице от състава на управителните органи на лице, получило разрешение по чл. 7, ал. 3, който извърши или допусне да бъде извършено нарушение на чл. 13, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1031/2010, се наказва с глоба в размер от 1000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение глобата е в размер от 2000 до 20 000 лв.

(2) В случаите по ал. 1 на юридическите лица по ал. 1 се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение санкцията е от 20 000 до 200 000 лв.

Чл. 128. (1) (Доп. – ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11 март 2014 г.) Актовете за установяване на нарушения по чл. 127 и 127а се съставят от оправомощени от заместник-председателя длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от заместник-председателя.

(2) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 129. (Изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) (1) Комисията оповестява на интернет страницата си всяко влязло в ила наказателно постановление, с което е наложено наказание за нарушаване на разпоредбите на този закон, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им, включително вида и естеството на нарушението, самоличността на физическото лице или данни за юридическо лице, на което е наложено наказанието.

(2) Комисията публикува информацията по ал. 1, без да разкрива самоличността/индивидуализиращи данни за нарушителите, когато:

1. наказанието е наложено на физическо лице и публикуването на лични данни за лицето може да причини вреди, несъответстващи на извършеното нарушение;

2. публикуването на информацията би застрашило сериозно стабилността на финансовите пазари или е образувано наказателно производство;

3. публикуването на информацията може да причини на съответния инвестиционен посредник или на физическото лице вреди, несъразмерни на извършеното нарушение.

(3) Когато обстоятелствата по ал. 2 могат да отпаднат в кратък срок след налагане на наказанието, публикуването може да бъде отложено за този срок.

(4) Комисията създава условия информацията по ал. 1–3 да остане публикувана на интернет страницата ѝ за период не по-малък от 5 години при спазване на Закона за защита на личните данни.

(5) Когато комисията оповести приложена мярка или наложено наказание, едновременно с това уведомява и ЕОЦКП.

(6) Комисията предоставя ежегодно обобщена информация на ЕОЦКП относно приложените мерки или наложените наказания за нарушение на разпоредбите на този закон и на актовете по прилагането му.

(7) Комисията информира ЕБО за всички наложени административни наказания по чл. 127, ал. 1, т. 8, ал. 2, т. 8, ал. 5, т. 2 и ал. 7, т. 8 и 11, включително за всяко обжалване по тях и резултатите от него.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на закона:

1. „Ценни книжа“ са прехвърлими права, регистрирани по сметки в Централния депозитар, а за държавните ценни книжа – регистрирани по сметки в Българската народна банка или в поддепозитар на държавни ценни книжа, или в чуждестранни институции, извършващи такива дейности (безналични ценни книжа), или документи, материализиращи прехвърлими права (налични ценни книжа), които могат да бъдат търгувани на капиталовия пазар, с изключение на платежните инструменти, като:

а) акции в дружества и други ценни книжа, еквивалентни на акции в капиталови дружества, персонални дружества и други юридически лица, както и депозитарни разписки за акции;

б) облигации и други дългови ценни книжа, включително депозитарни разписки за такива ценни книжа;

в) други ценни книжа, които дават право за придобиване или продажба на такива ценни книжа или които водят до парично плащане, определено посредством ценни книжа, валутни курсове, лихвени проценти или доходност, стоки или други индекси или показатели.

2. „Инвестиционна консултация“ е предоставяне на лична препоръка на клиент по негово искане или по инициатива на инвестиционния посредник във

връзка с една или повече сделки, свързани с финансови инструменти. Препоръката е лична, ако се предоставя на лице в качеството му на инвеститор или потенциален инвеститор, съответно на агент на инвеститор или потенциален инвеститор. Препоръката не е лична, когато се предоставя изключително чрез дистрибуторски канали по смисъла на Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти или на обществеността.

Личната препоръка трябва да бъде подходяща за лицето, на което се предоставя, или да бъде изготвена при отчитане на обстоятелствата, имащи отношение към знанията, уменията и опита на лицето в областта на инвестирането във финансови инструменти. Личната препоръка представлява препоръка за предприемане на едно от следните действия:

а) покупка, продажба, записване, замяна, обратно изкупуване, държане или поемане на определени финансови инструменти;

б) да се упражни или да не се упражни право по определени финансови инструменти за покупка, продажба, записване, замяна или обратното им изкупуване.

3. „Изпълнение на нареждания за сметка на клиенти“ е извършване на действия, насочени към сключването на сделки за покупка или продажба на един или повече видове финансови инструменти от името и за сметка на клиент.

4. „Търгуване за собствена сметка“ е извършване на търговия със собствени средства, водеща до сключването на сделка с един или повече видове финансови инструменти.

5. „Систематичен участник“ е инвестиционен посредник, който на организирана, периодична и систематична основа търгува за собствена сметка с финансови инструменти, като изпълнява клиентски нареждания извън регулирания пазар или многостранната система за търговия.

6. „Маркет-мейкър“ е лице, което присъства трайно на финансовите пазари с цел да търгува за собствена сметка чрез закупуване и продажба на финансови инструменти срещу свои собствени средства по определени от него цени.

7. „Управление на портфейли“ е управление на инвестиционни портфейли, по възлагане от клиенти, което се извършва по преценка на инвестиционния посредник за всеки отделен клиент и инвестиционните портфейли, които включват един или повече финансови инструменти.

8. „Клиент“ е физическо или юридическо лице, което се ползва от инвестиционни и/или допълнителни услуги, предоставяни от инвестиционния посредник.

9. „Професионален клиент“ е клиент, който притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането, и който отговаря на критериите съгласно приложението.

10. „Непрофесионален клиент“ е клиент, който не отговаря на изискванията за професионален клиент.

11. „Пазарен оператор“ е едно или повече лица, които управляват и/или организират дейността на регулиран пазар. Пазарният оператор може да бъде самият регулиран пазар.

12. „Лимитирано нареждане“ е нареждане за покупка или продажба на финансови инструменти в определен обем и по определена или по-добра от нея цена.

13. „Инструменти на паричния пазар“ са инструменти, които обичайно се търгуват на паричния пазар, като краткосрочни държавни ценни книжа (съкровищни бонове), депозитни сертификати и търговски ценни книжа, с изключение на платежните инструменти.

14. „Държава членка по произход“ е:

а) за инвестиционен посредник, който:
аа) е физическо лице – държавата членка, в която се намира главното му управление;

бб) е юридическо лице – държавата членка, където се намира адресът му на управление, вписан е в търговския регистър или в друг аналогичен регистър;

вв) съгласно националното си законодателство няма вписан адрес на управление – държавата членка, в която се намира главното му управление;

б) е регулиран пазар – държавата членка, в която е регистриран (вписан) регулираният пазар, а когато съгласно националното законодателство на регулирания пазар той няма вписан адрес на управление, това е държавата членка, в която се намира главното му управление.

15. „Приемаща държава членка“ е държава членка, различна от държавата членка по произход, в която инвестиционният посредник има клон или предоставя инвестиционни услуги и/или извършва инвестиционни дейности, съответно в която регулираният пазар осъществява дейност, като осигурява улеснен достъп до търговия чрез неговата система за неговите дистанционни членове или за участниците, които са регистрирани в същата държава членка.

16. „Компетентен орган“ е орган на държава членка, който изпълнява аналогични функции на тези по част трета, доколкото друго не е предвидено в този закон.

17. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Кредитна институция“ е понятие по смисъла на Закона за кредитните институции.

18. (изм. – ДВ, бр. 77 от 2011 г.) „Управляващо дружество на колективна инвестиционна схема“ е управляващо дружество по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, както и всяко управляващо дружество на колективна инвестиционна схема съгласно Директива 2009/65/ЕО.

18а. (нова – ДВ, бр. 70 от 2013 г.) „Лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд“ е лице по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.

19. „Многостранна система за търговия“ е многостранна система, организирана от инвестиционен посредник или пазарен оператор, която комбинира насрещни нареждания на трети лица за покупка и продажба на финансови инструменти в рамките на системата и въз основа на правила, които не дават възможност за преценка при комбиниране на насрещните нареждания, и когато това комбиниране води до сключването на сделка в съответствие с разпоредбите на глава трета, раздел IV.

20. „Клон“ на инвестиционен посредник е място на извършване на дейност, различно от главното управление, което е част от инвестиционния посредник, не е самостоятелно юридическо лице, чрез което инвестиционен посредник предоставя инвестиционни услуги и/или извършва инвестиционни дейности, както и допълнителни услуги, за които инвестиционният посредник е получил лиценз; всички места на извършване на дейност, установени в една и съща държава членка от инвестиционен посредник с управление на дейността в друга държава членка, се смятат за един клон.

21. (изм. – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) „Квалифицирано участие“ е пряко или непряко участие, което представлява 10 или над 10 на сто от капитала или от правата на глас в общото събрание, определени съгласно чл. 145 и 146 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, или което дава възможност за съществено влияние върху управлението на дружеството. При определяне размера на квалифицираното участие не се вземат предвид правата на глас или акциите, които инвестиционните посредници или кредитните институции държат в резултат на предоставяне на услугите по чл. 5, ал. 2, т. 6, при условие че тези права не се упражняват или по друг начин се използват, за да се повлияе върху управлението на инвестиционния посредник, както и при условие че тези права бъдат прехвърлени в срок една година от придобиването.

22. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Предприятие майка“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 15 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

23. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Дъщерно дружество“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 16 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

24. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Контрол“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 37 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

25. „Свързани лица“ са две или повече физически или юридически лица, свързани чрез:

а) участие, което представлява притежаване, пряко или чрез контрол, на 20 или повече от 20 на сто от правата на глас или от капитала на дружеството (предприятието);

б) упражняване на контрол от предприятието майка спрямо негово дъщерно дружество във всички случаи, посочени в Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати, или подобна връзка между физическо или юридическо лице и дружество; всяко дъщерно дружество на дъщерно дружество също се смята за дъщерно дружество на неговото предприятие майка, което е начело на групата от тези дъщерни дружества.

Когато две или повече физически или юридически лица са постоянно свързани с едно и също лице чрез отношения на контрол, ще се смятат за свързани лица.

26. „Депозитарна институция“ е:

а) относно парични средства – лице по чл. 34, ал. 3;

б) относно финансови инструменти – лице, което осъществява дейност по регистриране на финансови инструменти и по прехвърляния на такива инструменти чрез откриване и водене на сметки на техните емитенти и/или притежатели.

27. „Група“ е група от дружества, която се състои от:

а) предприятие майка и неговите дъщерни дружества; в групата се включват и дружествата, в които предприятието майка или дъщерните му дружества имат участия, или

б) дружества, които се управляват общо по силата на договор или учредителните им актове или устави, или

в) дружества, в които повече от половината от членовете на управителните или контролните им органи са едни и същи лица през съответната финансова година и до датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет.

28. „Държава членка“ е държава, която е членка на Европейския съюз, или друга държава от Европейското икономическо пространство.

29. „Приемлива насрещна страна“ е инвестиционен посредник, кредитна институция, застрахователно дружество, колективна инвестиционна схема, управляващо дружество, пенсионен фонд, пенсионноосигурително дружество, други финансови институции, лицата по чл. 4, ал. 1, т. 11 и 12, правителства на държави, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива субекти от трети държави, ако изрично са поискали да бъдат третираны като такива.

30. „Важни оперативни функции“ за дейността на инвестиционния посредник са:

а) тези функции, при които недостатък или грешка при тяхното извършване може съществено да засегне изпълнението на условията, при които инвестиционният посредник е получил лиценз, или изпълнението на другите изисквания на закона, или да повлияе на неговото финансово състояние, на стабилността и последователността при извършването на инвестиционни услуги и дейности от инвестиционния посредник;

б) независимо от ролята на останалите функции, следните функции няма да се смятат за важни и съществени за дейността на инвестиционния посредник за целите по буква „а“:

аа) предоставянето на съвети на инвестиционния посредник, както и извършването на други услуги, които не представляват инвестиционна дейност или услуга, извършвана от името на инвестиционния посредник, включително предоставянето на юридически съвети на инвестиционния посредник или обучение на служителите му;

бб) получаване на стандартизирани услуги, включително такива по предоставянето на пазарна ценова информация.

31. „Опция“ е деривативен финансов инструмент, който изразява правото за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата.

32. „Фючърс“ е деривативен финансов инструмент, който изразява правото и задължението за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена на определена дата.

33. „Договори за разлики“ са деривативен финансов инструмент, който изразява правото за получаване, съответно задължението за заплащане, на разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена.

34. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Финансов холдинг“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 20 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

35. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Финансов холдинг майка в държава членка“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 30 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

36. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Финансов холдинг майка от ЕС“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 31 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

37. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Финансов холдинг със смесена дейност“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 21 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

38. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Институция майка в държава членка“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 28 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

39. (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Институция“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

40. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Институция майка от Европейския съюз“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 29 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

41. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Консолидиращ надзорен орган“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 41 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

42. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 32 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

43. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз“ е финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 33 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

44. (предишна т. 40 – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Системно нарушение“ е налице, когато са извършени три или повече административни нарушения на закона или на актовете по прилагането му в срок до една година.

45. (предишна т. 41 – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Повторно“ е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

46. (предишна т. 42 – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Инцидентно предоставяне на инвестиционни услуги“ е предоставянето на инвестиционни услуги по-малко от три пъти годишно.

47. (нова – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г., предишна т. 43 – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Лица, действащи съгласувано“ са две или повече лица, които упражняват правата си на глас по акции въз основа на изрично съгласие помежду им, както и лицата, за които може обосновано да се предположи, че упражняват или ще упражняват по един и същ начин притежавани от тях права на глас поради характера на отношенията между тях, пазарното им поведение или сключените от тях договори.

48. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Системен риск“ е риск от смущения във финансовата система, който е в състояние да предизвика сериозни отрицателни последствия за финансовата система и реалната икономика.

49. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Висш ръководен персонал“ са физическите лица с изпълнителни функции, които представляват инвестиционния посредник и които са отговорни и се отчетат пред управителния или контролния орган на инвестиционния посредник за ежедневното управление на инвестиционния посредник.

50. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „На консолидирана основа“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 48 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

51. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Централни банки от ЕСЦБ“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 45 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

52. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Холдинг със смесена дейност“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 22 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

53. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Собствен капитал“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 118 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

54. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Дружество за спомагателни услуги“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 18 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

55. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Търговски портфейл“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 86 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

56. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) „Финансова институция“ е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 26 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

§ 2. (1) (изм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Този закон въвежда разпоредбите на:

1. Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета.

2. Директива 2006/73/ЕО на Комисията за прилагане на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива.

3. (отм. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.)

4. (нова – ДВ, бр. 24 от 2009 г., в сила от 31 март 2009 г.) Директива 2007/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 септември 2007 г. за изменение на Директива 92/49/ЕИО на Съвета и директиви 2002/83/ЕО, 2004/39/ЕО, 2005/68/ЕО и 2006/48/ЕО по отношение на процедурните правила и критериите за оценяване за предварителната оценка на придобиванията и увеличението на участия във финансовия сектор (ОВ, L 247/1 от 21 септември 2007 г.).

5. (нова – ДВ, бр. 21 от 2012 г.) Директива 2010/78/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за изменение на директиви 98/26/ЕО, 2002/87/ЕО, 2003/6/ЕО, 2003/41/ЕО, 2003/71/ЕО, 2004/39/ЕО, 2004/109/ЕО, 2005/60/ЕО, 2006/48/ЕО, 2006/49/ЕО и 2009/65/ЕО във връзка с правомощията на Европейския надзорен орган (Европейски банков орган), Европейския надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване) и Европейския надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари) (ОВ, L 331/120 от 15 декември 2010 г.).

6. (нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО.

(2) (Нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Комисията взема решение относно прилагането в надзорната си практика на насоки, приети от ЕБО съгласно чл. 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и при дадени предупреждения и препоръки от ЕССР съгласно чл. 16 от Регламент (ЕС) № 1092/2010 г. на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.).

(3) (Нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Надзорният преглед и оценките съгласно този закон и актовете по прилагането му, както и административните мерки и санкции се прилагат от комисията, съответно от заместник-председателя съобразно нивото на прилагане на разпоредбите на част първа, дял втори от Регламент (ЕС) № 575/2013. В случаите, когато комисията, съответно замест-

ник-председателят издаде одобрение за освобождаване от изискването за поддръжане на собствен капитал на консолидирана основа по чл. 15 от Регламент (ЕС) № 575/2013, чл. 10а се прилага спрямо инвестиционните посредници на индивидуална основа.

(4) (Нова – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Предвидените в чл. 142 и 363 от Регламент (ЕС) № 575/2013 одобрения и разрешения са издават от комисията по предложение на заместник-председателя.

§ 3. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) За кредитните институции, извършващи една или повече инвестиционни дейности и/или предлагащи една или повече инвестиционни услуги, съответно се прилагат чл. 4, ал. 2, чл. 6, ал. 2, чл. 12, чл. 24, ал. 1, т. 1–13 и 15, ал. 2 и 5, чл. 24а, ал. 1 и 2, чл. 24б, 24в, 24г, чл. 27–38, чл. 41, чл. 43–56, чл. 58, чл. 68, ал. 1, чл. 108–110 и чл. 112.

(2) За нарушение на разпоредбите по ал. 1 Комисията за финансов надзор налага съответните глоби и санкции, предвидени в чл. 127.

§ 3а. (Нов – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Инвестиционните посредници осъществяват дейността си при спазване на Регламент (ЕС) № 575/2013, Директива 2013/36/ЕС и на актовете по прилагането им.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 4. Инвестиционни посредници, които са установили търговски отношение със свои клиенти и са ги класифицирали като професионални клиенти въз основа на критерии и при спазване на изисквания, еквивалентни на предвидените в този закон, могат да продължат да третират тези клиенти като професионални, без да прилагат процедурата, предвидена в този закон. В тези случаи инвестиционните посредници са длъжни да уведомят професионалните си клиенти за изискванията, предвидени в този закон.

§ 5. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.) Минималният размер на застрахователната сума на задължителната застраховка по чл. 8, ал. 5, т. 2 се осъвременява на всеки 5 години, като стойността ѝ в евро се увеличава с процентното увеличение на Европейския индекс на потребителските цени, публикуван от Евростат, за периода от последното осъвременяване. Първото осъвременяване се извършва към 20 юли 2011 г. Резултатът се закръглява до цяло евро.

§ 6. Търговски системи, които отговарят на понятието за многостранна система за търговия и се оперират от лице, което е пазарен оператор, са длъжни да подадат заявление за издаване на разрешение за организиране на многостранна система за търговия в срок 18 месеца от влизането в сила на закона.

§ 7. В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 84, 86 и 105 от 2006 г., бр. 25 от 2007 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1:

а) в ал. 1 т. 1 и 2 се изменят така:

„1. публичното предлагане на ценни книжа, издаването и разпореждането с безналични ценни книжа, включително извън случаите на публично предлагане, както и ограниченията относно разпореждането с ценни книжа, издадени чрез непублично предлагане;

2. дейността на Централния депозитар, на инвестиционните и управляващите дружества, както и условията за извършване на тези дейности;“;

б) в ал. 3 думата „търговията“ се заличава.

2. В чл. 2, ал. 1 след думите „Централния депозитар“ се поставя запетая и думите „или чуждестранна институция, извършваща такава дейност“ се заменят с „а за държавните ценни книжа – регистрирани по сметки в Българската народна банка или в поддепозитар на държавни ценни книжа, или в чуждестранни институции, извършващи такива дейности“.

3. Членове 6 и 7 се отменят.

4. В дял втори „Регулирани пазари на ценни книжа“ членове 20–53 се отменят.

5. В дял трети „Сделки с ценни книжа“ членове 54–77 се отменят.

6. (В сила от 3 юли 2007 до 1 ноември 2007 г.) В чл. 55 се създават ал. 8 и 9:

„(8) По искане на Европейската комисия комисията ограничава или спира за срок от три месеца издаването на лицензи за извършване на услуги и дейности по чл. 54, ал. 2 и 3 на територията на Република България от юридическо лице от трета държава. По решение на Съвета на Европейския съюз срокът по изречение първо може да бъде удължен.

(9) Алинея 8 не се прилага по отношение на дъщерно дружество на инвестиционен посредник, получил разрешение за извършване на дейност в рамките на Европейския съюз, или по отношение на дъщерно дружество на такова дъщерно дружество.“

7. (В сила от 3 юли 2007 до 1 ноември 2007 г.) В чл. 71:

а) в ал. 6 се създават т. 7 и 8:

„7. директора на Национална служба „Полиция“ – за целта на разследването по образувано наказателно производство;

8. директора на Национална служба „Сигурност“ – когато това е необходимо за защита на националната сигурност.“;

б) създават се ал. 9 и 10:

„(9) По писмено искане на директора на Националната следствена служба, на Национална служба „Сигурност“ или на Национална служба „Полиция“ инвестиционните посредници предоставят информация за наличностите и движението по сметките на дружествата с над 50 на сто държавно и/или общинско участие.

(10) При наличие на данни за организирана престъпна дейност или за изпиране на пари главният прокурор или оправомощен от него заместник може да поиска от инвестиционните посредници да предоставят сведенията по ал. 2.“

8. (В сила от 3 юли 2007 до 1 ноември 2007 г.) В чл. 74б:

а) в ал. 5 изречение трето се заличава;

б) създава се ал. 8:

„(8) По искане на Европейската комисия разглеждането на уведомленията по ал. 5 за придобиване пряко или непряко на участие от предприятие майка, което се регулира от законодателството на трета държава, се ограничава или спира за срок до три месеца. По решение на Съвета на Европейския съюз срокът по изречение първо може да бъде удължен.“

9. В чл. 77а:

а) в ал. 1 думите „в ценни книжа“ се заличават;

б) в ал. 4:

аа) в текста преди т. 1 думите „чуждестранни инвестиционни посредници“ се заменят с „инвестиционни посредници от трета държава“;

бб) в т. 1 и навсякъде в т. 2 думите „чуждестранния инвестиционен посредник“ се заменят с „инвестиционния посредник.“

10. В чл. 77б:

а) в ал. 1, т. 2 думите „чл. 68, ал. 1, т. 5“ се заменят с „чл. 20, ал. 2, т. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти“;

б) създава се нова ал. 3:

„(3) На клиентите на чуждестранен инвестиционен посредник фондът изплаща компенсация при настъпване на събития, аналогични на тези по ал. 1, които са основание за изплащане на компенсация съгласно съответното законодателство.“;

в) досегашната ал. 3 става ал. 4.

11. В чл. 77в, ал. 2 думите „чл. 54, ал. 2 и 3“ се заменят с „чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

12. В чл. 77г, ал. 2 т. 14 се изменя така:

„14. други професионални клиенти по смисъла на § 1, т. 9 от допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти.“

13. В чл. 77е, ал. 3, т. 1 и 2 думите „чл. 54, ал. 2 и 3“ се заменят с „чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

14. В чл. 77н, ал. 1 думите „чл. 54“ се заменят с „чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

15. В чл. 77о, ал. 1 думите „чл. 68, ал. 1, т. 5 или по чл. 212, ал. 1“ се заменят с „чл. 118, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти“ и се създава изречение второ: „Ако въпреки предприетите мерки по изречение първо инвестиционният посредник не изпълни задължението си за плащане, комисията, съответно Българската народна банка, отнема лиценза на инвестиционния посредник.“

16. В чл. 77ф, ал. 2 думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 4“.

17. Навсякъде в глава пета, раздел IV думите „ценни книжа“, „в ценни книжа“ и „ценните книжа“ се заменят съответно с „финансови инструменти“, „във финансови инструменти“ и „финансовите инструменти“.

18. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 77ш, ал. 1 се създават т. 8 и 9:

„8. „предприятие за колективно инвестиране, което не е от затворен тип“ е инвестиционно дружество или дялов тръст, чиято цел е колективно инвестиране на средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което действа на принципа на разпределение на риска и по искане на притежателите на такива дялове пряко или непряко изкупува обратно своите дялове по цена, основаваща се на нетната стойност на активите му;

9. „дялове на предприятие за колективно инвестиране“ са ценни книжа, издадени от предприятие за колективно инвестиране, които изразяват правата на техните притежатели върху активите на предприятието за колективно инвестиране.“

19. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 78а, ал. 1 т. 1 се изменя така:

„1. дялове, издадени от предприятия за колективно инвестиране, които не са от затворен тип;“

20. В чл. 91:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Въз основа на представените документи комисията установява доколко са спазени изискванията за издаване на исканото потвърждение. Ако представените данни и документи са непълни или нередовни или са необходими допълнителна информация или доказателства за верността на данните, комисията изпраща съобщение за констатираните непълноти и несъответствия и/или за исканата допълнителна информация и документи в срок до 10 работни дни от получаване на заявлението.“;

б) създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) Ако съобщението по ал. 1 не бъде прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето им тече от поставянето на съобщението на специално определено за целта място в сградата на комисията. Последното обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на комисията.

(3) Комисията се произнася по заявлението и уведомява заявителя в срок до 10 работни дни от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи – в срок до 10 дни от получаването им.“;

в) досегашната ал. 2 става ал. 4 и в нея думите „по ал. 1“ се заменят с „по ал. 3“;

г) досегашната ал. 3 става ал. 5 и в нея думите „ал. 1 и 2“ се заменят с „ал. 1“;

д) досегашната ал. 4 става ал. 6 и в нея думите „по ал. 1, съответно ал. 2“ се заменят с „по ал. 3, съответно ал. 4“;

е) досегашната ал. 5 става ал. 7 и в нея:

- аа) в изречение първо думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“;
- бб) в изречение второ думите „Алинея 4“ се заменят с „Алинея 6“.
21. В чл. 92ж, ал. 1 думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“.
22. (В сила от 3 юли 2007 г.) В глава шеста раздел IV „Разкриване на информация“ с чл. 93а–100 се отменя.
23. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 100е, ал. 1, т. 1 думите „раздел IV“ се заменят с „глава шеста „а““.
24. (В сила от 3 юли 2007 г.) Създава се глава шеста „а“ с чл. 100к–100я:

„Глава шеста „а“

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Раздел I

Общи положения

Чл. 100к. (1) С тази глава се уреждат изискванията за разкриване на информация от емитенти, за които Република България е изпращаща държава и чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, както и от емитенти, които са извършили публично предлагане на ценни книжа в Република България.

(2) По смисъла на тази глава:

1. „изпращаща държава“ е:

а) за емитент на акции или на дългови ценни книжа с единична номинална стойност по-малко от левовата равностойност на 1000 евро или еквивалентна сума в друга валута, в която са деноминирани ценните книжа към датата на издаването им:

аа) за емитент от държава членка – държавата членка, където е неговото седалище;

бб) за емитент от трета държава – държавата членка, в която емитентът е длъжен да предоставя на съответния компетентен орган документ, който съдържа или препраща към цялата информация, която е публикувал или предоставил на разположение на обществеността по друг начин през последните 12 месеца съгласно изискванията на чл. 10 от Директива 2003/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и относно изменение на Директива 2001/34/ЕО;

б) извън случаите по буква „а“ – държавата членка, в която е седалището на емитента или в която неговите ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, по избор на емитента; емитентът може да посочи само една изпращаща държава, като изборът му е валиден за период не по-малък от три години, освен ако ценните книжа вече не се търгуват на регулиран пазар в Република България или в друга държава членка;

2. „приемаща държава“ е държавата членка, в която ценните книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, когато тази държава е различна от изпращащата държава;

3. „ценни книжа, издавани продължително или периодично“ са емисии дългови ценни книжа на един и същ емитент, издавани редовно, или поне две отделни емисии ценни книжа от подобен вид и/или клас;

4. „дългови ценни книжа“ са облигации или други прехвърлими секюритизирани дългове, с изключение на ценни книжа, еквивалентни на акции в дружества, или такива, които при превръщането им или при упражняване на правата по тях дават право за придобиване на акции или ценни книжа, еквивалентни на акции в дружества.

(3) Емитентът, който е избрал Република България за изпращаща държава съгласно ал. 2, т. 1, буква „б“, е длъжен да разкрие публично решението си за избор при условията и по реда на чл. 100т и 100ф.

Чл. 100л. Разпоредбите на тази глава не се прилагат за:

1. дялове на предприятия за колективно инвестиране, които не са от затворен тип по смисъла на чл. 77ш, ал. 1, т. 8 и 9, или за дялове, придобити или прехвърлени в рамките на такива предприятия за колективно инвестиране;

2. инструменти на паричния пазар с падеж, по-кратък от 12 месеца.

Чл. 100м. (1) Отчетите, уведомленията и другата информация, които се разкриват публично по тази глава, трябва да съдържат информацията, необходима на инвеститорите, за да вземат обосновано инвестиционно решение. Отчетите, уведомленията и информацията не могат да съдържат неверни, подвеждащи или непълни данни.

(2) Управителният орган на емитента отговаря за съставянето и публичното оповестяване на финансовите отчети.

(3) Членовете на управителния орган на емитента, както и неговият прокурист са солидарно отговорни за вредите, причинени от неверни, заблуждаващи или непълни данни в отчетите, уведомленията и другата информация, която се разкрива по тази глава. Лицата по чл. 34, ал. 2 от Закона за счетоводството са солидарно отговорни с лицата по изречение първо за вредите, причинени от неверни, подвеждащи или непълни данни във финансовите отчети на емитента, а регистрираният одитор – за вредите, причинени от одитираните от него финансови отчети.

Раздел II

Разкриване на регулирана информация

Чл. 100н. (1) Емитентът е длъжен да разкрива публично годишния финансов отчет за дейността си в срок до 90 дни от завършването на финансовата година.

(2) Емитентът, който е задължен да изготвя консолидиран финансов отчет, е длъжен да разкрива публично годишния консолидиран финансов отчет за дейността си в срок до 120 дни от завършването на финансовата година.

(3) Емитентът е длъжен да осигури годишния финансов отчет и годишния консолидиран финансов отчет за дейността да останат на разположение на обществеността за период не по-кратък от 5 години.

(4) Годишният финансов отчет за дейността съдържа:

1. заверен от регистриран одитор финансов отчет по Закона за счетоводството, както и доклад на одитора;

2. годишен доклад за дейността;

3. програма за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление, определени от заместник-председателя;

4. декларации от отговорните в рамките на емитента лица с посочване на техните имена и функции, удостоверяващи, че доколкото им е известно:

а) финансовият отчет, съставен съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразява вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на емитента и на дружествата, включени в консолидацията;

б) докладът за дейността съдържа достоверен преглед на развитието и резултатите от дейността на емитента, както и състоянието на емитента и дружествата, включени в консолидацията, заедно с описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправен;

5. друга информация, определена с наредба.

(5) Когато емитентът е задължен да изготвя консолидиран финансов отчет, годишният консолидиран отчет за дейността е със съдържанието по ал. 4, т. 1, 2, 4 и 5, като финансовият отчет се изготвя съгласно Международните счетоводни стандарти и се представя заедно с годишния одитиран финансов отчет на дружеството майка, изготвен съгласно националното законодателство на държавата членка по седалището на дружеството майка.

(6) Когато емитентът не е длъжен да изготвя консолидиран финансов отчет по ал. 5, одитираният финансов отчет се изготвя в съответствие с националното законодателство на държавата членка по неговото седалище.

(7) Годишният доклад за дейността трябва да включва освен информацията по Закона за счетоводството и информация за:

1. изпълнението на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление по ал. 4, т. 3, а когато такава програма не е налице – за причините, поради които не е била изготвена, както и за съответствието на дейността на управителните и контролните органи на емитента през изтеклата година с тези стандарти;

2. причините, поради които дейността на управителните и контролните органи на емитента не е била в съответствие с програмата, съответно със стандартите по т. 1, ако такова несъответствие е налице;

3. мерките, които се предприемат за преодоляване на причините по т. 2, и за изпълнение на програмата за добро корпоративно управление;

4. преоценка на програмата и предложения за нейната промяна с цел подобряване прилагането на стандартите за добро корпоративно управление в дружеството;

5. друга информация, определена с наредба.

Чл. 100о. (1) Емитентът е длъжен да разкрива публично тримесечен финансов отчет за дейността си в срок до 30 дни от края на всяко тримесечие.

(2) Емитентът, който изготвя консолидиран годишен финансов отчет, е длъжен да разкрива публично тримесечен консолидиран финансов отчет за дейността си в срок до 60 дни от края на всяко тримесечие.

(3) Емитентът е длъжен да осигури тримесечния финансов отчет и тримесечния консолидиран финансов отчет за дейността да останат на разположение на обществеността за период не по-кратък от 5 години.

(4) Тримесечният финансов отчет за дейността съдържа:

1. комплект финансови отчети;

2. междинен доклад за дейността, съдържащ информация за важни събития, настъпили през тримесечието и с натрупване от началото на финансовата година до края на съответното тримесечие, и за тяхното влияние върху резултатите във финансовия отчет, както и описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправен емитентът през останалата част от финансовата година; за емитентите на акции докладът трябва да съдържа информация за сключените големи сделки между свързани лица, чието минимално съдържание се определя с наредба;

3. декларации от отговорните в рамките на емитента лица с посочване на техните имена и функции, удостоверяващи, че доколкото им е известно:

а) комплектът финансови отчети, съставени съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразяват вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на емитента или на дружествата, включени в консолидацията;

б) междинният доклад за дейността съдържа достоверен преглед на информацията по т. 2;

4. друга информация, определена с наредба.

(5) Когато емитентът е задължен да изготвя консолидиран финансов отчет, консолидираният тримесечен финансов отчет за дейността е със съдържанието по ал. 4, като финансовият отчет се изготвя съгласно Международните счетоводни стандарти, приложими за изготвяне на междинни отчети.

(6) Когато емитентът не е длъжен да изготвя междинен консолидиран финансов отчет по ал. 5, комплектът финансови отчети, в случаите когато не е изготвен съгласно Международните счетоводни стандарти, трябва да съдържа най-малко съкратен баланс, съкратен отчет за доходите и подбрани пояснителни приложения, чието съдържание се определя с наредба. При изготвянето на съкратения баланс и на съкратения отчет за доходите се прилагат същите принципи за признаване и отчитане, прилагани при изготвянето на годишния финансов отчет.

(7) Ако междинният финансов отчет е бил заверен от регистриран одитор или му е извършен одиторски преглед при условия и със съдържание, определени с наредба, одиторският доклад, съответно резултатите от прегледа,

се предоставят на разположение на обществеността заедно с финансовия отчет. Ако финансовият отчет не е заверен или не му е извършен преглед, емитентът посочва това обстоятелство.

Чл. 100п. (1) Изискванията по чл. 100н и 100о не се прилагат за емитенти от трета държава, ако комисията прецени, че законодателството на съответната държава урежда изисквания, еквивалентни на изискванията по този закон и актовете по прилагането му. Условието, при които комисията може да смята, че изискванията на законодателството на третата държава са еквивалентни на изискванията по този закон и актовете по прилагането му, се определят с наредба.

(2) Информацията, която лицата по ал. 1 са длъжни да разкриват съгласно националното си законодателство, се разкрива при условията и по реда на чл. 100т и 100ф.

(3) Лицата по ал. 1 са длъжни да разкриват при условията и по реда на чл. 100т и 100ф и информацията, която разкриват съгласно националното си законодателство, включително когато не е регулирана, но би могла да е от значение за обществеността в държавите членки.

(4) Комисията публикува на страницата си в интернет списък на държавите, за които смята, че законодателствата им уреждат изисквания, еквивалентни на изискванията по този закон и актовете по прилагането му.

Чл. 100р. (1) Разпоредбите на чл. 100н и 100о не се прилагат за:

1. Република България, регионални или местни органи в Република България, публични международни организации, в които членува поне една държава членка, Европейската централна банка, Българската народна банка и централните банки на другите държави членки, независимо дали са емитенти на акции или други ценни книжа;

2. емитенти, които издават единствено дългови ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, с номинална стойност не по-малка от левовата равностойност на 50 000 евро, или в случаите на дългови ценни книжа, деноминирани във валута, различна от евро, с номинална стойност към датата на издаването им не по-малка от левовата равностойност на 50 000 евро.

(2) Разпоредбите на чл. 100о не се прилагат за банки, чиито акции не са допуснати до търговия на регулиран пазар и които са емитирали единствено дългови ценни книжа, издавани от тях продължително или периодично, при условие че:

1. общата номинална стойност на дълговите ценни книжа е по-малка от левовата равностойност на 100 000 000 евро;

2. не са публикували проспект.

Чл. 100с. (1) Емитентът на ценни книжа, различни от акции, е длъжен незабавно да разкрива публично промените в правата на притежателите на ценни книжа, различни от акции, включително промените в сроковете и условията по

тези ценни книжа, които биха могли непряко да засегнат тези права, които са резултат от промяна в условията по заема или лихвения процент.

(2) Емитентът на ценни книжа е длъжен незабавно да разкрива публично информацията за издаване на нова емисия дългови ценни книжа и всички свързани с нея гаранции и обезпечения. Това изискване не се прилага за международни институции или други подобни организации, в които членува поне една държава членка.

Чл. 100т. (1) Емитентът или лицето, поискало без съгласието на емитента допускане на ценните книжа до търговия на регулиран пазар, е длъжен да разкрива регулираната информация едновременно на комисията и на обществеността. Емитентът, който е извършил само публично предлагане на ценни книжа, е длъжен да разкрива информацията по изречение първо на територията на Република България.

(2) Алинея 1 се прилага и за емитентите, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България и не са допуснати до търговия на регулиран пазар в изпращащата държава. В този случай регулираната информация трябва да отговаря на минималните изисквания на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар, и изменение на Директива 2001/34/ЕО.

(3) Регулираната информация се разкрива на обществеността по начин, който осигурява достигането ѝ до възможно най-широк кръг лица едновременно, и по начин, който не ги дискриминира. Емитентът е длъжен да използва информационна агенция или друга медия, която може да осигури ефективното разпространение на регулираната информация до обществеността във всички държави членки. Изискванията към формата и съдържанието на регулираната информация, както и условията, начините и редът за нейното разкриване се определят с наредба.

(4) Емитентът или лицето, което е поискало допускане на ценните книжа до търговия на регулиран пазар, не може да събира такси от инвеститорите за достъп до регулираната информация.

Чл. 100у. (1) Комисията създава и поддържа централизирана база данни за съхраняване на регулираната информация, получена от емитентите, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар и чиято изпращаща държава е Република България.

(2) Информацията по ал. 1 е публична и достъпът до нея е безплатен.

(3) Създаването и поддържането на централизираната база данни за съхраняване на регулираната информация, както и изискванията за сигурност на информацията, за надеждност на източниците ѝ, за времето, реда и начина за предоставяне на достъп до нея, се определят с наредба.

Чл. 100ф. (1) Когато ценните книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар единствено в Република България и Република България е изпращащата държава, регулираната информация се разкрива на български език. Когато ценните книжа са предложени публично на територията на Република България, регулираната информация се разкрива на български език.

(2) Когато ценните книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар едновременно в една или повече държави членки, включително в Република България, и Република България е изпращащата държава, регулираната информация се разкрива на български език и на език, приет от компетентния орган на тези държави, или на език, обичаен в сферата на международните финанси, по избор на емитента.

(3) Когато ценните книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар едновременно в една или повече държави членки, с изключение на Република България, и Република България е изпращащата държава, регулираната информация се разкрива на език, приет от компетентните органи на тези държави членки, или на език, който е обичаен в сферата на международните финанси, по избор на емитента. За целите на осъществяване на надзорните функции на комисията информацията се разкрива и на български език или на английски език, по избор на емитента.

(4) Когато ценните книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар без съгласието на емитента, изискванията по ал. 1–3 се прилагат за лицето, което е поискало допускане на ценните книжа до търговия на регулиран пазар.

(5) Извън случаите по ал. 1–4, когато ценни книжа с единична номинална стойност най-малко левовата равностойност на 50 000 евро или дългови ценни книжа с номинална стойност във валута, различна от евро, но най-малко левовата равностойност на 50 000 евро към датата на издаването им, са допуснати до търговия на регулиран пазар в една или повече държави членки, регулираната информация се разкрива на език, приет от изпращащата и приемащите държави членки, или на език, приет за обичаен в сферата на международните финанси, по избор на емитента или на лицето, което е поискало допускане на ценните книжа до търговия на регулиран пазар.

Раздел III

Изисквания към емитенти на облигации за предоставяне на информация на притежателите на облигации и други дългови ценни книжа

Чл. 100х. (1) Емитентът на облигации е длъжен да осигури равнопоставеност на намиращите се в еднакво положение облигационери относно всички права, свързани с облигациите.

(2) Облигационерите могат да бъдат представлявани от пълномощник с пълномощно, изготвено съгласно законодателството на държавата, в която е седалището на емитента.

(3) Лицето по ал. 1 е длъжно да:

1. осигури всички необходими условия и информация, за да могат облигационерите да упражняват своите права, както и да гарантира целостта на тази информация;

2. предостави образец на пълномощното по ал. 2 на хартиен носител или чрез електронни средства, ако е приложимо, заедно с материалите за общото събрание или при поискване и след свикването му;

3. посочи поне една финансова институция, чрез която се извършват плащания по облигациите; видовете финансови институции, чрез които могат да се извършват плащанията, се определят с наредба.

(4) Емитентът може да използва електронни средства за предоставяне на информация на облигационерите, ако общото събрание е взело такова решение и са спазени следните условия:

1. използването на електронни средства не зависи от седалището или адреса на облигационерите или на лицата, които ги представляват;

2. взети са мерки за идентифициране, така че информацията действително да бъде предоставена на облигационерите;

3. облигационерите са заявили изрично писмено съгласие за предоставяне на информацията чрез електронни средства или в 14-дневен срок от получаване на искане от емитента за такова съгласие не са заявили изричен отказ; по искане на облигационерите емитентът е длъжен по всяко време да им предоставя информацията и на хартиен носител;

4. определянето на разходите, свързани с предоставянето на информация чрез електронни средства, не противоречи на принципа по ал. 1 за осигуряване на равнопоставеност.

(5) Алинеи 1–4 се прилагат съответно за предоставянето на информация от емитенти на други дългови ценни книжа на притежателите им.

Чл. 100ц. (1) Емитентът на облигации е длъжен да изпрати на комисията поканата по чл. 214, ал. 1 от Търговския закон най-малко 15 дни преди общото събрание. Освен информацията по чл. 223, ал. 4 от Търговския закон, поканата за общото събрание трябва да включва информация относно правото на облигационерите да участват в него.

(2) Емитентът на облигации е длъжен да уведоми комисията за:

1. плащането на лихви;

2. решенията във връзка с превръщане, замяна, записване или обезсилване на права по облигациите и плащания по тях.

(3) Задължението по ал. 2 се изпълнява до края на работния ден, следващ деня на вземане на решението, а когато то подлежи на вписване в търговския регистър – до края на работния ден, следващ деня на узнаване за вписването, но не по-късно от 7 дни от вписването.

(4) Когато поканата за общо събрание се отнася само до притежатели на облигации с единична номинална стойност най-малко левовата равностойност

на 50 000 евро или еквивалентна сума в друга валута, в която са деноминирани облигациите към датата на емитирането им, емитентът на облигациите, за когото Република България е изпращаща държава, може да вземе решение общото събрание да се проведе във всяка една от държавите членки, при условие че в тази държава са осигурени всички необходими условия и информация, за да могат облигационерите да упражняват своите права. В този случай емитентът уведомява комисията за своя избор.

(5) Комисията дава публичност на получената информация чрез водения от нея регистър за публичните дружества и други емитенти на ценни книжа.

(6) Алинеи 1–5 се прилагат съответно за емитенти на други дългови ценни книжа.

Чл. 100ч. (1) Изискванията по този раздел не се прилагат за емитенти от трета държава, ако комисията прецени, че законодателството на съответната държава урежда изисквания, еквивалентни на изискванията по този закон и актовете по прилагането му. Условиата, при които комисията може да смята, че изискванията на законодателството на третата държава са еквивалентни на изискванията по този закон и актовете по прилагането му, се определят с наредба.

(2) Информацията, която лицата по ал. 1 са длъжни да разкриват съгласно националното си законодателство, се разкрива при условията и по реда на чл. 100г и 100ф.

(3) Лицата по ал. 1 са длъжни да разкриват при условията и по реда на чл. 100г и 100ф и информацията, която разкриват съгласно националното си законодателство, включително когато не е регулирана, но би могла да е от значение за обществеността в държавите членки.

(4) Комисията публикува на страницата си в интернет списък на държавите, за които смята, че законодателствата им уреждат изисквания, еквивалентни на изискванията по този закон и актовете по прилагането му.

Раздел IV

Надзорни изисквания

Чл. 100ш. (1) Емитентът е длъжен да уведомява комисията за:

1. промените в устава си;
2. промените в управителните и контролните си органи;
3. решението си за преобразуване на дружеството;
4. други обстоятелства, определени с наредба.

(2) Задължението по ал. 1 се изпълнява от емитента до края на работния ден, следващ деня на вземане на решението или узнаване на съответното обстоятелство, а когато то подлежи на вписване в търговския регистър – до края на работния ден, следващ деня на узнаване за вписването, но не по-късно от 7 дни от вписването.

(3) Комисията дава публичност на получената информация по ал. 1 чрез водения от нея регистър за публични дружества и други емитенти на ценни книжа.

Чл. 100щ. (1) Изискванията относно формата на отчетите и уведомленията по тази глава, редът и начинът на предоставянето им на комисията, както и относно предоставянето на отчетите на разположение на обществеността, се определят с наредба.

(2) Обстоятелствата, подлежащи на разкриване от емитент в производство по ликвидация или несъстоятелност, се определят с наредба.

(3) Задълженията на емитента по тази глава се прекратяват с решението на заместник-председателя за отписването му от регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 3 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(4) Условиата и редът за вписване и отписване на емитенти от регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 3 от Закона за Комисията за финансов надзор се определят с наредба.

Раздел V

Надзор и сътрудничество

Чл. 100ю. (1) За да осигури спазването на разпоредбите на тази глава, освен предвидените в другите дялове на закона и актовете по прилагането му правомощия, заместник-председателят може да:

1. изисква от одиторите, емитента и от лицата, които го контролират или които са контролирани от него, да предоставят определена информация и документи;

2. изисква от емитент да разкрие публично информацията по т. 1 по начин и в срок, определени от него;

3. публикува след представяне на обяснение от емитента информацията по т. 1 по собствена инициатива в случаите, когато емитентът или лицата, които го контролират или които са контролирани от него, не са изпълнили задължението си по т. 2;

4. изисква от членовете на управителните и контролните органи и прокуристите на емитента да предоставят определена по тази глава информация, а когато е необходимо – и допълнителна информация и документи;

5. спре търговията на регулиран пазар с определени ценни книжа за не повече от 10 дни, ако има достатъчно основания да смята, че разпоредбите на тази глава и на актовете по прилагането ѝ са нарушени;

6. забрани извършването на търговията на регулиран пазар, ако разпоредбите на тази глава и на актовете по прилагането ѝ са нарушени или има достатъчно основания да смята, че са нарушени;

7. задължи емитента да предприеме конкретни мерки за навременно разкриване на информация, така че да се осигури публичен достъп до нея едновременно

менно във всички държави членки, в които негови ценни книжа са допуснати до търговия;

8. информира обществеността, че определен емитент не спазва задълженията си по тази глава или актовете по прилагането ѝ;

9. задължи емитента в определен от него достатъчен срок да отстрани констатираните непълноти и други несъответствия с изискванията на този закон и актовете по прилагането му, включително с Международните счетоводни стандарти, допуснати във финансовите отчети, регистри и други счетоводни документи.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 по отношение на одитора не се прилагат ограниченията за разкриване на информация, предвидени в закон, подзаконов нормативен акт или договор. Одиторът не носи отговорност за разкриването на информация по ал. 1, т. 1 пред комисията и заместник-председателя.

(3) Комисията може да оповестява всяка приложена принудителна мярка и наложена санкция за нарушаване на разпоредбите по тази глава и актовете по прилагането ѝ, освен ако това би застрашило сериозно стабилността на финансовите пазари или би причинило прекомерни вреди на лицата, за които тази информация се отнася.

Чл. 100я. (1) Комисията си сътрудничи и обменя информация със съответните компетентни органи на другите държави членки, когато това е необходимо за осъществяването на нейните правомощия по тази глава, и им оказва съдействие с оглед упражняването на техните функции.

(2) Когато Република България е приемаща държава и комисията установи, че емитент нарушава закона и актовете по прилагането му, тя уведомява за това компетентния орган на изпращащата държава.

(3) Ако въпреки приложените от компетентния орган на изпращащата държава мерки или поради това, че тези мерки са се оказали неподходящи, емитентът продължава да извършва нарушения на този закон и на актовете по прилагането му, комисията може, след като уведоми компетентния орган на изпращащата държава, да предприеме необходимите мерки за защита на инвеститорите. Комисията уведомява Европейската комисия за предприетите мерки в 7-дневен срок от прилагането им.

(4) Когато комисията бъде уведомена от съответния компетентен орган на приемащата държава относно емитент, за когото Република България е изпращаща държава, който нарушава законодателството на държавата членка, на чиято територия негови ценни книжа са допуснати до търговия, комисията, съответно заместник-председателят, прилага съответни принудителни административни мерки.“

25. В глава седма раздели I–III с чл. 101–109 се отменят.

26. (В сила от 3 юли 2007 г.) Създават се чл. 110б и 110в:

„**Чл. 110б.** Публичното дружество осигурява равнопоставеност на намиращите се в еднакво положение акционери.

Чл. 110в. Публичното дружество осигурява всички необходими условия и информация, за да могат акционерите да упражняват своите права, както и гарантира целостта на тази информация.“

27. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 111:

а) алинея 6 се изменя така:

„(6) Публичното дружество уведомява комисията за броя собствени акции, които ще изкупи в рамките на ограничението по ал. 5, и за инвестиционния посредник, на който е дадена поръчка за изкупуването. Уведомяването трябва да бъде извършено най-късно до края на работния ден, предхождащ деня на изкупуването. Комисията дава публичност на получената информация чрез водения от нея регистър за публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа.“;

б) създават се ал. 8 и 9:

„(8) Публичното дружество, което придобие или прехвърли собствени акции пряко или чрез друго лице, действащо от свое име, но за негова сметка, е длъжно да разкрие информация за броя на гласовете, свързани с тези акции, при условията и по реда на чл. 100т и 100ф незабавно, но не по-късно от 4 работни дни от придобиването или прехвърлянето, когато броят им достигне, надхвърли или падне под 5 или 10 на сто от правата на глас.

(9) Правата на глас се изчисляват въз основа на общия брой акции, които дават право на глас.“

28. (В сила от 3 юли 2007 г.) Създава се чл. 111а:

„**Чл. 111а.** (1) Публичното дружество е длъжно да разкрива при условията и по реда на чл. 100т и 100ф всички промени в правата по отделните класове акции, включително промени в правата по деривативни финансови инструменти, издадени от него, които дават право за придобиване на акции на дружеството.

(2) Публичното дружество е длъжно да уведоми комисията за всяко решение за издаване на нови акции, включително за решения относно разпределение, записване, обезсилване или превръщане на облигации в акции.

(3) Задължението по ал. 1 и 2 се изпълнява до края на работния ден, следващ деня на вземане на решението, а когато то подлежи на вписване в търговския регистър – до края на работния ден, следващ деня на узнаване за вписването, но не по-късно от 7 дни от вписването.

(4) Комисията дава публичност на получената информация чрез водения от нея регистър за публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа.“

29. В чл. 112б, ал. 1 думите „чл. 56, ал. 1“ се заменят с „чл. 8, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

30. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 112в думите „чл. 115, ал. 2“ се заменят с „чл. 115, ал. 3“.

31. (В сила от 3 юли 2007 г.) Създава се чл. 112д:

„**Чл. 112д.** Публичното дружество е длъжно да разкрива при условията и по реда на чл. 100т и 100ф информация за общия брой акции с право на глас и за размера на капитала към края на всеки месец, в рамките на който е настъпило увеличение или намаление. Информацията се разкрива за всеки отделен клас акции.“

32. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 115:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) Освен информацията по чл. 223, ал. 4 от Търговския закон поканата за общото събрание трябва да включва информация относно общия брой на акциите и правата на глас в общото събрание, както и правото на акционерите да участват в общото събрание.“;

б) досегашните ал. 2, 3, 4 и 5 стават съответно ал. 3, 4, 5 и 6.

33. (В сила от 3 юли 2007 г.) Създава се нов чл. 115а:

„**Чл. 115а.** Публичното дружество може да използва електронни средства за предоставяне на информация на акционерите, ако общото събрание е взело такова решение и са спазени следните условия:

1. използването на електронни средства не зависи от седалището или адреса на акционерите или на лицата по чл. 146, ал. 1, т. 1–8;

2. взети са мерки за идентифициране, така че информацията действително да бъде предоставена на акционерите или на лицата, които имат право да упражняват правото на глас или да определят неговото упражняване;

3. акционерите или лицата по чл. 146, ал. 1, т. 1–5, имащи право да придобият, прехвърлят или упражняват правото на глас, са заявили изрично писмено съгласие за предоставяне на информацията чрез електронни средства или в 14-дневен срок от получаване на искане от публичното дружество за такова съгласие не са заявили изричен отказ; по искане на лицата по изречение първо публичното дружество по всяко време е длъжно да им предоставя информацията и на хартиен носител;

4. определянето на разходите, свързани с предоставянето на информация чрез електронни средства, не противоречи на принципа по чл. 110б за осигуряване на равнопоставеност.“

34. (В сила от 3 юли 2007 г.) Досегашният чл. 115а става чл. 115б и в него в ал. 3 думите „ал. 3“ се заменят с „ал. 4“.

35. (В сила от 3 юли 2007 г.) Досегашният чл. 115б става чл. 115в и в него:

а) в ал. 1, изречение второ думите „Член 115а“ се заменят с „Член 115б“;

б) в ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „включително да посочи поне една финансова институция, чрез която ще се извършват плащанията. Видовете финансови институции, чрез които могат да се извършват плащанията, се определят с наредба.“

36. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 116:

а) създава се нова ал. 3:

„(3) Публичното дружество е длъжно да предостави образец на писменото пълномощно на хартиен носител или чрез електронни средства, ако е приложимо, заедно с материалите за общото събрание или при поискване след свикването му.“;

б) досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5;

в) досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея в текста преди буква „а“ думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 5“;

г) досегашните ал. 6, 7, 8, 9, 10 и 11 стават съответно ал. 7, 8, 9, 10, 11 и 12. 37. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 119:

а) в ал. 1:

аа) в т. 3, буква „б“ думите „при заместник-председателя, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“ се заменят с „в комисията“;

бб) създава се т. 4:

„4. е налице изкупуване на всички акции с право на глас в общото събрание на публичното дружество съгласно чл. 157а.“;

б) в ал. 4 думите „или 2“ се заменят с „3 или 4“.

38. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 120 думите „ал. 3 и 4“ се заменят с „ал. 4 и 5“, а думата „шеста“ се заменя с „шеста „а“.

39. (В сила от 3 юли 2007 г.) Създава се чл. 120а:

„**Чл. 120а.** (1) Членове 110б, 110в, чл. 111, ал. 8 и 9, чл. 111а, 112д, чл. 115, ал. 2, чл. 115а, чл. 115в, ал. 2 относно посочването на финансова институция и чл. 116, ал. 3 се прилагат и за емитентите на акции от трета държава, за които Република България е изпращаща държава съгласно чл. 100к, ал. 2, т. 1.

(2) Изискванията по ал. 1 не се прилагат за емитенти от трета държава, за които Република България е изпращаща държава, ако комисията прецени, че законодателството на съответната държава урежда изисквания, еквивалентни на изискванията по този закон и актовете по прилагането му. Условието, при които комисията може да смята, че изискванията на законодателството на третата държава са еквивалентни на изискванията по този закон и актовете по прилагането му, се определят с наредба.

(3) Информацията, която лицата по ал. 1 са длъжни да разкриват съгласно националното си законодателство, се разкрива при условията и по реда на чл. 100г и 100ф.

(4) Комисията публикува на страницата си в интернет списък на държавите, за които смята, че законодателствата им уреждат изисквания, еквивалентни на изискванията по този закон и актовете по прилагането му.“

40. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 126б:

а) алинея 4 се изменя така:

„(4) Лицата по ал. 3 са длъжни да представят на комисията годишен и тримесечен финансов отчет за дейността по глава шеста „а“, раздел II, както и друга информация, определена с наредба. Редът, сроковете и начинът за

предоставянето на информацията по изречение първо на комисията, както и относно публичното ѝ разпространение, се определят с наредба.“;

б) създава се нова ал. 5:

„(5) Комисията дава публичност на получената информация по ал. 1 чрез водения от нея регистър по чл. 30, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор.“;

в) досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7.

41. В чл. 126г:

а) в ал. 2 изречение трето се заличава;

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Въз основа на представените документи заместник-председателят установява доколко са спазени изискванията за издаване на исканото одобрение. Ако представените данни и документи са непълни или нередовни или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността на данните, заместник-председателят изпраща съобщение за констатираните непълноти и несъответствия и/или за исканата допълнителна информация и документи.“;

в) създават се ал. 4 и 5:

„(4) Ако съобщението по ал. 3 не бъде прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето им тече от поставянето на съобщението на специално определено за целта място в сградата на комисията. Последното обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на комисията.

(5) Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.“;

г) досегашната ал. 3 става ал. 6.

42. В чл. 127:

а) в ал. 3 изречение второ се заличава;

б) създава се нова ал. 4:

„(4) Централният депозитар не може да:

1. дава заеми или обезпечавя вземания на трети лица;

2. издава облигации;

3. получава заеми при условия, по-неблагоприятни от пазарните за страната.“;

в) досегашните ал. 4, 5, 6, 7 и 8 стават съответно ал. 5, 6, 7, 8 и 9.

43. В чл. 131, ал. 1 т. 4 се изменя така:

„4. регулирани пазари, съответно пазарни оператори, в случаите, когато са различни лица от регулирани пазари.“

44. В чл. 133, ал. 5:

а) точка 2 се изменя така:

„2. по решение на съда, издадено при условията и по реда на чл. 35, ал. 6 и 7 от Закона за пазарите на финансови инструменти;“

б) (В сила от 3 юли 2007 г.) създават се т. 3 и 4:

„3. по писмено искане на директора на Националната следствена служба, на Национална служба „Сигурност“ или на Национална служба „Полиция“ относно дружествата с над 50 на сто държавно и/или общинско участие;

4. по искане на главния прокурор или оправомощен от него заместник при наличие на данни за организирана престъпна дейност или изпиране на пари.“;

45. В чл. 136:

а) в ал. 1 думите „чл. 74г, ал. 1“ се заменят с „чл. 41, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти“;

б) в ал. 3 думите „чл. 54, ал. 3, т. 1“ се заменят с „чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти“;

в) в ал. 5 думите „чл. 54, ал. 3, т. 1“ се заменят с „чл. 5, ал. 3, т. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

46. В чл. 144 думите „се прилагат съответно глави шеста и седма“ се заменят със „се прилага съответно глава шеста“.

47. (В сила от 3 юли 2007 г.) В глава единадесета, раздел I се правят следните изменения и допълнения:

а) член 145 се изменя така:

„Чл. 145. (1) Всеки акционер, който придобие или прехвърли пряко и/или по чл. 146 право на глас в общото събрание на публично дружество, е длъжен да уведоми комисията и публичното дружество, когато:

1. в резултат на придобиването или прехвърлянето правото му на глас достигне, надхвърли или падне под 5 на сто или число,кратно на 5 на сто, от броя на гласовете в общото събрание на дружеството;

2. правото му на глас надхвърли, достигне или падне под праговете по т. 1 в резултат на събития, които водят до промени в общия брой на правата на глас въз основа на информацията, оповестена съгласно чл. 112д.

(2) Правата на глас се изчисляват въз основа на общия брой акции с право на глас, независимо от това дали за упражняването на правото на глас е наложено ограничение. Изчисляването се извършва за всеки отделен клас акции.

(3) Когато достигането или преминаването на праговете по ал. 1 е в резултат на пряко придобиване или на прехвърляне на акции с право на глас, задължението по ал. 1 възниква и за Централния депозитар. Формата, съдържанието и редът за извършване на уведомяването се определят с наредба.

(4) Алинея 1 не се прилага за права на глас, свързани със:

1. акции, придобити единствено с цел извършване на клиринг и сетълмент в рамките на обичайния сетълмент-цикъл, който не може да бъде по-дълъг от три работни дни от сключването на сделката;

2. акции, държани от попечители в това им качество и при условие, че могат да упражняват правата на глас, свързани с акциите, единствено по нареждане на клиента, дадено в писмена или електронна форма.

(5) Не се изисква уведомяване от маркет-мейкър, действащ в това си качество, чието право на глас достигне, надхвърли или падне под 5 на сто от гласовете в общото събрание на дружеството, при условие че:

1. е получил лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник съгласно чл. 3 от Директива 93/22/ЕИО на Съвета относно инвестиционните услуги в областта на ценните книжа;

2. не участва в управлението на дружеството и не упражнява влияние върху дружеството за покупка на акциите или поддържане на цените им.“;

б) член 146 се изменя така:

„**Чл. 146.** (1) Задължението по чл. 145, ал. 1 се отнася и за всяко лице, което има право да придобие, прехвърли или да упражнява правата на глас в общото събрание на публично дружество в един или повече от следните случаи:

1. права на глас, притежавани от трето лице, с което лицето е сключило споразумение за следване на трайна обща политика по управлението на дружеството чрез съвместно упражняване на притежаваните от тях права на глас;

2. права на глас, притежавани от трето лице, с което лицето е сключило споразумение, предвиждащо временно прехвърляне на правата на глас;

3. права на глас, свързани с акции, предоставени като обезпечение на лицето, при условие че може да контролира правата на глас и изрично е декларирано намерението си да ги упражнява;

4. права на глас, свързани с акции, предоставени за ползване на лицето;

5. права на глас, които се притежават или могат да бъдат упражнявани съгласно т. 1–4, от дружество, върху което лицето упражнява контрол;

6. права на глас, свързани с акции, депозирани в лицето, които то може да упражнява по своя преценка без специални нареждания от акционерите;

7. права на глас, притежавани от трети лица от тяхно име, но за сметка на лицето;

8. права на глас, които лицето може да упражнява в качеството му на пълномощник, когато то може да ги упражнява по своя преценка, без специални нареждания от акционерите.

(2) Към правата на глас на дружеството майка на управляващо дружество не се прибавят правата на глас на управляващото дружество, свързани с акции, включени в индивидуален портфейл, управляван от него съгласно чл. 202, ал. 2, т. 1, при условие че управляващото дружество упражнява правата на глас независимо от дружеството майка.

(3) Към правата на глас на дружеството майка на инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност съгласно чл. 3 от Директива 93/22/ЕИО на Съвета относно инвестиционните услуги в областта на ценните книжа, не се прибавят правата на глас на инвестиционния посредник, свързани с акции, включени в индивидуален портфейл, който той управлява съгласно § 1, т. 7 от допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти, при условие че:

1. инвестиционният посредник има право да извършва управление на индивидуален портфейл съгласно чл. 5, ал. 2, т. 4 от Закона за пазарите на финансови инструменти;

2. инвестиционният посредник може да упражнява правата на глас по акциите само по нареждане, дадено в писмена форма или по електронен начин, или да гарантира, че управлението на индивидуалния портфейл се извършва независимо от други услуги и при условия, еквивалентни на условията по Директива 85/611/ЕИО на Съвета чрез прилагане на подходящи мерки;

3. инвестиционният посредник упражнява правата си на глас независимо от дружеството майка.

(4) Алинеи 2 и 3 не се прилагат в случаите, когато дружеството майка или друго дружество, контролирано от дружеството майка, е инвестирало в акции с право на глас, включени в индивидуален портфейл, управляван от управляващото дружество, съответно от инвестиционния посредник и управляващото дружество, съответно инвестиционният посредник няма право да упражнява правата на глас по собствена преценка, а може да ги упражнява само в съответствие с преки или непреки указания, дадени му от дружеството майка или от друго дружество, контролирано от дружеството майка.

(5) Алинеи 2–4 се прилагат и за дружества, чието седалище е в трета държава, за които би се изисквал лиценз съгласно чл. 5 от Директива 85/611/ЕИО на Съвета или за управление на индивидуален портфейл съгласно т. 3 от раздел „А“ на приложението към Директива 93/22/ЕИО на Съвета относно инвестиционните услуги в областта на ценните книжа, ако имаха седалище в държава членка, или в случаите на инвестиционен посредник – ако главното му управление се намираше в държава членка, при условие че спазват еквивалентни изисквания за независимо упражняване правата на глас или при управлението на портфейл като управляващо дружество, съответно инвестиционен посредник. Условията, при които изискванията се смятат за еквивалентни, се определят с наредба.“;

в) член 147 се изменя така:

„**Чл. 147.** Изискванията по чл. 145 и чл. 146, ал. 1, т. 3 не се прилагат за акции, предоставени на или от Европейската централна банка, Българската народна банка или централните банки на другите държави членки при изпълнение на техните функции по осъществяване на паричната политика, включително за акции, предоставени на или от тях като обезпечение, при репо сделки или подобни споразумения за осигуряване на ликвидност за целите на паричната политика или в рамките на една платежна система, ако сделките се сключват за кратък период от време и не се упражняват правата на глас, свързани с акциите.“;

г) член 148 се изменя така:

„**Чл. 148.** (1) Уведомлението по чл. 145, ал. 1 и чл. 146, ал. 1 трябва да съдържа най-малко:

1. броя на гласовете в резултат на промяната;
2. контролираните лица, чрез които лицето упражнява правата на глас, ако е приложимо;

3. датата, на която правата на глас на лицето са достигнали, надхвърлили или паднали под праговете по чл. 145, ал. 1;

4. данни за акционера, независимо дали има право да упражнява правата на глас съгласно чл. 146, ал. 1, и за лицата, които имат право да упражняват правото на глас за сметка на акционера.

(2) Уведомлението се изготвя на български език или на език, обичаен в сферата на международните финанси. Публичното дружество не е длъжно да предоставя превод на уведомлението на езика, приет от комисията или другите компетентни органи.

(3) Задължението за уведомяване по чл. 145, ал. 1 и чл. 146, ал. 1 се изпълнява незабавно, но не по-късно от 4 работни дни от деня, следващ деня, в който акционерът или лицето по чл. 146, ал. 1:

1. узнае за придобиването, прехвърлянето или за възможността да упражнява правата на глас съгласно чл. 146, или на който съобразно конкретните обстоятелства е бил длъжен да узнае, независимо от датата, на която е извършено придобиването, прехвърлянето или е възникнала възможността за упражняване на правата на глас;

2. е уведомено за настъпването на събитията по чл. 145, ал. 1, т. 2.

(4) Задължението за уведомяване по чл. 145, ал. 3 се изпълнява най-късно до края на деня, следващ придобиването или прехвърлянето на акциите.

(5) Изискването по ал. 1 не се прилага за лицето, за което задължението за уведомяване е изпълнено от неговото дружество майка, а когато самото дружество майка е контролирано дружество – от неговото дружество майка.

(6) Към уведомлението се прилага декларация за наличието на обстоятелствата по чл. 145 и/или чл. 146.

(7) Формата и редът за извършване на уведомлението, както и допълнителните изисквания към неговото съдържание, случаите, в които се смята, че лицето е било длъжно да узнае за придобиването и прехвърлянето, условията, при които се смята, че упражняването на гласовете, съответно управлението на портфейла, от страна на управляващото дружество и инвестиционния посредник са независими, както и мерките за осъществяване на контрол относно спазването на условията за освобождаване от задълженията за уведомяване по този раздел, се определят с наредба.“;

д) създават се чл. 148а–148е:

„**Чл. 148а.** (1) Задължението за уведомяване по чл. 145 се отнася и за лицата, които притежават пряко или непряко финансови инструменти, които им дават право да придобият по тяхна собствена инициатива и въз основа на писмен договор акции с право на глас в общото събрание на публично дружество.

(2) Видовете финансови инструменти по ал. 1, редът за извършване на уведомяването, характерът на договора, съдържанието, срокът и формата на уведомлението, както и други изисквания във връзка с извършване на уведомлението, се определят с наредба.

Чл. 148б. Публичното дружество е длъжно да разкрие на обществеността по реда на чл. 100т информацията, предоставена с уведомлението на лицата по чл. 145 и 146 в срок три работни дни от уведомяването му.

Чл. 148в. (1) За да осигури спазването на разпоредбите на този раздел, освен предвидените в другите части на закона и актовете по прилагането му правомощия, заместник-председателят може да:

1. изисква от публичното дружество, Централния депозитар, акционерите, лицата, които притежават други финансови инструменти, и лицата по чл. 146 и 148а да предоставят определена информация и документи;

2. изисква от публичното дружество да разкрива публично информацията по т. 1 по начин и в срок, определени от него;

3. публикува информацията по т. 1 по собствена инициатива в случаите, когато публичното дружество не е изпълнило задължението си по т. 2, и след представяне на обяснение от дружеството;

4. изисква от Централния депозитар, акционерите и лицата, които притежават други финансови инструменти, както и от лицата по чл. 146 и 148а да предоставят информацията по този раздел, а когато е необходимо – и допълнителна информация и документи;

5. информира обществеността, че определено публично дружество, акционер или лице, което притежава други финансови инструменти, или лицето по чл. 146 или 148а не спазва задълженията си по този раздел или актовете по прилагането му.

(2) Комисията може да оповестява всяка приложена принудителна мярка и наложено наказание за нарушаване разпоредбите на този раздел и на актовете по прилагането му, освен ако това би застрашило сериозно стабилността на финансовите пазари или би причинило прекомерни вреди на лицата, за които тази информация се отнася.

Чл. 148г. (1) Комисията си сътрудничи и обменя информация със съответните компетентни органи на другите държави членки, когато това е необходимо за осъществяването на нейните правомощия по този раздел, и им оказва съдействие с оглед упражняването на техните функции.

(2) Когато Република България е приемаща държава и комисията установи, че емитент, акционер или притежател на други финансови инструменти или лицето по чл. 146 нарушава закона и актовете по прилагането му, тя уведомява за това компетентния орган на изпращащата държава.

(3) Ако въпреки приложените от компетентния орган на изпращащата държава мерки или поради това, че тези мерки са се оказали неподходящи, емитентът, акционерът, притежателят на други финансови инструменти или лицето

по чл. 146 продължава да извършва нарушения на този закон и на актовете по прилагането му, комисията може, след като уведоми компетентния орган на изпращащата държава, да предприеме необходимите мерки за защита на инвеститорите. Комисията уведомява Европейската комисия за предприетите мерки в 7-дневен срок от прилагането им.

(4) Когато комисията бъде уведомена от съответния компетентен орган на приемащата държава по смисъла на чл. 100к, ал. 2, т. 2 относно публично дружество, акционер, притежател на други финансови инструменти или лице по чл. 146, което нарушава законодателството на съответната държава членка, комисията, съответно заместник-председателят, прилага съответни принудителни административни мерки.

Чл. 148д. (1) Този раздел се прилага и за емитентите от трета държава, чиито акции са допуснати до търговия на регулиран пазар, за които Република България е изпращаща държава по смисъла на чл. 100к, ал. 2, т. 1.

(2) В случаите на чл. 145, ал. 1, т. 2, когато емитентът е от трета държава, уведомяването се извършва при настъпването на еквивалентни събития, които водят до промени в общия брой на правата на глас.

(3) Изискванията на чл. 148б относно срока за оповестяване не се прилагат за лицата по ал. 1, ако комисията прецени, че законодателството на съответната държава урежда еквивалентни изисквания. Условието, при които комисията може да смята, че изискванията на законодателството на третата държава са еквивалентни на изискванията на чл. 148б, се определят с наредба.

(4) Комисията публикува на страницата си в интернет списък на държавите, за които смята, че законодателствата им уреждат изисквания, еквивалентни на изискванията на чл. 148б.

Чл. 148е. Разпоредбите на този раздел не се прилагат за:

1. дялове на предприятия за колективно инвестиране, които не са от затворен тип по смисъла на чл. 77ш, ал. 1, т. 8 и 9, или за дялове, придобити или прехвърлени в рамките на такива предприятия за колективно инвестиране;

2. инструменти на паричния пазар с падеж, по-кратък от 12 месеца.“

48. (В сила от 3 юли 2007 г.) В глава единадесета, раздел II се създават чл. 148ж и 148з:

„**Чл. 148ж.** По смисъла на този раздел „свързани лица“ са лицата, които въз основа на изрично или мълчаливо, писмено или устно споразумение с предложителя или дружеството – обект на търгово предложение, целят придобиване на контрол върху публичното дружество или възпрепятстване на успешното приключване на търгово предлагане. Лицата, контролирани от друго лице по смисъла на § 1, т. 44 от допълнителните разпоредби, се смятат за свързани лица с това лице и помежду си, както и с лицата по § 1, т. 12, букви „в“ и „г“ от допълнителните разпоредби.

Чл. 148з. Този раздел не се прилага за търгови предлагания относно:

1. ценни книжа, издадени от дружества, чиято цел е колективно инвестиране на средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което действа на принципа на разпределение на риска и по искане на притежателите на дялове пряко или непряко изкупува обратно своите дялове по цена, основаваща се на нетната стойност на активите им;

2. акции, издадени от централните банки на държавите членки.“

49. В чл. 149:

а) (В сила от 3 юли 2007 г.) в ал. 3 думата „предложител“ се заменя с „търгов предложител“;

б) в ал. 9 думите „чл. 56, ал. 1“ се заменят с „чл. 8, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

50. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 149а:

а) в ал. 1, изречение второ думите „ал. 3 и 4“ се заменят с „ал. 3, 4 и 9“;

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Ако лицето по чл. 149, ал. 1 и б в 14-дневния срок придобие пряко, чрез свързани лица или непряко по чл. 149, ал. 2 повече от 90 на сто от гласовете в общото събрание на публичното дружество, то изпълнява задължението си по чл. 149, ал. 1 и б и може да упражни правото си по ал. 1, като регистрира едно търгово предложение.“;

в) досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

51. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 149б, ал. 1, изречение второ думите „ал. 3 и 4“ се заменят с „ал. 3, 4 и 9“.

52. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 150:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 накрая се добавя „и защита на останалите акционери при придобиване на контрол върху дружеството“;

бб) в т. 2 се създава изречение второ: „При предоставянето на становище по търговото предложение управителният орган на дружеството – обект на търговото предложение, излага мнението си относно последиците от приемането на търговото предложение върху служителите, условията по трудовите договори и мястото на извършване на дейност.“;

вв) точка 3 се изменя така:

„3. поведението на управителните органи да е в интерес на дружеството като цяло и да не възпрепятства акционерите от възможността да вземат решение по съществуващото на търговото предложение“;

гг) създават се т. 5 и 6:

„5. отправяне на търгово предложение само след осигуряване на възможност за пълно изплащане, съответно замяна, на акциите на приелите предложението акционери;

6. дружеството – обект на търгово предлагане, да не бъде поставяно в положение, което затруднява осъществяваната от него дейност за необосновано продължителен период от време.“;

- б) в ал. 2:
- аа) в т. 1 думата „предложителя“ се заменя с „търговия предложител“;
- бб) създава се нова т. 2:
- „2. акциите, съответно класа акции, за които се отнася търговото предложение;“;
- вв) досегашните т. 2 и 3 стават съответно т. 3 и 4;
- гг) създава се нова т. 5:
- „5. обезщетението за правата на акционерите, които могат да бъдат ограничени съгласно чл. 151а, ал. 4, включително реда и начина за изплащането му и методите за неговото определяне;“;
- дд) досегашните т. 4, 5 и 6 стават съответно т. 6, 7 и 8;
- ее) досегашната т. 7 става т. 9 и се изменя така:
- „9. намеренията на предложителя относно бъдещата дейност на дружеството – обект на търгово предложение, и на предложителя – юридическо лице, доколкото е засегнат от търговото предложение, относно запазването на състава на управителните органи и на служителите на дружествата, включително за съществени промени в условията по трудовите договори, и по-специално за стратегическите планове на предложителя за двете дружества и за въздействието, което предложението може да окаже върху служителите и мястото на дейност на дружествата;“;
- жж) досегашните т. 8 и 9 стават съответно т. 10 и 11;
- зз) създава се т. 12:
- „12. приложимо право относно договорите между предложителя и акционерите при приемане на търговото предложение и компетентния съд;“;
- ии) досегашната т. 10 става т. 13;
- в) в ал. 3 думите „т. 2 и 9“ се заменят с „т. 3 и 11“;
- г) в ал. 6 думите „чл. 150, ал. 2, т. 3“ се заменят с „ал. 2, т. 4“;
- д) в ал. 7:
- аа) в т. 1 накрая съюзът „и“ се заличава;
- бб) в т. 2 след думите „3 месеца“ текстът докрая се заличава;
- вв) създава се т. 3:
- „3. най-високата цена за една акция, заплатена от предложителя, от свързаните с него лица или от лицата по чл. 149, ал. 2 през последните 6 месеца преди регистрацията на предложението; в случаите, когато цената на акциите не може да бъде определена съгласно предходното изречение, тя се определя като по-високата между последната емисионна стойност и последната цена, платена от търговия предложител.“;
- е) в ал. 8 след думите „заплатена от предложителя“ се поставя запетая и се добавя „от свързаните с него лица или от лицата по чл. 149, ал. 2“;
- ж) създава се нова ал. 9:
- „(9) Ако до изтичането на срока на търговото предложение търговият предложител придобие пряко, чрез свързани лица или непряко по чл. 149, ал. 2

акции с право на глас в общото събрание на дружеството – обект на търгово предложение, на цена, по-висока от предлаганата в търговото предложение, той е длъжен да увеличи предложената цена до тази по-висока цена. В този случай закупуването на акциите се извършва на по-високата цена по отношение на всички акционери, приели предложението преди или след увеличението.“;

з) досегашната ал. 9 става ал. 10;

и) досегашната ал. 10 става ал. 11 и в нея думите „т. 5“ се заменят с „т. 7“ и накрая се добавя „освен в случаите на отправено конкурентно търгово предложение, когато срокът на търговото предложение се удължава до изтичането на срока за приемане на конкурентното търгово предложение.“

53. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 151:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) Алинея 1 не се прилага за търгово предложение за придобиване и/или замяна на акции с право на глас на дружество, което е със седалище в държава членка и чиито акции са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България, което е подлежало на одобрение и е одобрено от компетентния орган на държава членка. В този случай комисията може да изиска от търговия предводител да изготви превод на търговото предложение, както и да включи в него допълнителна информация, която е специфична за пазара в Република България и се отнася до условията за приемане на търговото предложение, получаването на цената на акциите или разменната им стойност, както и до дължимите такси във връзка с тях.“;

б) досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думата „предложителя“ се заменя с „търговия предводител“, а след думите „обект на търгово предложение“ се добавя „на представителите на своите служители или на служителите, когато няма такива представители“;

в) създава се нова ал. 4:

„(4) Управителният орган на дружеството – обект на търгово предложение, предоставя търговото предложение на представителите на своите служители или на служителите, когато няма такива представители.“;

г) досегашната ал. 3 става ал. 5 и се изменя така:

„(5) Управителният орган на дружеството в 7-дневен срок от получаване на предложението представя в комисията, на предложителя и на представителите на служителите или на служителите, когато няма такива представители, мотивирано становище по предложената сделка, включително относно последиците от приемането на търговото предложение върху дружеството и служителите и относно стратегическите планове на предложителя за дружеството – обект на търгово предложение, и тяхното евентуално въздействие върху служителите и мястото на извършване на дейност, както е посочено в търговото предложение съгласно чл. 150, ал. 2, т. 9. Становището трябва да съдържа и информация относно съществуването на евентуални споразумения по упражняване на правото на глас по акциите на дружеството – обект на търговото предложение,

доколкото такава е известна на управителния орган, както и сведения за броя акции на дружеството, притежавани от членовете на управителния му орган, и дали те възнамеряват да приемат предложението. Когато управителният орган на дружеството – обект на търгово предложение, получи в срока по изречение първо становище от представителите на служителите относно влиянието на търговото предложение върху служителите, това становище се прилага към становището на управителния съвет.“;

д) досегашната ал. 4 става ал. 6 и се изменя така:

„(6) След получаване на предложението по ал. 3 до публикуване на резултатите от търговото предлагане, съответно неговото прекратяване, управителният орган на дружеството – обект на търговото предложение, не може да извършва действия, с изключение на търсене на конкурентно търгово предложение, чиято основна цел е осуетяване приемането на търговото предложение или създаване на значителни затруднения или значителни допълнителни разходи за предложителя като издаване на акции или сключване на сделки, които биха довели до значителна промяна в имуществото на дружеството, освен ако действията се извършват с предварителното одобрение на общото събрание на дружеството – обект на търговото предложение.“;

е) създава се ал. 7:

„(7) Общото събрание одобрява и всяко решение на управителния орган за предприемане на действия по ал. 6, взето преди получаване на търговото предложение, което не е частично или изцяло осъществено и което не е част от обичайната дейност на дружеството и може да осуети приемането на търговото предложение.“

54. (В сила от 3 юли 2007 г.) Създава се чл. 151а:

„**Чл. 151а.** (1) Всички ограничения върху прехвърлянето на акциите с право на глас, предвидени в устава на дружеството – обект на търгово предложение, в споразумения между дружеството – обект на търговото предложение, и акционерите или в споразумения между акционерите не се прилагат по отношение на търговия предводител в рамките на срока за приемане на търговото предложение.

(2) Ограничения върху правото на глас, предвидени в устава на дружеството – обект на търгово предлагане, в споразумения между дружеството – обект на търговото предложение, и акционерите или в споразумения между акционерите не се прилагат при вземане на решение от общото събрание относно предприемане на мерки по чл. 151, ал. 6 и 7.

(3) Когато в резултат на търгово предлагане предложителят придобие повече от 75 на сто от гласовете в общото събрание на публично дружество, не се прилагат ограниченията по ал. 1 и 2, както и изключителните права на акционерите, свързани с избор или отстраняване на членове на управителните органи, предвидени в устава на дружеството – обект на търгово предложение.

(4) Предложителят е длъжен да изплати обезщетение на акционерите за ограничаването на правата им по ал. 1–3. Условието и редът за изплащане на обезщетението се определят от предложителя и се посочват в търговото предложение. Спорове във връзка с определения размер на обезщетението се решават по общия ред.

(5) Алинеи 2 и 3 не се прилагат за акции, когато ограниченията в правото на глас са компенсирани с допълнителен дивидент или други парични плащания.

(6) Алинеи 1–4 не се прилагат за особените права на държавата, свързани с нейното участие в дружеството – обект на търгово предложение.“

55. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 152, ал. 1 се създава изречение трето: „Комисията може да изиска всякаква информация относно търговото предложение, която ѝ е необходима за осъществяване на нейните функции, и от членовете на управителния орган на предложителя – юридическо лице, дружеството – обект на търгово предложение, акционерите и членовете на управителния орган на дружеството – обект на търгово предложение, както и от свързаните с тях лица.“

56. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 154:

а) в ал. 1:

аа) създава се ново изречение второ: „В срока по изречение първо предложителят е длъжен да предостави търговото предложение на представителите на своите служители и на представителите на служителите на дружеството – обект на търговото предложение, или на служителите, когато няма такива представители.“;

бб) досегашното изречение второ става изречение трето;

б) създава се ал. 3:

„(3) В случай че акциите на дружеството – обект на търгово предложение, са допуснати до търговия на регулиран пазар и в друга държава членка, предложителят е длъжен в срока по ал. 1 да предостави търговото предложение на разположение на акционерите в държавите, където неговите акции са допуснати до търговия. При поискване от компетентния орган на държавата членка търговият предложител е длъжен да изготви превод на търговото предложение на езика, приет от съответния компетентен орган, както и да включи допълнителна информация, която е специфична за съответния пазар и се отнася до условията за приемане на търговото предложение, получаване на цената по акциите или разменната им стойност или до дължимите такси във връзка с тях.“

57. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 155:

а) в ал. 1 думите „чл. 151, ал. 1 и 2“ се заменят с „чл. 151, ал. 1 и 3“;

б) в ал. 4 думите „ал. 10“ се заменят с „ал. 11“;

в) в ал. 5, изречение второ думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 3“.

58. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 156, ал. 1 и 2 думите „т. 5“ се заменят с „т. 7“.

59. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 157 думата „търга“ се заменя с „търговото предлагане“.

60. (В сила от 3 юли 2007 г.) Създава се нов чл. 157а:

„**Чл. 157а.** (1) Лице, което в резултат на търгово предлагане, отправено до всички акционери с право на глас, придобие пряко, чрез свързани лица или непряко в случаите по чл. 149, ал. 2 най-малко 95 на сто от гласовете в общото събрание на публично дружество, има право в тримесечен срок от крайния срок на търговото предложение да изкупи акциите с право на глас на останалите акционери. Член 149, ал. 3, 4 и 9 се прилага съответно.

(2) Предложението за изкупуване се одобрява от комисията.

(3) Предлаганата от лицето по ал. 1 цена трябва да е най-малко равна на цената:

1. предложена по търговото предложение, с което е достигнат прагът по ал. 1, когато отправянето му е било задължително;

2. предложена по търговото предложение, с което е достигнат прагът по ал. 1, когато отправянето му е било доброволно и при условие че лицето по ал. 1 е придобило не по-малко от 90 на сто от акциите с право на глас, предложени с това търгово предложение;

3. определена съгласно чл. 150, ал. 6 и 7 – в останалите случаи.

(4) За издаване на одобрение лицето по ал. 1 представя в комисията предложение за изкупуване, което съдържа данните по чл. 150, ал. 2, т. 1–4, 6, 8, 10, 12 и 13. Член 150, ал. 4 и 5 се прилага съответно.

(5) Комисията се произнася в срок 14 дни от получаване на заявлението за издаване на одобрение. Членове 152 и 153 се прилагат съответно.

(6) В тридневен срок от издаване на одобрението лицето по ал. 1 е длъжно да представи предложението на дружеството и регулирания пазар, на които акциите на дружеството са допуснати до търговия, и да го публикува съгласно чл. 154.

(7) Акционерите са длъжни да продадат своите акции на лицето по ал. 1 в едномесечен срок от публикуване на предложението, без да е необходимо тяхното съгласие. Акциите, които не са продадени в този срок, се смятат за собственост на лицето по ал. 1 към момента на изтичането на срока. Член 156 се прилага съответно.“

61. (В сила от 3 юли 2007 г.) Създават се чл. 157б–157г:

„**Чл. 157б.** (1) Всеки акционер има право да изиска от лицето, което е придобило пряко, чрез свързани лица или непряко в случаите по чл. 149, ал. 2 най-малко 95 на сто от гласовете в общото събрание на публично дружество в резултат на търгово предлагане, да изкупи неговите акции с право на глас в тримесечен срок от крайния срок на търговото предложение. Искането трябва да бъде в писмена форма и да съдържа данни за акционера и за притежаваните от него акции. В този случай чл. 157а, ал. 3 се прилага съответно.

(2) Лицето по ал. 1 е длъжно да изкупи акциите в срок 30 дни от получаване на искането.

Чл. 157в. (1) Комисията осъществява надзор върху търговите предложения, когато дружеството – обект на търгово предложение, е със седалище в Република България и издадените от него акции са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или в трета държава.

(2) Комисията осъществява надзор върху търговото предлагане и в случаите, когато акциите на дружеството – обект на търгово предложение, са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България, но не са допуснати до търговия на регулиран пазар в държавата членка по неговото седалище.

(3) Когато акциите на дружеството – обект на търгово предлагане, по ал. 2 са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България и в друга държава членка, надзорът върху търговото предлагане се осъществява от комисията, ако акциите на дружеството са допуснати за първи път до търговия на регулиран пазар в Република България.

(4) Когато акциите на дружеството – обект на търгово предложение, по ал. 2 са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България и в друга държава членка едновременно, надзорът върху търговото предлагане се осъществява от комисията, ако дружеството я е определило като компетентен орган, който осъществява надзора върху търговото предлагане. Дружеството уведомява за решението си комисията и компетентните органи на другите държави членки, в които акциите на дружеството са допуснати до търговия на регулиран пазар, както и съответните регулирани пазари на първия ден за търговия.

(5) Комисията оповестява публично решението по ал. 4, с което е определена да осъществява надзор върху търговото предлагане.

(6) В случаите по ал. 2–4 по въпросите относно цената и/или разменната стойност на търговото предложение, решението на предложителя за отправяне на търгово предложение, съдържанието на търговото предложение и неговото публикуване се прилага този закон и актовете по прилагането му, а по въпросите относно информацията, която се предоставя на служителите на дружеството – обект на търгово предложение, и относно дружественото право, включително случаите, при които възниква задължение за отправяне на търгово предложение и при които това задължение не се прилага, както и обстоятелствата, при които дружеството – обект на търгово предложение, може да предприема действия, които могат да осуетят търговото предлагане, се прилага законодателството на държавата членка, където е седалището на дружеството – обект на търгово предложение.

Чл. 157г. (1) Комисията си сътрудничи и обменя информация с компетентните органи на другите държави членки, особено в случаите по чл. 157в, ал. 2–4.

(2) Компетентни органи на другите държави членки са органите, които осъществяват надзор върху търговите предлагания, пазарите на ценни книжа и други финансови инструменти и търговията на тези пазари.

(3) Комисията може да поиска от компетентните органи на другите държави членки съдействие за връчването на определени документи с оглед привеждането в изпълнение на издадени от нея актове във връзка с търгово предлагане, както и други действия с оглед установяване на извършени или предполагаеми нарушения по този закон или актовете по прилагането му.

(4) По искане на компетентен орган на държава членка комисията връчва определени документи с оглед привеждането в изпълнение на издадени от него актове във връзка с търгово предлагане, както и други действия с оглед установяване на извършени или предполагаеми нарушения на законодателството на съответната държава членка във връзка с търговите предлагания.“

62. (В сила от 3 юли 2007 г.) Досегашният чл. 157а става чл. 157д и в него в ал. 2 накрая се добавя „и изкупуването на акции с право на глас по чл. 157а и 157б“.

63. Глава дванадесета с чл. 161а и 162 се отменя.

64. В чл. 164б се създава ал. 3:

„(3) Допълнителни изисквания към условията, на които трябва да отговарят инструментите на паричния пазар по ал. 1 и ценните книжа по ал. 2, както и при определяне на активите по чл. 195, които се смятат за ликвидни финансови активи, се определят с наредба.“

65. Член 167 се изменя така:

„**Чл. 167.** (1) Лице, което е избрано за член на управителен орган на инвестиционно дружество, трябва да:

1. притежава професионална квалификация и опит, необходими за управление на дейността на инвестиционното дружество;

2. не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер;

3. не е било член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

4. не е обявявано в несъстоятелност или да не се намира в производство за обявяване в несъстоятелност;

5. не е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до трета степен включително или по сватовство до трета степен с друг член на управителен или контролен орган на дружеството;

6. не е лишено от право да заема материалноотговорна длъжност.

(2) Лице, което е избрано за член на контролен орган на инвестиционно дружество, трябва да отговаря на изискванията на ал. 1, т. 2–6.

(3) Изискванията на ал. 1 и 2 се прилагат и за физическите лица, които представляват юридически лица – членове на управителните и контролните органи на инвестиционното дружество.

(4) Изискванията на ал. 1 се прилагат и за всички други лица, които могат да сключват самостоятелно или съвместно с друго лице сделки за сметка на инвестиционното дружество.

(5) Обстоятелствата по ал. 1, т. 3–6 се удостоверяват с декларация.“

66. В чл. 168, ал. 5 думите „чл. 61“ се заменят с „чл. 12 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

67. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 172, ал. 1 думите „в ценни книжа“ се заменят с „във финансови инструменти“.

68. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 173:

а) в ал. 1 думите „ценни книжа“ се заменят с „финансови инструменти“, а думите „регистъра на Централния депозитар“ се заменят с „депозитарна институция“;

б) в ал. 2, т. 2 думите „ценни книжа“ се заменят с „финансови инструменти“;

в) в ал. 7 думите „ценни книжа“ се заменят с „финансови инструменти“.

69. В чл. 177:

а) в ал. 2, изречение трето думите „Член 69“ се заменят с „Член 23 от Закона за пазарите на финансови инструменти“;

б) в ал. 3 изречение трето се заличава;

в) създават се нови ал. 4 и 5:

„(4) Въз основа на представените документи комисията установява доколко са спазени изискванията за издаване на исканото разрешение. Ако представените данни и документи са непълни или нередовни или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността на данните, комисията изпраща съобщение за констатираните непълноти и несъответствия или за исканата допълнителна информация и документи.

(5) Ако съобщението по ал. 4 не бъде прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето им тече от поставянето на съобщението на специално определено за целта място в сградата на комисията. Това обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на комисията.“;

г) досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 6 и 7.

70. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 177а, ал. 7 думите „ценни книжа“ се заменят с „финансови инструменти“, а думите „регистъра на Централния депозитар“ се заменят с „депозитарна институция“.

71. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 179 думите „и глава единадесета, раздел I“ и „раздел II“ се заличават.

72. (В сила от 3 юли 2007 г.) В наименованието на глава четиринадесета думите „лиценз на договорен фонд“ се заменят с „разрешение за организиране и управление на договорен фонд“.

73. В чл. 180:

а) алинея 4 се изменя така:

„(4) Въз основа на представените документи комисията установява доколко са спазени изискванията за издаване на лиценз, съответно на разрешение. Ако представените данни и документи са непълни или нередовни или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността на данните, комисията изпраща съобщение и определя срок за отстраняване на констатираните непълноти и несъответствия или за представяне на допълнителна информация и документи, който не може да бъде по-кратък от един месец и по-дълъг от два месеца.“;

б) създават се ал. 5, 6 и 7:

„(5) Ако съобщението по ал. 4 не бъде прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето им тече от поставянето на съобщението на специално определено за целта място в сградата на комисията. Това обстоятелство се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на комисията.

(6) Комисията се произнася по заявлението в срок до три месеца от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи – в срок до три месеца от получаването им, съответно от изтичането на срока по ал. 4, изречение второ. Едновременно с издаването на лиценза на инвестиционното дружество от отворен тип и разрешението на управляващо дружество за организиране и управление на договорен фонд комисията потвърждава проспекта на инвестиционното дружество и на договорния фонд.

(7) Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.“

74. В чл. 185, ал. 3 думите „чл. 68, ал. 2 и 3 и чл. 69“ се заменят с „чл. 20, ал. 3 и 4 и чл. 23 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

75. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 187, ал. 3 думите „се прилага чл. 98а“ се заменят със „заместник-председателят определя достатъчен срок за отстраняването им по реда на чл. 212“.

76. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 191:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Инвестиционното дружество и управляващото дружество на договорния фонд са длъжни да представят на комисията:

1. годишен и междинен финансов отчет;
2. месечен счетоводен баланс;
3. друга информация, определена с наредба.“;

б) създават се нови ал. 2, 3 и 4:

„(2) Изискванията относно съдържанието на информацията по ал. 1, редът, сроковете и начинът за представянето ѝ на комисията, както и относно публичното ѝ разпространение се определят с наредба.

(3) Комисията дава публичност на получената информация по ал. 1 чрез водения от нея регистър по чл. 30, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(4) За представянето на годишния или междинния отчет, както и за мястото, времето и начина за запознаване с него, лицата по ал. 1 публикуват съобщение в един централен ежедневник в 7-дневен срок от представянето им на комисията. Съобщението се публикува първо в официалния бюлетин на комисията.“;

в) досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 5 и 6;

г) досегашната ал. 4 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) Одиторът на инвестиционното дружество и договорния фонд уведомява незабавно комисията за всяко обстоятелство, което му е станало известно при извършване на одита и което се отнася до дейността на инвестиционното дружество и договорния фонд и съставлява съществено нарушение на този закон и на актовете по прилагането му или може да повлияе неблагоприятно върху осъществяването на дейността им, или представлява основание за отказ за изразяване на мнение, основание за изразяване на резерви или основание за изразяване на отрицателно мнение.“;

д) създават се ал. 8 и 9:

„(8) Одиторът на инвестиционното дружество и на договорния фонд уведомява комисията и за всяко обстоятелство по ал. 7, което му е станало известно при извършване на одит на свързано лице с колективната инвестиционна схема или на нейното управляващо дружество или банката депозитар.

(9) В случаите по ал. 7 и 8 не се прилагат ограниченията за разкриване на информация, предвидени в закон, в подзаконов нормативен акт или в договор.“

77. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 193, ал. 8, т. 1 думите „на ценни книжа“ се заличават.

78. В чл. 195, ал. 1, т. 1 и 2 думите „чл. 7“ се заменят с „чл. 73 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

79. В чл. 196, ал. 15, изречение второ думите „ал. 3 и 4“ се заменят с „ал. 3–6“.

80. В чл. 197, ал. 2, изречение второ думите „ал. 3 и 4“ се заменят с „ал. 3–6“.

81. В чл. 200 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 и 2 думите „на ценни книжа“ се заличават;

б) в ал. 3 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 7“.

82. В чл. 201, ал. 5, изречение трето думите „ал. 3 и 4“ се заменят с „ал. 3–6“.

83. В чл. 202:

а) (В сила от 3 юли 2007 г.) в ал. 2 навсякъде думите „ценни книжа“ се заменят с „финансови инструменти“;

б) в ал. 3 думите „разпоредбите на закона относно инвестиционните посредници“ се заменят с „чл. 4, ал. 2, чл. 24, ал. 1–3, 7 и 8, чл. 27, ал. 4–7, чл. 28, 29, чл. 32, ал. 6, чл. 33 и 34 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

в) в ал. 8 думите „чл. 54, ал. 2, т. 2“ се заменят с „чл. 5, ал. 2, т. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти“;

г) (В сила от 3 юли 2007 г.) в ал. 10 думите „и/или ценни книжа“ се заменят с „и/или финансови инструменти“, а думите „в ценни книжа“ се заличават;

д) алинея 11 се изменя така:

„(11) Комисията може да издаде лиценз за извършване на дейност като управляващо дружество на територията на Република България чрез клон на юридическо лице от трета държава, при условие че лицето има право по националното си законодателство да извършва такава дейност и органът, контролиращ капиталовия пазар в държавата, където лицето е регистрирано, упражнява надзор върху него на консолидирана основа. Когато е предвидено в международен договор, по който Република България е страна, комисията може да признае лиценза за извършване на дейности и услуги по ал. 1 и 2, издаден на юридическо лице от трета държава. Лицето от трета държава има правата и задълженията на местно управляващо дружество, доколкото в закона не е предвидено друго.“

84. В чл. 203 ал. 8 се изменя така:

„(8) За членовете на управителните и контролните органи на управляващите дружества се прилага съответно чл. 167. Управляващото дружество се управлява съвместно най-малко от две лица, отговарящи на изискванията на чл. 167, ал. 1. Лицата по изречение първо могат да упълномощават трети лица за извършване на отделни действия.“

85. В чл. 204:

а) (В сила от 3 юли 2007 г.) в ал. 2, т. 5 думите „ценни книжа“ се заменят с „финансови инструменти“;

б) в ал. 4 думите „чл. 63“ се заменят с „чл. 180, ал. 4–7“.

86. В чл. 205, ал. 1 т. 2 се изменя така:

„2. някое от лицата по чл. 203, ал. 8 не може да заема длъжността поради нормативна забрана или не отговаря на изискванията на този закон.“

87. В чл. 208 ал. 1 се изменя така:

„(1) Комисията отнема издадения лиценз, ако:

1. управляващото дружество не започне да извършва дейността по чл. 202, ал. 1 и 2 в срок 12 месеца от издаването на лиценза, изрично се откаже от издадения лиценз или не е извършвало дейността по чл. 202, ал. 1 и 2 повече от 6 месеца;

2. управляващото дружество е представило неверни данни, които са послужили като основание за издаване на лиценза;

3. управляващото дружество престане да отговаря на условията, при които е издаден лицензът;

4. управляващото дружество престане да отговаря на изискванията за капиталова адекватност и ликвидност, установени с наредба, и не предложи в 5-дневен срок от възникване на несъответствието оздравителна програма за

привеждането му в съответствие с тези изисквания или оздравителната програма не бъде одобрена от комисията в 14-дневен срок от предлагането ѝ, или не изпълнява одобрената от комисията оздравителна програма;

5. финансовото състояние на управляващото дружество е трайно влошено и то не може да изпълнява задълженията си;

6. управляващото дружество и/или лица по чл. 203, ал. 8 са извършили и/или са допуснали извършването на нарушение на чл. 214, ал. 2 от този закон, на чл. 35, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти и на чл. 11 от Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти или друго грубо нарушение, или системни нарушения на този закон, на Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и на актовете по прилагането им.“

88. В чл. 209 думите „чл. 69“ се заменят с „чл. 23 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

89. В чл. 210, ал. 5 думите „чл. 70, ал. 1, чл. 71, чл. 74, ал. 1 и 2, чл. 74а–74в, чл. 76б и чл. 191, ал. 2 и 3“ се заменят с „чл. 9, 25, 26, чл. 27, ал. 2, чл. 35, 39, 40 и 42 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

90. В чл. 211а, ал. 4, изречение второ думите „ал. 4“ се заменят с „ал. 6“.

91. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 211г думите „в съответствие с правото на Европейската общност“ се заменят със „съгласно Директива 85/611/ЕИО на Съвета“.

92. В чл. 211е, ал. 3 думите „чл. 74, ал. 1 и 2“ се заменят с „чл. 39, ал. 1 и 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

93. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 211з, ал. 1 думите „отговаряща на изискванията на правото на Европейската общност“ се заменят с „получила разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 85/611/ЕИО на Съвета“.

94. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 211к, ал. 1 в текста преди т. 1 предлогът „в“ след думата „съответно“ се заличава.

95. В чл. 212:

а) в ал. 1 думите „на правилника или други одобрени от заместник-председателя вътрешни актове на регулираните пазари на ценни книжа“ се заличават;

б) в ал. 4 думите „чл. 65, ал. 2 ЗБ“ се заменят с „чл. 103, ал. 2 от Закона за кредитните институции“.

в) в ал. 5 думата „разрешението“ се заменя с „лиценза“;

г) алинея 6 се отменя.

96. В чл. 216, ал. 1:

а) точка 1 се отменя;

б) в т. 2 думите „инвестиционен посредник“ се заличават.

97. В чл. 217, ал. 2 думите „чл. 60, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 6“ се заменят с „чл. 167, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 6“.

98. (*) В чл. 221:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 думите „член 33, ал. 4, чл. 51, ал. 3, чл. 73, ал. 1 и 2, чл. 74, ал. 2 и 3, чл. 75, ал. 4, чл. 76, чл. 76а“ се заличават, а думите „чл. 96, чл. 98, ал. 1, чл. 98а, чл. 114б, ал. 2“ се заменят с „чл. 100ш, ал. 1 и 2, чл. 114б, ал. 2, чл. 191, ал. 4, 7 и 8“;

бб) в т. 2 думите „член 23, ал. 4, изречение второ, чл. 32, чл. 34, ал. 3, чл. 40, ал. 3, чл. 50, чл. 54, ал. 8, чл. 66, ал. 1, чл. 71, ал. 3, чл. 73, ал. 3, чл. 74, ал. 1, чл. 74а, ал. 1, чл. 74б, ал. 1 и 2, чл. 74в, ал. 1 и 2“ се заличават, а думите „чл. 94, чл. 95, чл. 95а, чл. 99, ал. 1 чл. 103, чл. 104, ал. 1–5, чл. 109, ал. 4, чл. 110, ал. 6, изречение второ, и ал. 9, чл. 111, ал. 6, чл. 112б, ал. 12, чл. 115, ал. 1, изречение първо, ал. 2, 3 и 4, чл. 115б, ал. 2 и 3, чл. 116, ал. 4, 5, 6 и 10, чл. 117, ал. 1, чл. 122, ал. 3, чл. 142, чл. 151, ал. 3“ се заменят с „чл. 100к, ал. 3, чл. 100н, 100о, чл. 100п, ал. 2 и 3, чл. 100с, 100т, чл. 100х, ал. 3 и 5, чл. 100ц, ал. 1, 2, 3, 5 и 6, чл. 100ч, ал. 2 и 3, чл. 110, ал. 6, изречение второ, и ал. 9, чл. 110в, чл. 111, ал. 6, изречения първо и второ, чл. 111а, ал. 1–3, чл. 112б, ал. 12, чл. 115, ал. 1, изречение първо, и ал. 2–5, чл. 115б, ал. 2, чл. 115в, ал. 2 и 3, чл. 116, ал. 3, 5–7 и 11, чл. 117, ал. 1, чл. 120а, ал. 1–3, чл. 122, ал. 3, чл. 142, чл. 151, ал. 3–6, чл. 151а, ал. 4, чл. 154, ал. 1 и 3, чл. 155, ал. 5, чл. 157, чл. 157а, ал. 7 и 8“;

вв) в т. 3 думите „член 21, ал. 1 и 3, чл. 23, ал. 2, 6 и 7, чл. 33, ал. 1, чл. 34, ал. 1, чл. 35, ал. 4, чл. 38, чл. 44, ал. 1 и 3, чл. 51, ал. 1, чл. 52, чл. 53, ал. 2, чл. 54, ал. 7, чл. 57, ал. 1, чл. 68б, ал. 1 и 4, чл. 69а, ал. 1, 5 и 6, чл. 69б, ал. 1, 4 и 5, чл. 69ж, ал. 2, чл. 69з, ал. 1, чл. 70, ал. 1, 3, 4 и 5, чл. 71, ал. 1 и 5, чл. 75, ал. 1, 2, изречение първо, и ал. 5“ се заличават, а думите „чл. 77н, ал. 1, 4 и 11, чл. 77ч, чл. 80, ал. 1 и 3, чл. 85, ал. 1 и 2, чл. 89, ал. 1, изречение второ, и ал. 2, чл. 92а, ал. 7, изречение второ, и ал. 8, чл. 92в, ал. 2 и 5, чл. 100ж, ал. 1 и 2, чл. 101, ал. 2, чл. 102, ал. 2, чл. 105, ал. 2, чл. 107, чл. 108, ал. 1, чл. 111, ал. 2, чл. 112б, ал. 3, изречение първо, и ал. 8, чл. 115б, ал. 5, чл. 116б, чл. 116г, ал. 1 и 5, чл. 119, ал. 5, изречение второ, и ал. 6, чл. 126, ал. 2, чл. 126е, ал. 4, чл. 126ж, ал. 1, чл. 127, ал. 4, чл. 133, ал. 1, изречение второ, и ал. 3, чл. 135, ал. 1, чл. 141, ал. 1 и 2, чл. 145, ал. 1 и 4, чл. 146, 148, чл. 164, ал. 2, чл. 168, ал. 3, чл. 170, ал. 1, чл. 173, ал. 1, изречение първо, и ал. 5, чл. 177а, ал. 6 и 8, чл. 187, ал. 3, изречение първо, чл. 190, чл. 191, ал. 1, изречение второ, чл. 193, ал. 9, чл. 196, ал. 13“ се заменят с „чл. 77а, ал. 3 и 4, чл. 77н, ал. 1, 2, 4 и 11, чл. 77ч, чл. 80, ал. 1 и 3, чл. 85, ал. 1 и 2, чл. 89, ал. 1, изречение второ, и ал. 2 и 4, чл. 92а, ал. 7, изречение второ, ал. 8, чл. 92в, ал. 2 и 5, чл. 100ж, ал. 1 и 2, чл. 111, ал. 2 и 8, чл. 112б, ал. 3, изречение първо, и ал. 8, чл. 112д, чл. 115в, ал. 5, чл. 116б, чл. 116г, ал. 1, 3 и 5, чл. 119, ал. 6, изречение второ, и ал. 7, чл. 126, ал. 2, чл. 126е, ал. 4, чл. 126ж, ал. 1, чл. 127, ал. 3 и 4, чл. 133, ал. 1, изречение второ, и ал. 3, чл. 135, ал. 1, чл. 141, ал. 1 и 2, чл. 145, ал. 1 и 3, чл. 146, ал. 1, чл. 148, ал. 1–4 и 6, чл. 148а, ал. 1, чл. 148б, чл. 148в, ал. 1, чл. 164, ал. 2, чл. 168, ал. 3, чл. 170, ал. 1, чл. 173, ал. 1, изречение първо, и ал. 5, чл. 177а, ал. 6 и 8, чл. 187, ал. 3, изречение първо, чл. 190, чл. 191, ал. 1 и ал. 4, изречение първо, чл. 193, ал. 9, чл. 197, ал. 3“;

гг) в т. 4 думите „член 68а, ал. 1 и 2, чл. 68б, ал. 2, чл. 72, ал. 1 и 3“ се заличават, думите „чл. 78, ал. 1, 2 и 3“ се заменят с „член 78, ал. 1, 2 и 3“, а думите „чл. 93а, ал. 1 и 2, чл. 100г, ал. 2, 3 и 4, чл. 114, ал. 2, чл. 114а, ал. 1, чл. 114б, ал. 1, чл. 115, ал. 5, чл. 116а, ал. 3, чл. 126б, ал. 4, чл. 128, ал. 3, чл. 134, ал. 1 и 2, чл. 139, ал. 2 и 4, чл. 149, ал. 1, 2, 6 и 8, чл. 149а, ал. 2 и 4, чл. 149б, ал. 2“ се заменят с „чл. 100м, ал. 1 и 2, чл. 100г, ал. 2, 3 и 4, чл. 114, ал. 2, чл. 114а, ал. 1, чл. 114б, ал. 1, чл. 115, ал. 6, чл. 116а, ал. 3, чл. 126б, ал. 4, чл. 128, ал. 3, чл. 134, ал. 1 и 2, чл. 139, ал. 2 и 4, чл. 149, ал. 1, 2, 6 и 8, чл. 149а, ал. 2, 3 и 5, чл. 149б, ал. 2, чл. 150, ал. 9, чл. 157б, ал. 2“;

б) в ал. 5 думите „чл. 26, ал. 5 и 6, чл. 54, ал. 5, чл. 69, ал. 1, чл. 71, ал. 2 и 4“ и думите „чл. 161а“ се заличават.

99. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) в т. 1 буква „б“ се отменя;

б) точка 2 се изменя така:

„2. „Финансови инструменти“ са финансовите инструменти по смисъла на чл. 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти.“;

в) точки 5, 6 и 7 се отменят;

г) (В сила от 3 юли 2007 г.) в т. 9 се създава изречение второ: „В случаите на депозитарни разписки за ценни книжа емитент е лицето, което е издало базовите ценни книжа.“;

д) (В сила от 3 юли 2007 г.) точки 16, 18 и 19 се отменят;

е) създават се т. 41–48:

А41. „Регулирана информация“ е информацията, която емитентът или лицето, което е поискало без съгласие на емитента допускане на ценните книжа до търговия на регулиран пазар, се изисква да разкриват по реда на глава шеста „а“, раздел II, глава единадесета, раздел I от този закон и по чл. 12 от Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и актовете по прилагането им.

42. „Електронни средства“ са устройства за електронна обработка, включително за цифрово компресиране, съхранение и пренос на данни чрез кабел, радиовълни и оптически или други електромагнитни средства.

43. „Акционер“ по смисъла на глава осма и глава единадесета, раздел I, е лице, което пряко или непряко притежава:

а) акции на емитента от свое име и за своя сметка;

б) акции на емитента от свое име, но за сметка на друго лице;

в) депозитарни разписки, в който случай притежателите на депозитарните разписки се смятат за акционери на базовите акции, за които депозитарните разписки са издадени.

44. „Контролирано дружество“ по смисъла на глава шеста „а“ и глава единадесета, раздел I, е дружество, в което едно лице:

а) притежава, включително чрез дъщерно дружество, повече от половината от гласовете в общото събрание;

б) има право да определя повече от половината от членовете на управителния или контролния орган и едновременно е акционер или съдружник в това дружество; в случая по изречение първо към гласовете на контролираното лице се прибавят и гласовете на дружествата, върху които то упражнява контрол, както и гласовете на лицата, които действат от свое име, но за негова сметка или за сметка на контролирано от него лице;

в) е акционер или съдружник и контролира самостоятелно по силата на споразумение с други акционери или съдружници в това дружество повече от половината от гласовете в общото събрание;

г) има право да упражнява или реално упражнява решаващо влияние върху дружеството.

45. „Маркет-мейкър“ е лице, което присъства трайно на финансовите пазари с цел да търгува за собствена сметка чрез закупуване и продажба на финансови инструменти срещу свои собствени средства по определени от него цени.

46. „Търгово предложение“ е публично предложение, отправено от търговия предложител по негова преценка или по силата на закона за закупуване и/или замяна на всички или на част от акциите с право на глас в общото събрание на публично дружество, резултатът от което или целта на което е придобиване на акции с право на глас в общото събрание на дружеството – обект на търгово предложение, над посочените в закона прагове за отправяне на търгово предложение.

47. „Дружество – обект на търгово предложение“ е дружество, чиито акции са предмет на търгово предложение.

48. „Търгов предложител“ е физическо или юридическо лице, което отправя търгово предложение.“

100. Параграф 1б от допълнителните разпоредби се изменя така:

„§ 1б. Разпоредбите на дял трети, глава девета се прилагат съответно и за финансови инструменти.“

101. В § 1в от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) точки 2 и 5 се отменят;

б) (В сила от 3 юли 2007 г.) създават се т. 6 и 7:

„6. Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и Съвета относно хармонизиране изискванията за прозрачност по отношение на информацията за издателите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар и изменение на Директива 2001/34/ЕО;

7. Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и Съвета относно търговите предлагания.“

102. (В сила от 3 юли 2007 г.) В преходните и заключителните разпоредби се създава § 106:

„§ 106. (1) Когато към датата на влизане в сила на чл. 157в акциите с право на глас на дружеството – обект на търгово предложение, по чл. 157в, ал. 4 са били допуснати до търговия едновременно на регулиран пазар в Република България и в друга държава членка, комисията и компетентният орган на тази държава членка определят съвместно кой от тях да осъществява надзор върху търговото предлагане в срок 4 седмици от влизането му сила. Ако компетентните органи на държавите членки не определят кой от тях да осъществява надзор върху търговото предлагане, дружеството – обект на търгово предложение, определя този орган в първия ден за търговия, следващ изтичането на срока по изречение първо.

(2) Комисията оповестява публично решението по ал. 1, с което е определена да осъществява надзор върху търговото предлагане.“

§ 8. (В сила от 3 юли 2007 г.) В Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти (ДВ, бр. 84 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3, ал. 3 думите „условия и по ред, определени в наредба“ се заменят с „условията и по реда на Регламент (ЕО) № 2273/2003 на Комисията по отношение на изключенията относно програмите за обратно изкупуване и стабилизирането на финансови инструменти“.

2. В чл. 6, ал. 4 думата „приетите“ се заменя с „признатите“.

3. В чл. 12:

а) в ал. 1 думите „в Република България“ се заличават, а думите „уведомява комисията за“ се заменят с „разкрива публично по реда на чл. 100т от Закона за публичното предлагане на ценни книжа“;

б) в ал. 3 думата „уведомяване“ се заменя с „разкриване“;

в) алинея 4 се отменя;

г) в ал. 6 в изречение първо думите „уведоми комисията за“ се заменят с „разкрие по реда на ал. 1“, а изречение второ се заличава.

4. В чл. 13:

а) в ал. 1 думата „предоставянето“ се заменя с „разкриването“, а думите „и нейното публично огласяване“ се заличават;

б) в ал. 4 думите „предостави на комисията вътрешната информация“ се заменят с „разкрие вътрешната информация съгласно чл. 12, ал. 1“.

5. Създава се чл. 15а:

„**Чл. 15а.** Разпоредбите на чл. 12–15 не се прилагат за емитенти, които не са поискали или одобрили допускането на издадените от тях финансови инструменти до търговия на регулиран пазар.“

6. В чл. 16:

а) в ал. 1 в изречение първо думите „когато за срок от една година стойността на тези сделки надхвърля 5000 лв. в рамките на една календарна година“

се заменят с „в срок 5 работни дни от сключването на сделката“, а изречение второ се заличава;

б) създава се нова ал. 3:

„(3) Задължението за уведомяване не се прилага, когато общата сума на сделките, сключени от лице, което изпълнява ръководни функции в емитента и в лицата, тясно свързани с него, не превишава 5000 лв. в рамките на една календарна година. Стойността на сделката е пазарната стойност на финансовите инструменти към деня на сключване на сделката, а при сделките с деривативни инструменти – пазарната стойност на базовия актив.“;

в) досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думата „съгласно“ се добавя „чл. 77ш, ал. 6 от“.

7. В чл. 20, ал. 5, т. 3 след думите „юридическо лице“ се добавя „е маркет-мейкър или“.

8. В чл. 40, ал. 1, т. 1 думите „чл. 12, ал. 1, 4, 5 и 7“ се заменят с „чл. 12, ал. 1, 3, 5–8“.

§ 9. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2, т. 1 накрая се добавя „и Закона за пазарите на финансови инструменти“.

2. В чл. 12, т. 2 накрая се добавя „и Закона за пазарите на финансови инструменти“.

3. В чл. 15:

а) в ал. 1:

аа) в т. 2 и 3 след думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се добавя „и Закона за пазарите на финансови инструменти“;

бб) в т. 4 след думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се добавя „и част четвърта, глава първа от Закона за пазарите на финансови инструменти“;

вв) точка 5 се изменя така:

„5. в случаите по чл. 212, ал. 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 118, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти прави предложение пред Българската народна банка за прилагане на мерките по чл. 103, ал. 2 от Закона за кредитните институции или прилага мерките по чл. 212, ал. 1, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и чл. 118, ал. 1, т. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти спрямо банка, извършваща дейност като инвестиционен посредник и/или депозитар;“;

гг) в т. 6 след думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се добавя „Закона за пазарите на финансови инструменти“;

дд) в т. 7 след думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се добавя „Закона за пазарите на финансови инструменти“;

ее) в т. 15 след думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се поставя запетая и се добавя „Закона за пазарите на финансови инструменти“;

б) в ал. 2, букви „а“ и „б“ след думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се добавя „и Закона за пазарите на финансови инструменти“.

4. В чл. 24, ал. 5:

а) (В сила от 3 юли 2007 г.) в текста преди т. 1 думите „Информацията, представляваща професионална тайна“ се заменят със „С изключение на случаите, когато лицето, предоставило информация, представляваща професионална тайна, е дало изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели, информацията“;

б) в т. 1 след думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се добавя „Закона за пазарите на финансови инструменти“.

5. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 25:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 думите „по установения в закона ред“ се заменят с „при образувано наказателно производство, а пред съда, ликвидатора и синдика – в граждански и търговски производства в случаите на ликвидация или несъстоятелност на поднадзорно лице, ако с информацията не се засягат интересите на трети лица“;

бб) в т. 3 думите „в ценни книжа“ се заличават, а думите „Националното гаранционно бюро“ се заменят с „Гаранционния фонд“;

вв) създава се нова т. 4:

„4. пред клирингови къщи или други лица, които съгласно закона извършват клиринг или сетълмент на пазарите на финансови инструменти в Република България, доколкото е необходимо за изпълнение на функциите им – при неизпълнение или възможно неизпълнение от участниците на пазара;“

гг) досегашните т. 4 и 5 стават съответно т. 5 и 6;

б) в ал. 3 накрая се добавя „и да я използват за целите, за които им е предоставена, с изключение на случаите, когато комисията е дала изрично съгласие тя да бъде използвана и за други цели“;

в) създава се нова ал. 5:

„(5) Комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, при условие че е осигурено същото равнище на поверителност на предоставената информация, на:

1. органите на държава членка, които осъществяват надзор върху дейността на кредитни институции, във връзка с изпълнение на техните надзорни функции;

2. органите на държава членка, които участват в процедури по ликвидация, несъстоятелност или други подобни процедури на инвестиционни посредници, застрахователи, колективни инвестиционни схеми и техните управляващи дружества и депозитари, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции;

3. лица от държава членка, които отговарят за предвидените от закон одити на отчетите на инвестиционни посредници, кредитни институции, застрахователи и други финансови институции, във връзка с изпълнението на техните надзорни функции;

4. органите от държава членка, които управляват схеми за компенсиране на инвеститорите или фондове за обезпечаване на застрахователни вземания, във връзка с изпълнение на техните функции.“;

г) досегашната ал. 5 става ал. 6;

д) досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея думите „по реда на ал. 5“ се заменят с „по реда на ал. 1, т. 1 – в случаите на ликвидация или несъстоятелност, т. 2 и 3 и ал. 6“.

6. В чл. 13, ал. 1, т. 4, 5, 6, 10 и 11 и ал. 2, чл. 18, ал. 1, т. 1 и 6 и ал. 3, чл. 19, ал. 2, т. 1 и чл. 27, ал. 1, т. 1 след думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се добавя „Закона за пазарите на финансови инструменти“.

7. (В сила от 3 юли 2007 г.) В приложението към чл. 27, ал. 2 се правят следните изменения:

а) в т. 1.4, буква „а“ числото „200“ се заменя с „300“;

б) точка 2.3 се изменя така:

„2.3. За застрахователен брокер:

а) за изпит

300 лв.;

б) за издаване на сертификат

60 лв.;

в) за вписване в регистъра

5000 лв.“

§ 10. В Закона за Българската народна банка (обн., ДВ, бр. 46 от 1997 г.; изм., бр. 49 и 153 от 1998 г., бр. 20 и 54 от 1999 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 10 и 39 от 2005 г., бр. 37, 59 и 108 от 2006 г.) в чл. 39, ал. 3 думите „инвестиционни посредници по смисъла на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, получили разрешение за инвестиционно посредничество с държавни ценни книжа“ се заменят с „първични дилъри на държавни ценни книжа, на лица, поддепозитари на държавни ценни книжа, и на други лица, определени от министъра на финансите и управителя на Българската народна банка по реда на наредбата по чл. 36, ал. 1 от Закона за държавния дълг“.

§ 11. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 63 от 2006 г.; изм., бр. 86, 105 и 108 от 2006 г., бр. 37 от 2007 г. – Решение № 7 на Конституционния съд от 2007 г., изм., бр. 41 от 2007 г.) в чл. 46, ал. 1, т. 6 думите „относно ценни книжа“ се заличават, а след думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се поставя запетая и се добавя „и Закона за пазарите на финансови инструменти“.

§ 12. В Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати (ДВ, бр. 59 от 2006 г.) в § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3 думите „по чл. 54, ал. 2 и 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се заменят с „по чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

2. В т. 19, буква „в“ думите „чл. 56, ал. 6“ се заменят с „чл. 8, ал. 6 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

3. В т. 20, буква „в“ след думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се добавя „Закона за пазарите на финансови инструменти“, а думите „прилагането му“ се заменят с „прилагането им“.

§ 13. В Закона за дружествата със специална инвестиционна цел (обн., ДВ, бр. 46 от 2003 г.; изм., бр. 109 от 2003 г., бр. 107 от 2004 г., бр. 34 и 105 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 13:

а) в ал. 1 изречение второ се заличава;

б) в ал. 3 в изречение първо думите „чл. 56, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се заменят с „чл. 8, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти“, а в изречение второ думата „поема“ се заменя с „предлага“, а думите „и се предлага“ се заличават.

2. В чл. 28, изречение четвърто думите „Членове 68а и 69 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се заменят с „Членове 21 и 23 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

3. В чл. 29, ал. 1, изречение трето думите „Член 28, ал. 2 и 3“ се заменят с „Член 177, ал. 4 и 5“.

§ 14. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. (В сила от 3 юли 2007 г.) В чл. 2, ал. 3:

а) след думата „Придобиването“ се добавят „регистрирането, сетълмента“;

б) създава се изречение второ: „Търговията с държавни ценни книжа, осъществявана на регулирани пазари на финансови инструменти и на многостранни системи за търговия, се извършва по реда на Закона за пазарите на финансови инструменти“.

2. В чл. 89:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

„(2) В обхвата на надзора на консолидирана основа съгласно този закон се включват и управляващите дружества по начина и в степента, в която са включени финансовите институции.“

3. В преходните и заключителните разпоредби се създава § 9а:

„§ 9а. Навсякъде в закона думите „чл. 54, ал. 2 и 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се заменят с „чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти.“

§ 15. В Закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност (обн., ДВ, бр. 19 от 2005 г.; изм., бр. 86 и 105 от 2005 г., бр. 33 и 75 от 2006 г.) в чл. 19 думите „чл. 71“ се заменят с „чл. 35, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

§ 16. В Закона за сделките с компенсаторни инструменти (обн., ДВ, бр. 47 от 2002 г.; изм., бр. 71 от 2003 г.) в чл. 8, ал. 1 думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се заменят със „Закона за пазарите на финансови инструменти“.

§ 17. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г., бр. 55 от 2000 г. – Решение № 5 на Конституционния съд на Република България от 2000 г., изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59, 68, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г.) в чл. 123в, ал. 4 думите „ценни книжа с лице, което отговаря на изискванията на чл. 61“ се заменят с „финансови инструменти с лице, което отговаря на изискванията на чл. 12 от Закона за пазарите на финансови инструменти „.

§ 18. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г.) в чл. 143, ал. 4 думите „чл. 71 и“ се заменят с „чл. 35, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти и чл.“.

§ 19. (В сила от 3 юли 2007 г.) В Закона за ипотечните облигации (обн., ДВ, бр. 83 от 2000 г.; изм., бр. 59 от 2006 г.) в чл. 13 думите „Държавната комисия по ценните книжа“ се заменят с „Комисията за финансов надзор“.

§ 20. В Закона за корпоративното подоходно облагане (ДВ, бр. 105 от 2006 г.) в § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 21 навсякъде думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се заменят със „Закона за пазарите на финансови инструменти“.

2. В т. 26, буква „в“ след думата „посредници“ се добавя „по Закона за пазарите на финансови инструменти“.

§ 21. В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ДВ, бр. 95 от 2006 г.) в § 1, т. 11, буква „а“ от допълнителните разпоредби думите „Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се заменят със „Закона за пазарите на финансови инструменти“.

§ 22. В Закона за държавния бюджет на Република България за 2007 г. (ДВ, бр. 108 от 2006 г.) в § 25, ал. 7 от преходните и заключителните разпоредби думите „чл. 54, ал. 2 и 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа“ се заменят с „чл. 5, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти“.

§ 23. В Закона за държавния дълг (обн., ДВ, бр. 93 от 2002 г.; изм., бр. 34 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 35:

а) досегашният текст става ал. 1 и в нея:

аа) точка 1 се изменя така:

„1. изгражда и организира система за провеждане на аукциони и подписки за продажба на държавни ценни книжа, участниците в която се определят с наредбата по чл. 36, ал. 1“;

бб) създава се нова т. 3:

„3. изгражда и организира система за сетълмент на държавни ценни книжа, в която участват трима или повече членове, които могат да бъдат първични дилъри, поддепозитари на държавни ценни книжа и други лица, определени от министъра на финансите и управителя на Българската народна банка по реда на наредбата по чл. 36, ал. 1, с общи правила, гарантиращи изпълнението на задълженията, свързани с участието в системата на основата на споразумение, като:

а) нареждане за регистриране на прехвърляне, изпратено към системата в съответствие с нейните правила, не може да бъде отменено след момента, посочен в правилата на системата за сетълмент; действия, извършени от участник в системата или от трето лице след този момент, които имат за цел да оттеглят или отменят това нареждане за прехвърляне, са невалидни;

б) отнемането на лиценз на банка или на клон на чуждестранна банка за извършване на банкова дейност в страната, както и откриването на производство по несъстоятелност спрямо друг участник в системата за сетълмент не засягат задължението на системата да обработи и извърши сетълмент на подадените от този участник нареждания за регистриране на прехвърляне, както и валидността и противопоставимостта спрямо трети лица на такива нареждания, ако те са били приети от системата в съответствие с нейните правила.“

вв) досегашната т. 3 става т. 4 и се изменя така:

„4. съвместно с Министерството на финансите може да извършва подбор на първични дилъри и на други участници на пазара на държавни ценни книжа, както и да предприема мерки за въздействие спрямо тях при нарушения – въз основа на критерии и правила, утвърдени от министъра на финансите и управителя на Българската народна банка;“

гг) досегашните т. 4 и 5 стават съответно т. 5 и 6;

б) създава се ал. 2:

„(2) Поддепозитари на държавни ценни книжа, емитирани на вътрешния пазар, могат да бъдат само кредитни институции по чл. 2, ал. 5 от Закона за кредитните институции, чийто лиценз включва дейността по чл. 2, ал. 2, т. 4 от Закона за кредитните институции.“

2. В чл. 36:

а) в ал. 1 след думата „придобиване“ се поставя запетая и се добавя „регистрация“, а накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на търговията на регулирани пазари на финансови инструменти и на многостранни системи за търговия“;

б) в ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на тези, извършвани на регулирани пазари на финансови инструменти и на многостранни системи за търговия“;

в) създава се нова ал. 3:

„(3) Българската народна банка издава наредба за сетълмент на държавни ценни книжа, която урежда воденето на сметки за държавни ценни книжа в Българската народна банка и в лицата по чл. 35, ал. 2.“;

г) досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Наредбите по ал. 1, 2 и 3 се обнародват в „Държавен вестник“.“

§ 24. В Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 85 от 1998 г.; изм., бр. 1 от 2001 г., бр. 31 от 2003 г., бр. 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 54, 59, 82 и 108 от 2006 г.) в чл. 3, ал. 2 т. 12 се изменя така:

„12. пазарен оператор и/или регулиран пазар;“.

§ 25. Комисията за финансов надзор приема наредбите по прилагането на закона.

§ 26. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за публичното предлагане на ценни книжа, приети до влизането в сила на този закон, се прилагат, доколкото не му противоречат.

§ 27. (1) Този закон влиза в сила от 1 ноември 2007 г. с изключение на § 7, т. 6, 7, 8, 18, 19, 22–24, 26–28, 30–40, т. 44, буква „б“, т. 47, 48, т. 49, буква „а“, т. 50–62, 67, 68, 70, 71, 72, 75, 76, 77, т. 83, букви „а“ и „г“, т. 85, буква „а“, т. 91, 93, 94, т. 98, буква „а“, подбуква „аа“, изречение второ относно замяната, подбуква „бб“, изречение второ относно замяната, подбуква „вв“, изречение второ относно замяната, и подбуква „гг“, изречение второ относно замяната, т. 99, букви „г“ и „д“, т. 101, буква „б“ и т. 102, § 8, § 9, т. 4, буква „а“, т. 5 и 7, § 14, т. 1 и § 19, които влизат в сила три дни след обнародването на закона в „Държавен вестник“.

(2) Параграф 7, точки 6, 7 и 8 се прилагат до 1 ноември 2007 г.

Законът е приет от 40-ото Народно събрание на 14 юни 2007 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Приложение към чл. 36, ал. 1

Професионални клиенти

Раздел I

Клиенти, които се смятат за професионални клиенти по отношение на всички инвестиционни услуги, инвестиционни дейности и финансови инструменти

1. Лица, за които се изисква издаването на разрешение за извършването на дейност на финансовите пазари или чиято дейност на тези пазари е регулирана по друг начин от националното законодателство на държава членка, независимо от това дали е съобразено с Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, както и лица, получили разрешение за извършване на тези дейности или по друг начин регулирани от законодателството на трета държава, както следва:

- а) кредитни институции;
- б) инвестиционни посредници;
- в) други институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;
- г) застрахователни дружества (компани);
- д) предприятия за колективно инвестиране и техните управляващи дружества;
- е) пенсионни фондове и пенсионноосигурителните дружества;
- ж) лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или деривативни финансови инструменти върху стоки;
- з) юридически лица, които предоставят инвестиционни услуги или извършват инвестиционни дейности, които се изразяват единствено в търгуване за собствена сметка на пазарите на финансови фючърси или опции или други деривативни финансови инструменти на паричния пазар единствено с цел хеджиране на позиции на пазарите на деривативни финансови инструменти, или които търгуват за сметка на други участници на тези пазари, или определят цени за тях и които са гарантирани от клирингови членове на същите пазари, когато отговорността за изпълнението на договорите, сключени от такива лица, се поема от клирингови членове на същите пазари;
- и) други институционални инвеститори.

2. Големи предприятия, които отговарят поне на две от следните условия:

- а) балансово число – най-малко левовата равностойност на 20 000 000 евро;
- б) чист оборот – най-малко левовата равностойност на 40 000 000 евро;
- в) собствени средства – най-малко левовата равностойност на 2 000 000 евро.

3. Национални и регионални органи на държавната власт, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, междуна-

родни и наднационални институции като Световната банка, Международният валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка и други подобни международни организации.

4. Други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други финансови трансакции.

Раздел II

Клиенти, които могат да бъдат смятани по тяхно искане за професионални клиенти

1. Идентификационни критерии:

Клиентите по чл. 37, ал. 1 трябва да отговарят най-малко на два от следните критерия:

а) през последната година лицето е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар;

б) стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични депозити, е повече от левовата равностойност на 500 000 евро;

в) лицето работи или е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.

2. Процедура

Клиентите по чл. 37 могат да поискат да бъдат третирани като професионални клиенти при спазване на следната процедура:

а) клиентите трябва да поискат писмено пред инвестиционния посредник да бъдат третирани като професионални клиенти общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки или с определен вид сделки или инвестиционен продукт;

б) инвестиционният посредник е длъжен да предупреди в писмен вид клиента, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности от инвестиционния посредник, както и от правото да бъде компенсиран от Фонда за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти;

в) клиентът трябва да декларира, че е уведомен за последиците по буква „б“;

г) преди да вземе решение клиентът по чл. 37 да бъде третиран като професионален клиент, инвестиционният посредник трябва да предприеме необходимите действия, за да е сигурен, че клиентът отговаря на изискванията на т. 1.

Закон за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти

(Обн. – ДВ, бр. 34 от 2015 г.)

.....

Заклучителни разпоредби

§ 56. Членове 63а–63в и чл. 116а–116в влизат в сила от датата, на която изискването за ликвидно покритие стане приложимо в съответствие с делегирания акт, който Европейската комисия приема, съгласно чл. 460 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

§ 57. Инвестиционните посредници, които са лицензирани преди влизането в сила на този закон, представят в комисията своите планове за възстановяване съгласно чл. 25а в срок 6 месеца от влизането в сила на този закон.

§ 58. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г., бр. 52, 97 и 109 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 24 и 42 от 2009 г., бр. 43 и 97 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38, 60, 102 и 103 от 2012 г. и бр. 15 и 109 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 12:

а) досегашният текст става ал. 1 и в нея:

аа) създава се нова т. 8:

„8. е компетентен орган в Република България за упражняване на надзор върху инвестиционните посредници по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 40 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 575/2013“;

бб) досегашната т. 8 става т. 9;

б) създава се ал. 2:

„(2) При упражняване на функциите и правомощията си комисията и нейните органи отчитат възможния ефект на техните решения върху стабилността на финансовата система в Република България, както и в другите засегнати държави членки, включително при извънредни ситуации. Оценката се базира на наличната информация към момента на вземане на решение.“

2. В чл. 13:

а) в ал. 1:

аа) в т. 19 изречение второ се заличава;

бб) в т. 20 след думите „Европейския орган за ценни книжа и пазари“ се поставя запетая и се добавя „Европейския банков орган“;

вв) създава се нова т. 21:

„21. взема решения за прилагането в надзорната си практика на препоръки и насоки на Европейския орган за ценни книжа и пазари, на Европейския орган за застраховане и пенсионно осигуряване и на Европейския банков орган, които се публикуват на интернет страницата на комисията на български език;“

гг) досегашните т. 21, 22, 23 и 24 стават съответно т. 22, 23, 24 и 25;

б) в ал. 4 думата „оплаквания“ се заменя със „сигнали“;

в) в ал. 5 думата „оплакването“ се заменя със „сигнала“;

г) в ал. 6 думата „оплакване“ се заменя със „сигнал“.

3. В чл. 15, ал. 1:

а) в т. 5 думите „чл. 118, ал. 2“ се заменят с „чл. 118а“;

б) в т. 6 думите „както и на Регламент (ЕС) № 236/2012“ се заменят с „на Регламент (ЕС) № 236/2012, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им“;

в) в т. 7 думите „както и на Регламент (ЕС) № 236/2012“ се заменят с „на Регламент (ЕС) № 236/2012, на Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им“;

г) в т. 15 след думите „Регламент 648/2012“ се добавя „Регламент (ЕС) № 575/2013“.

4. В чл. 17а:

а) в ал. 2, т. 1 след думата „жалби“ се добавя „и сигнали“;

б) създава се нова ал. 3:

„(3) С правилника на комисията се определя механизмът за разглеждане на жалби и сигнали, подадени срещу поднадзорни на комисията лица относно възможни или извършени нарушения на приложимите спрямо дейността им нормативни актове, който включва най-малко:

1. реда за приемане и разглеждане на жалби и сигнали;

2. подходяща защита от несправедливо третиране на служителите на съответното поднадзорно лице, когато са подали сигнали за нарушения, извършени в поднадзорното лице;

3. защита на личните данни на лицето, което подава жалбата или сигнала за нарушение, както и на личните данни на лицата, срещу които се подава сигналът в съответствие със Закона за защита на личните данни;

4. правила относно гарантиране на поверителност за лицата, които подават жалби или сигнали за нарушения, извършени в поднадзорно лице, освен ако нарушаването на конфиденциалността се налага в предвидени от закона случаи.“;

в) досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думата „оплаквания“ се заменя със „сигнали“;

г) досегашната ал. 4 става ал. 5.

5. В чл. 18:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 думите „и Регламент (ЕС) № 236/2012“ се заменят с „Регламент (ЕС) № 236/2012, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им“;

бб) в т. 6 думите „и Регламент (ЕС) № 236/2012“ се заменят с „Регламент (ЕС) № 236/2012, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им“;

б) в ал. 3, в изречение първо думата „или“ се заличава и думите „и Регламент (ЕС) № 236/2012“ се заменят с „на Регламент (ЕС) № 236/2012 или на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им“.

6. В чл. 19, ал. 2, т. 1 думите „и на подзаконовите нормативни актове по тяхното прилагане“ се заличават, а думите „както и на Регламент (ЕС) № 236/2012“ се заменят с „на Регламент (ЕС) № 236/2012 или на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им“.

7. В чл. 25:

а) в ал. 1:

аа) създават се нови т. 3 и 4:

„3. пред Европейската централна банка и централните банки на държави членки в качеството им на институции, провеждащи парична политика, когато тази информация е необходима за изпълнението на техните законоустановени функции, включително за провеждане на парична политика и свързаното осигуряване на ликвидност, надзор над платежните системи, системите за клиринг и сетълмент и за поддържане на финансова стабилност, включително при възникване на извънредна ситуация;

4. пред Европейския съвет за системен риск (ЕССР), когато тази информация е необходима за осъществяване на неговите функции съгласно Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.), включително при възникване на извънредна ситуация;“

бб) досегашната т. 3 става т. 5;

вв) досегашната т. 4 става т. 6 и в нея след думите „Гаранционния фонд“ се добавя „на институционалните защитни схеми по член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, както и на органите, осъществяващи наблюдение и контрол върху тях“;

гг) досегашните т. 5, 6 и 7 стават съответно т. 7, 8 и 9;

б) в ал. 7 думите „и 4“ се заменят с „и 6“, а след думите „държава членка“ се добавя „или на трета държава“;

в) създават се ал. 8–10:

„(8) Комисията може да публикува резултатите от стрес тестовете, извършвани съгласно Закона за пазарите на финансови инструменти и актовете по прилагането му, както и съгласно чл. 32 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на

Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ, L 331/12 от 15 декември 2010 г.) или да предоставя резултатите от стрес тестовете на Европейския банков орган за целите на публикуването на резултатите на ниво Европейски съюз. В случаите, когато комисията смята, че публикуването на резултатите от стрес тестовете може да застраши стабилността на финансовите пазари, тя може да забави публикуването им, да ги публикува по анонимен начин или да вземе решение да не ги публикува.

(9) Когато органите или лицата по ал. 1, т. 1 изпълняват функциите си по разкриване или разследване с помощта, предвид конкретната им компетентност, на лица, които са назначени за тази цел и не са заети в публичния сектор, комисията може да разшири възможността за обмен на информация по ал. 1 така, че да обхване и тези лица при условията, предвидени в ал. 3 и 7. Органите по ал. 1, т. 1 съобщават на комисията имената и точните задължения на лицата, на които ще бъде изпратена тази информация.

(10) При възникване на извънредна ситуация съгласно чл. 72д от Закона за пазарите на финансови инструменти комисията може да предоставя информация, представляваща професионална тайна, на органите на Република България и на другите държави членки, отговарящи за законодателството в областта на надзора върху кредитните и финансовите институции, инвестиционните посредници и застрахователите, когато е необходима за изпълнение на техните функции.“

8. В чл. 27, ал. 1 се създава т. 10:

„10. издаваните от нея и нейните органи разрешения и одобрения по Регламент (ЕС) № 575/2013.“

§ 59. В Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (обн., ДВ, бр. 77 от 2011 г.; изм., бр. 21 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г. и бр. 22 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 90:

а) в ал. 1 се създава изречение второ: „Началният капитал на управляващите дружества се състои от един или повече от елементите, посочени в чл. 26, параграф 1, букви „а“ – „д“ от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 575/2013.“;

б) в ал. 2 се създава изречение второ: „Собствен капитал“ е капитал по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 118 от Регламент (ЕС) № 575/2013.“

2. В чл. 97:

а) в ал. 1:

аа) създава се нова т. 12:

„12. от съдържанието на програмата за дейността или от други документи на заявителя е видно, че основната част от дейността ще бъде осъществявана на територията на друга държава членка, а искането за получаване на лиценз от комисията е с цел да се избегнат по-строгите изисквания към управляващите дружества в държавата членка, на чиято територия заявителят възнамерява да извършва дейност;“

бб) досегашната т. 12 става т. 13;

б) в ал. 2 думите „т. 1, 2, 4, 6 и 12“ се заменят с „т. 1, 2, 4, 6 и 13“.

3. В чл. 107 думите „11а“ се заменят с „11б“.

4. В чл. 199:

а) в ал. 2 се създава изречение второ: „Началният капитал по изречение първо се състои от един или повече от елементите, посочени в чл. 26, параграф 1, букви „а“ – „д“ от Регламент (ЕС) № 575/2013.“;

б) в ал. 6 се създава изречение второ: „Собствен капитал по изречение първо е капитал по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 118 от Регламент (ЕС) № 575/2013.“

§ 60. В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 80, 84, 86 и 105 от 2006 г., бр. 25, 52, 53 и 109 от 2007 г., бр. 67 и 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 42 и 93 от 2009 г., бр. 43 и 101 от 2010 г., бр. 57 и 77 от 2011 г., бр. 21, 94 и 103 от 2012 г. и бр. 109 от 2013 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 77ш, ал. 1, т. 1 след думите „инвестиционните посредници“ се поставя запетая, добавя се „съответно банките“ и се създава изречение трето: „Инвестиционните посредници имат право да третират като квалифицирани инвеститори свои клиенти, класифицирани като професионални съгласно § 4 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти.“

2. В чл. 79, ал. 1, т. 2 думите „в Република България и“ и „друга“ се заличават.

3. В чл. 81, ал. 4 се създава изречение второ: „Резюмето съдържа ясно предупреждение за обстоятелствата по изречение първо.“

4. В чл. 85, ал. 5 думите „в 7-дневен срок“ се заменят с „при първа възможност, но не по-късно от 7 дни“.

5. В чл. 100ф:

а) в ал. 5 след думите „на емитента или на лицето, което“ се добавя „без съгласието на емитента“;

б) в ал. 6 след думите „които са“ се добавя „били“, а накрая се добавя „докато дългът по тях не бъде погасен“.

б. В чл. 112б, ал. 1 думите „чл. 8, ал. 1“ се заменят с „чл. 8, ал. 2“.

7. В чл. 121:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

„(2) Ограниченията по чл. 3, ал. 7, т. 1 и 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи не се прилагат за дружества по чл. 110 от този закон и за дружества по чл. 263 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.“

8. В чл. 149, ал. 12 думите „чл. 8, ал. 1“ се заменят с „чл. 8, ал. 2“.

§ 61. В Закона за дружествата със специална инвестиционна цел (обн., ДВ, бр. 46 от 2003 г.; изм., бр. 109 от 2003 г., бр. 107 от 2004 г., бр. 34, 80 и 105 от 2006 г., бр. 52 и 53 от 2007 г., бр. 77 от 2011 г.) в чл. 13, ал. 3 думите „чл. 8, ал. 1“ се заменят с „чл. 8, ал. 2“.

Законът е приет от 43-то Народно събрание на 29 април 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

